Premiul Convenției Europene de Science Fiction

Anticipația

68 pagini • 30.000 lei

Colecția Povestiri Științifico - Fantastice

integral
ALEXANDRU UNGUREANU

569

Un Crăciun deosebit

(White Christmas) DVD

O comoară a poveştilor clasice realizate de Irving Berlin, printre care "Numărati binecuvântarile, nu oile", "Surorile", "Cerul albastru" şi minu-natul cântec de sărbatori, "White Christmas".

An: 1954
Regie: Michael Curtiz
Genul filmului: Comedie
Cu: Bing Crosby, Danny Kaye
Un produs PARAMOUNT HOME ENTERTAINMENT, distribuit de Euro Entertainment Enterprises.

Ce-mi doresc de Crăciun!

(All I Want For Christmas) VHS

Doi adolescenţi vor un miracol - parinţii lor divorţaţi să fie din nou împreună. Dar care e planul?

Vă aşteaptă o mare surpriză!

An: 1991
Regie: Robert Lieberman
Genul filmului: Comedie
Cu: Leslie Nielsen, Ethan Embry
Un produs PARAMOUNT HOME ENTERTAINMENT, distribuit de Euro Entertainment Enterprises.

Căutându-l pe Moş Crăciun

(In Search of Santa) DVD

Două prinţese pinguin, pornesc să-l caute pe Moş Crăciun. Ele trebuie să lupte cu pradătorii şi tâfnoşii piraţi pentru a zădarnici o conspiraţie care viza tronul părinţior lor.

An: 2004
Regie: William R. Kowalchuk
Voci: Hilary Duff, Haylie Duff
Un produs PARAMOUNT HOME ENTERTAINMENT, distribuit de Euro Entertainment Enterprises.

Cea mai tare comedie a anului ACUM PE DVD şi VHS!!!
SHREK 2, marca DREAMWORKS PICTURES.

Dimineaţa morţii

(Dawn of the Dead) DVD

Ecranizarea cărţii lui George A. Romero. Terra este lovită de blestem - morţii învie. Cadavrele, urmăresc oamenii pentru a le mânca creierul.

An: 2004 *Regie:* Zack Snyder *Genul filmului*: Horror *Cu:* Sarah Polley, Ving Rhames, Jake Weber Un produs UNIVERSAL PICTURES, distribuit de Euro Entertainment Enterprises.

Lumea de dincolo

(Underworld) DVD

Două rase au evoluat în paralel, ascunse printre oameni, Vampirii şi Vârcolacii. Cele două specii rivale duc o luptă pe viaţă şi pe moarte.

An: 2003 *Regie:* Len Wiseman
Genul filmului: SF/Acţiune
Cu: Kate Beckinsale, Scott Speedman, Michael Sheen, Bill Nighy
Un produs PARAMOUNT HOME ENTERTAINMENT, distribuit de Euro Entertainment Enterprises.

Disponibile în reţelele Diverta, Hollywood Music&Film şi la magazinele de specialitate din toată ţara.

EURO ENTERTAINMENT ENTERPRISES office@euroent.ro, 203.96.69

Alexandru Mironov

Trecut-au anii...

Sfârşitul tragic al lui Alexandru Ungureanu ne face să construim acest număr al revistei în memoria unuia dintre cei mai promiţători scriitori ai generaţiei 80-iştilor, cea din care au ţâşnit către literatura adevărată creatori de valoare precum Mihail Grămescu, Dănuţ Ungureanu, Lucian Merişca, Cristian Tudor Popescu, Aurel Cărăşel, Ovidiu Bufnilă, Silviu Genescu. O generaţie care a cunoscut "tranşeele" cenaclurilor de literatură SF (erau 55, în toată ţara, în întunecatul an 1989), faimoasele tabere de creaţie SF, Romcon-urile şi samizdatul marii literaturi SF a lumii, cea pe care o vărsau antologiile mele şi almanahurile "Anticipaţia" (jumătate literatură românească, jumătate furt literar fără jenă...), fanzinele (ilegale, toate), rubricile din reviste şi ziare, obţinute prin şantaj, cel mai adesea), emisiunea de la Programul III al Radio-ului ("Exploratorii lumii de mâine", cu excelentul Dan Ursuleanu la timonă) şi, câteodată, "Ştiinţă şi imaginaţie", la TVR (abia după 1990 a explodat, legată de serialul "Star Trek", până la a avea 3-4 milioane de telespectatori în fiecare duminică după amiază).

A fost o perioadă de înaltă efervescenţă culturală, la care a asistat, fără exagerare, întreaga ţară. Un timp în care, la Guranda, la Strunga sau la Amara se auzea, sub copaci, ţăcănitul maşinilor de scris iar seara, la cenaclul de la focul de tabără Alexandru Ungureanu ne citea "Jocul politic", Grămescu ne uluia cu "Libelungii", Lucian Merişca cu fioroasele lui poveşti ex-Terra, Cristian Tudor Popescu muşca, ironic, cu "Balada cavalerului programator", schiţă despre minunaţii stagiari ai vremii, constructori, nu-i aşa, ai socialismului care avea să se prăbuşească curând.

Socialismul s-a prăbuşit – poate şi cu mâna de ajutor pe care noi i-am dat-o, noi, fandomul SF. Tinerii scriitori s-au risipit în cele patru vânturi, încercând să înghită, lacomi, viitorul devenit prezent. Şi... au eşuat, aproape în totalitate. Mihail Grămescu mai citeşte câte o povestire, din când în când, pe la câte un cenaclu. Dănuţ Ungureanu, Lucian Merişca, timişoreanul Lucian Ionică, piteşteanul Bogdan Ficeac s-au îndreptat către mass media şi administraţie. C.T. Popescu s-a apucat de jurnalism politic. Aurel Cărăşel s-a retras la ţară, profesor, Ovidiu Bufnilă s-a mutat pe Internet,

ALEXANDRU UNGUREANU

Radu Honga şi Alexandru Ungureanu au murit, de ciroză, provocată de alcoolism.

Fiecare îşi strică viaţa cum vrea, ar putea fi un proverb al vremurilor noi. Realitatea este însă că liantul care exista înainte, extra-ordinara unitate a fandomului românesc, această adevărată familie a creatorilor de ştiinţă şi imaginaţie a dispărut, lăsând loc unei autonomii pauperizante a creatorului, pe care nu au putut-o ajuta nici Editura "Nemira", în anii '90, şi celelalte edituri care au efleurat literatura SF, nici emisiunea TV "Ştiinţă şi imaginaţie" (sabotată de chiar unul dintre moderatorii ei), nici radiofoniştii de la Societatea Română de Radiodifuziune (la mare distanţă, valoric, de ceea ce se făcea înainte de 1989), nici tentative publicistice de a lega din nou lucrurile, cu altă generaţie (cum a fost publicaţia săptămânală "Jurnalul SF", al lui Adrian Bănuţă). SF-ul românesc s-a subţiat şi continuă marşul spre sublimare, fără drept de apel.

Moartea în mizerie a lui Alexandru Ungureanu poate fi însă un semnal, cel mai trist care putea fi dat. O sclipitoare prezenţă literară din deceniul IX al secolului trecut se dovedeşte a fi doar o stea căzătoare – datorită mizeriei. De la el rămân însă povestiri de valoare, pe care, prin această revistă, noi le trimitem elevilor de la sate. 3302 biblioteci şcolare rurale primesc CPSF "Anticipaţia", număr de număr, graţie generozităţii Fundaţiei "Eugenia Vîntu" şi eforturilor Comisiei Naţionale UNESCO, ale Constantinei Paligora. Ceea ce înseamnă că zeci de mii de cititori proaspeţi şi-au exersat mintea, pe parcursul acestui an, în sublimele aventuri ale celui mai liber ţinut care poate exista în Univers,-Ţara Imaginaţiei.

Ce vreau să vă spun este că totuşi, câţiva dintre noi, nu cedăm. Capitalismul poate fi cel mai minunat dintre sisteme, în viziunea Bush, îmbrăţişată şi de autorităţile române şi de mare parte a valului de "optzecişti" integraţi, dar capitalismul are şi lipsuri, şi prăbuşiri. În una din ele a căzut Alexandru Ungureanu. A fost judecat de viaţă, condamnat la moarte şi executat, pe nedrept.

Lui, ca şi lui Mihai Ionescu, Dan Merişca, Sorin Sighişan, Adrian Rogoz, Vladimir Colin – le datorăm cel puţin tentativa de a rezista la cutremurele sociale perfide.

Dreptul de a evada în imaginaţie ar trebui să fie înscris în lista drepturilor fundamentale ale omului. Şi numai împreună ne putem apăra acest drept.

Alexandru Ungureanu în prima tabără SF

ANTICIPAŢIA - colecţia de povestiri SF
www.anticipatia.ro
revistă editată de Fundaţia SocRaTeE, preşedinte Alexandru Mironov
Adresa redacţiei: Calea Victoriei 155, bloc D1, Scara 2, Apartament 55, Sector 1, Bucureşti
Telefon: 021-2310658 ISSN 1220-8620
Număr realizat de Constandina Paligora # Paginare: Cristian Român # Ilustraţie copertă: Ionuţ Bănuţă

Alexandru Ungureanu

Sham-Poo, animalul electronic de casă

Câinele Rampsh murise de trei zile într-o debara în care nu prea umblam şi, abia când cadavrul său începuse să putrezească, l-am descoperit după miros. Izul fetid al cadavrului, teama de microbii abjecţi ascunşi printre cărnuri au făcut să ne dispară orice urmă de afecţiune pentru rămăşiţele sale. Ţinusem la el ca la un membru al familiei, dar sentimentul acesta proteic se decompusese şi acum ne era într-un fel ruşine că ne putusem ataşa de un animal atât de urât mirositor. Cu siguranţă, moartea sa ar fi putut fi prevenită dacă ne-am fi alarmat imediat ce câinele dispăruse din casă. Toţi fuseserăm însă foarte ocupaţi şi, oricum, eram obişnuiţi ca Rampsh să plece din când în când, mai ales în anumite perioade ale anului, cărora nu le ţineam socoteala. Habar nu am avut că el putrezea atât de aproape de noi, cum s-ar zice, în sânul familiei, iar după ce l-am descoperit, nu ne-au mai interesat cauzele.

Si-Ro, surioara mea cea mică, deloc afectată de această experienţă oribilă, reclama cu insistenţă un alt animal. Eu şi nevastă-mea eram de părere că nu trebuie să-i facem pe plac. Totuşi, după trei săptămâni, convingerile noastre începură să se clatine. Si-Ro nu mânca aproape nimic, plângea tot timpul şi învăţa foarte prost la şcoală. Pe de altă parte, noaptea aveam tot felul de coşmaruri în care tema animalelor putrezind pe ascuns, în timp ce ele sunt încă în viaţă, revenea cu insistenţă.

Marcat de profunde dileme existenţiale, am intrat într-un magazin de jucării şi l-am cumpărat pe "Sham-Poo, animalul electronic de casă". L-am introdus pe furiş în apartamentul nostru, deoarece vroiam să mă conving întâi eu dacă este pedagogic, adică nu dăunează fetiţei din punct de vedere educaţional, căci mi se atrăsese atenţia de către diriginta clasei lui Si-Ro. Întâi am fost şocat de aspectul său. Mă aşteptam să fi fost întrucâtva zoomorf. Ei bine, nici pomeneală. Avea un corp alungit, acoperit cu peri cauciucaţi, care se sprijinea pe şase perechi de şenile din plastic. În prelungirea gâtului său telescopic avea, în loc de cap, un fel de cameră de luat vederi cu două pâlnii nostime închipuind urechile. Avea chiar şi o coadă extensibilă prevăzută la vârf cu o mufă, pe care în mod normal şi-o ţinea ascunsă. Am scos-o din lăcaşul ei conectând animalul la priză pentru a se încărca. Imediat, deasupra capului i s-a aprins o luminiţă roşie indicând starea normală de funcţionare. Deoarece trebuia să stea cel puţin patruzeci de minute la încărcare, am profitat de ocazie pentru a studia un pic prospectul. Am aflat atunci că era capabil să emită şase serii de onomatopee cu următoarele semnificaţii:

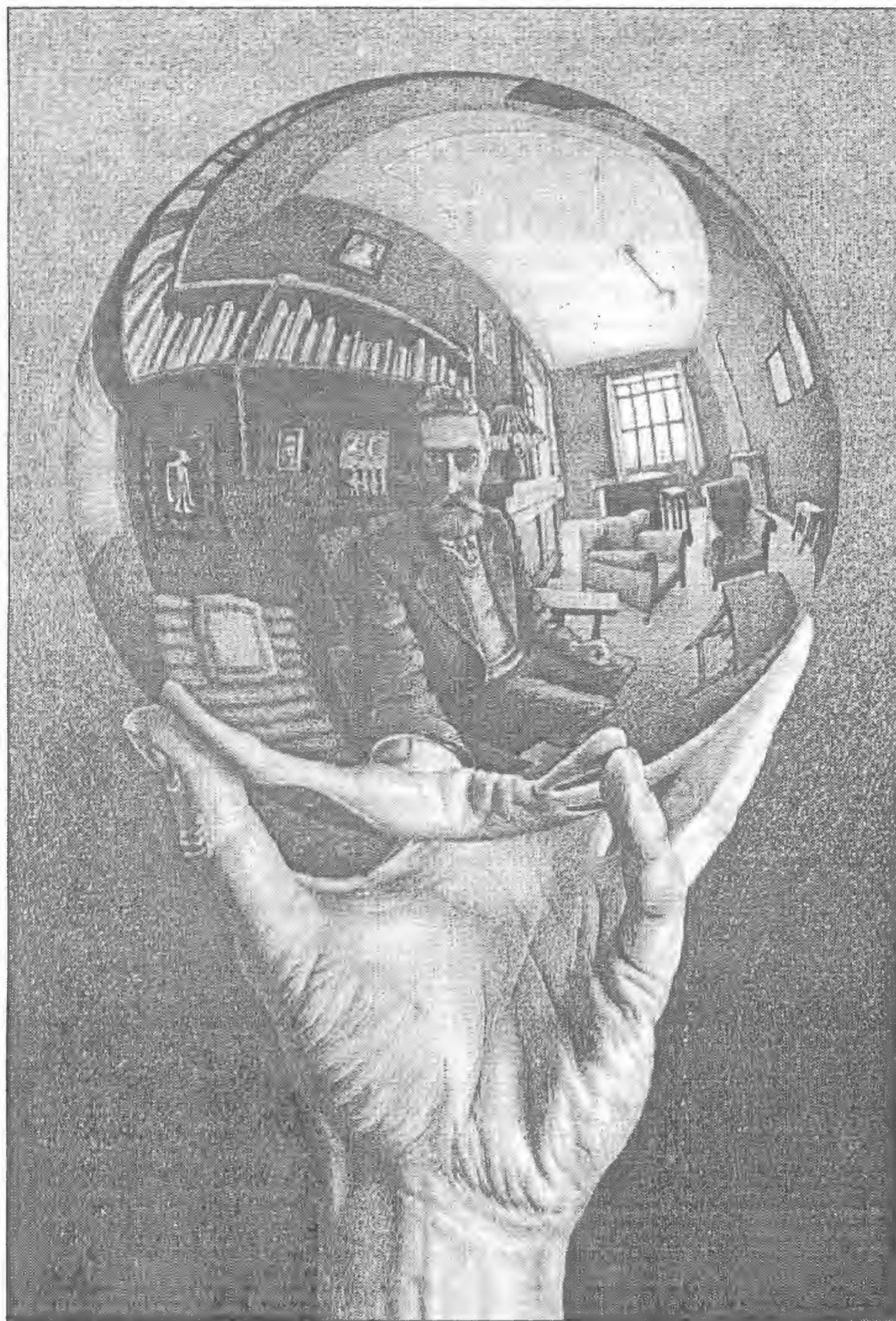
– *Sham-Poo* / bună ziua, sunt animal electronic de casă, prietenos şi blând.

– *Pliau-pli-pli* / îmi daţi voie să îmi exprim afecţiunea faţă de dumneavoastră?

– *Pliau-pliau-pliau* / vreţi să vă jucaţi cu mine?

– *Pli-pli-pli* / vă rog să nu mă scoateţi din priză. Dacă nu mă lăsaţi să mă încarc, nu mă voi putea juca cu dumneavoastră.

– *Bi-blip, bi-blip* / sunteţi robot utilitar sau animal electronic de casă? Vă rog,

identificaţi-vă cu semnalul corespunzător de cod.

– *Ţiu-ţiu-ţiu* / ALARMA (incendiu, inundaţie) sau acţiunea dumneavoastră asupra mea mă deranjează. Dacă nu încetaţi imediat, vă curentez.

Când am terminat de citit prospectul, Sham-Poo era gata încărcat, şi-a retras ştecherul din priză ascunzându-şi coada, a rotit camera de luat vederi până ce obiectivul i s-a fixat pe mine şi a scâncit "sham-poo" într-un fel foarte caraghios, care mi l-a făcut imediat simpatic. Apoi s-a apropiat şi a încercat să-mi dovedească bunele sale intenţii frecându-se de piciorul meu. Am simţit cum mă pătrund nişte curenţi slabi de radiofrecvenţă, porniţi din perii săi de cauciuc. Îmi dădeau o senzaţie foarte plăcută, ceva între gâdilitură şi răcoare. Cu aceasta, considerând probabil că am făcut cunoştinţă, a trecut la explorarea casei. Întâi a ocolit camera pe margini, iar pe urmă a ieşit în hol pentru a coborî scările. A făcut-o colosal de amuzant, ondulându-şi trupul până când prima pereche de şenile atingea treapta de dedesubt, şi tot aşa, până a ajuns în sufragerie.

Este greu de imaginat mutrişoara pe care a făcut-o Si-Ro când a dat cu ochii de el. L-a întrebat, bâlbâindu-se din cauza surprizei:

– Tu... tu... tu... cine eşşş...ti?

A primit prompt răspunsul "sham-poo, sham-poo", deşi, evident, animalul electronic respecta un algoritm, nici vorbă să înţeleagă întrebările ce i le punea ea. După ce s-a mai şi alintat, Si-Ro l-a acceptat fără nici un fel de obiecţii.

În săptămânile ce au urmat ne-am bucurat cu toţii de prezenţa lui în casă. Eu chiar l-am urmărit cu atenţie pentru a mă lămuri cu privire la algoritmii care îl făceau să acţioneze.

În timpul nopţii sau la întuneric localiza fără greş prizele şi folosea timpul pentru a se încărca. Mai făcea un fel de tur al casei, probabil pentru a se convinge dacă nu este în curs de desfăşurare un incendiu sau o inundaţie. Exact nu ştiu pentru că, din fericire, nu am avut nici una, nici alta. Când se lumina de ziuă, începea o vânătoare necruţătoare împotriva oricăror insecte, terestre sau aeriene, pe care le prindea azvârlind un fel de ventuză aspiratoare printr-o fantă de sub obiectivul camerei de luat vederi. Trebuie să recunosc că era foarte eficace. Dacă însă cineva se nimerea prin apropierea lui, atunci abandona orice altă ocupaţie şi se oferea pentru joacă şi alintat.

Mai greu era să-l refuzi. Fiecare dintre noi avea metoda lui. Eu, dacă vedeam că insistă prea mult, îi ardeam câte un picior, nevastă-mea fugea de el, iar Si-Ro, pur şi simplu, nu-l refuza niciodată. Cu stupoare, am aflat chiar că o conducea dimineaţa până la şcoală, o aştepta prin curtea şcolii sau prin parcul învecinat până la prânz, după care o conducea până acasă.

Diriginta lui Si-Ro mi s-a plâns că nişte colegi de clasă ai surioarei mele au fost curentaţi de Sham-Poo în timp ce voiau să-i lege un cablu de gât pentru a-l târî nu se ştie unde. Treptat, au mai apărut şi alte nemulţumiri. Soţia mea, sculându-se într-o noapte cu gâtul uscat, a coborât în bucătărie să bea apă sau să-şi facă o limonadă, nu mai ştiu exact, s-a împiedicat de Sham-Poo care, din greşeală, s-a nimerit în calea ei, şi a căzut lovindu-se foarte rău. De atunci, animalul îi devenise nesuferit. Am încercat s-o conving că ea însăşi fusese de vină; Sham-Poo avea deasupra capului luminiţa roşie de poziţie care ar fi putut fi uşor observată pe întuneric. Mi-a replicat tranşant:

– Tu ţii cu Sham-Poo sau cu mine?

Alte reclamaţii de la şcoală, printre care şi aceea că fusese introdus pe furiş în clasă la o oră de bionică şi speriase profesoara "atacând-o cu un soi de ventuză", după cum mi se plânsese victima, m-au determinat, deşi eram ferm convins că Sham-Poo culesese de fapt vreo insectă, să-i interzic lui Si-Ro să-l mai ia la şcoală. Eu însumi verificam aplicarea acestei dispoziţii,

fiindcă altfel nu ar fi avut şanse să fie respectată.

În lipsa fetiţei, Sham-Poo a încercat să mă conducă pe mine până la serviciu. Arzându-i un picior zdravăn îl convinsesem să renunţe. În dimineaţa următoare, vrând să repet tratamentul pentru că se repeta situaţia, m-a curentat scurt. Asta le cam pusese capac la toate.

Aşa cum hotărâsem în consiliul secret de familie ţinut cu soţia mea, de îndată ce Si-Ro a luat vacanţă am expediat-o la bunici, cu lacrimi în ochi, bineînţeles, din cauză că nu-l putea lua şi pe Sham-Poo cu ea.

Ne-am creat astfel posibilitatea de a acţiona fără a ne lăsa influenţaţi de sentimente. Dacă ar fi fost după mine, eu aş fi dus animalul la un centru de reparat jucării, unde aş fi cerut schimbarea câtorva algoritmi comportamentali înscrişi în memoria lui; nevastă-mea însă a insistat pentru pedeapsa capitală: scoaterea lui din funcţiune şi aruncarea lui pe vreun maidan, sau, mai simplu, la cutia de gunoi. Să-l scoţi din funcţiune pe Sham-Poo nu era chiar atât de uşor pentru că nu avea întrerupător. Am oprit curentul de la tabloul de siguranţă făcându-ne socoteala că se va opri şi singur din lipsă de energie electrică. Fiind însă în pericol să ni se strice toată mâncarea din frigider, a trebuit să renunţăm. În cele din urmă, nevastă-mea a găsit soluţia. Momentul mi s-a întipărit foarte bine în minte. Era într-o vineri pe la prânz. A ieşit cu Sham-Poo în curte, la soare, i-a aruncat o minge departe, tocmai lângă gard, apoi a fugit în casă şi a trântit uşa în urma ei, încuind-o de două ori. Priveam toată scena pe fereastra dormitorului de la etaj. Sham-Poo a revenit împingând mingea cu ventuza, căci nu avea nici un terminal cu care ar fi putut să o apuce. Nemaigăsind pe nimeni, a rotit camera de luat vederi circular, a scâncit "pliau-pliau-pliau" (vreţi să vă jucaţi cu mine?) şi s-a apucat să vâneze muşte.

Am aşteptat venirea serii cu inima strânsă de nişte regrete inexplicabile. Nevastă-mea căuta să mă lămurească despre lipsa de suport genetic a unor păreri de rău pentru o maşinărie care mima atributele viului. Judecând astfel, sufeream de nişte aberaţii sentimentale.

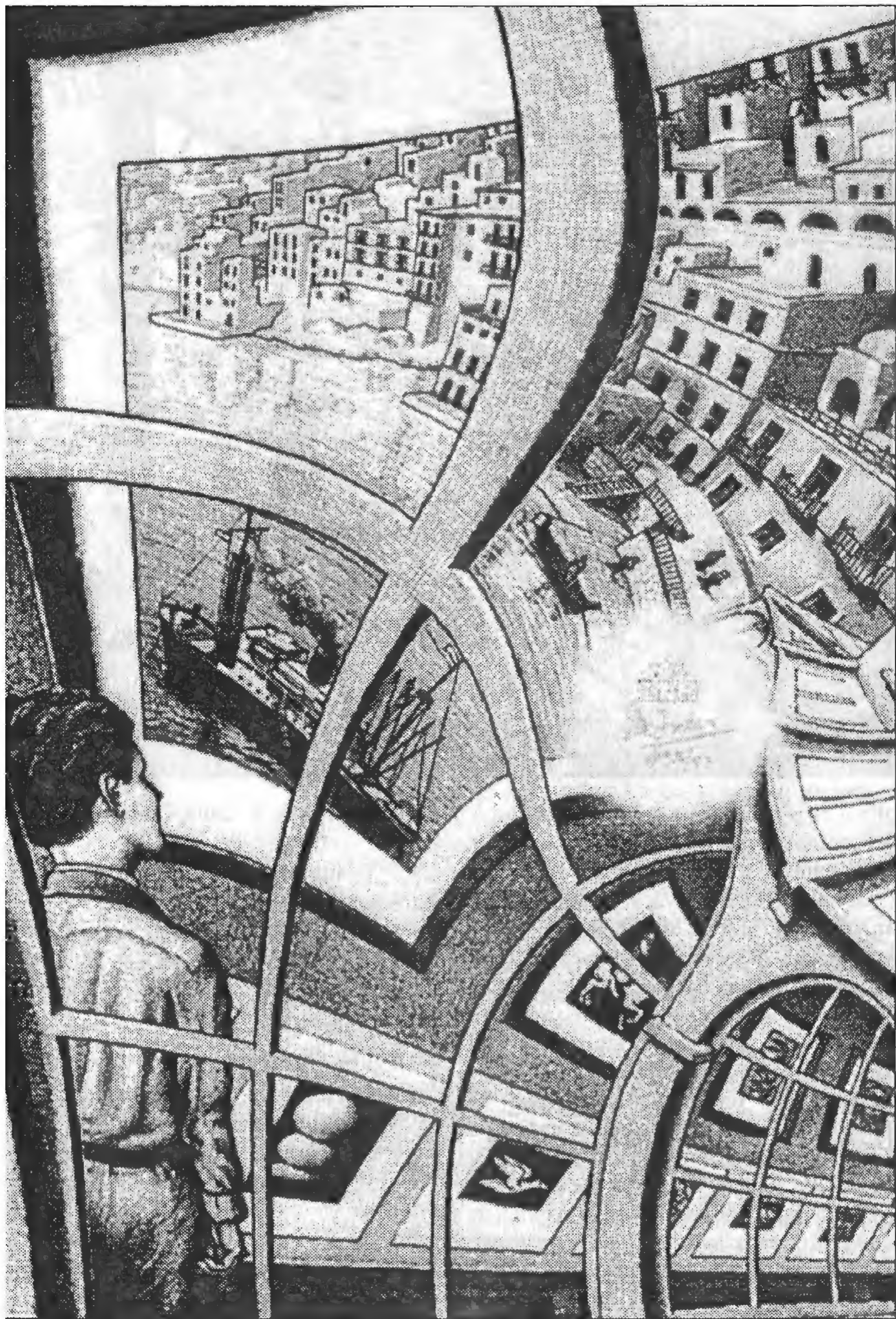
În amurg, l-am auzit umblând pe sub ferestrele de la parter, în timp ce emitea binecunoscutul "pli-pli-pli" (dacă nu mă lăsaţi să mă încarc n-o să mă mai joc cu dumneavoastră). După lăsarea întunericului a amuţit.

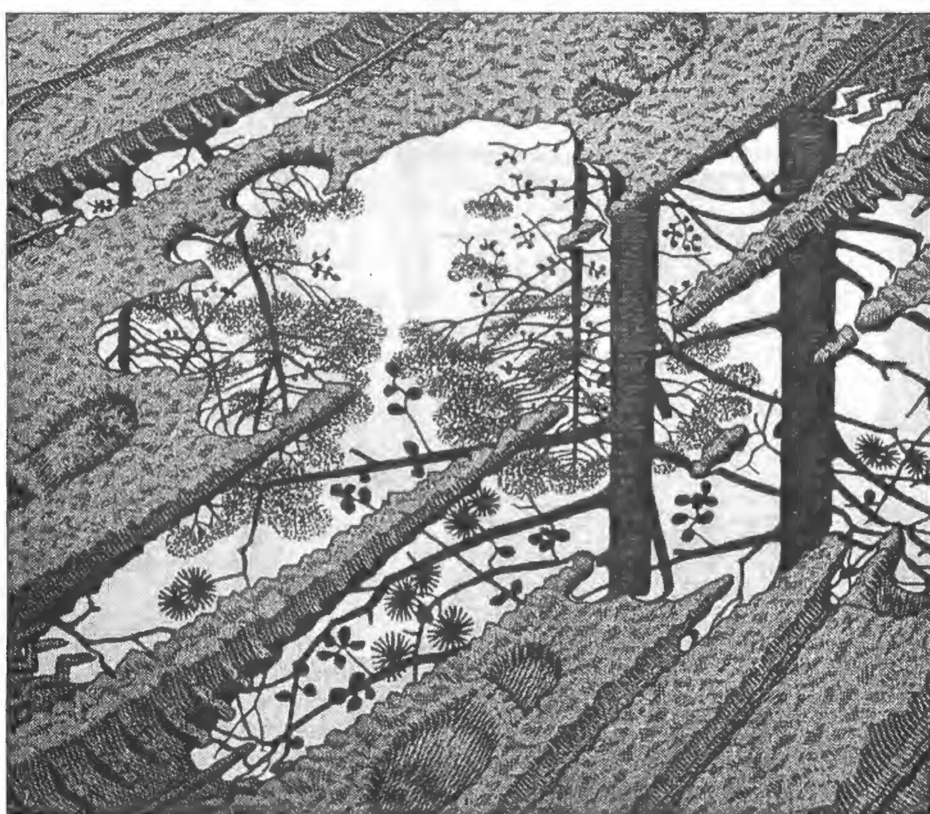
A doua zi, chiar în cursul dimineţii, am scotocit toată grădina căutându-l. Anticipasem că trebuia să se fi oprit din funcţionare pentru că nu se putuse reîncărca peste noapte şi zăcea pe undeva. Cu toate acestea, dispăruse.

Au mai trecut două săptămâni, timp în care Si-Ro se reîntorsese acasă. Plânsese mai mult ca niciodată şi slăbise atât de mult încât eram serios îngrijorat de starea sănătăţii ei. Începuse un an nou şcolar, pentru care însă nu manifestase nici un interes.

Într-o zi, scăpând mai devreme de la fabrica unde lucram, am trecut pe la şcoală pentru a o întâlni şi a o conduce acasă. Întârziasem însă un sfert de oră. Cursurile se terminaseră. Nu mai era nici urmă de vreun copil. Era o după-masă plăcută de toamnă. Am pornit-o agale spre casă lăsând gândurile să-mi hoinărească aiurea. Trecând pe lângă un părculeţ am zărit-o pe Si-Ro îngenuncheată lângă Sham-Poo şi plângând. Sham-Poo arăta jalnic. Coada, pe care de obicei nu o ţinea la vedere, atârna în urma lui cu ştecherul spart. Antena telescopică îi atârna frântă de gât. Vreo trei şenile din partea dreaptă îi lipseau şi de aceea stătea aplecat într-o rână. Era murdar de noroi şi ulei ars de motor. M-am apropiat de ei, neştiind exact ce ar fi trebuit să fac. Când am ajuns la câţiva metri, Sham-Poo m-a văzut sau m-a auzit, în orice caz m-a simţit, s-a smuls din braţele lui Si-Ro şi a fugit, ascunzându-se întrun boschet.

– Opreşte-l, te rog, opreşte-l! m-a im-

plorat Si-Ro. Am alergat după el însă nu l-am mai găsit. De atunci nu a mai ieşit în calea fetiţei.

Ultima oară l-am văzut întâmplător pe un maidan din cartier, lângă transformatorul de distribuţie a curentului. Încerca să-şi facă loc printre alte animale electronice vagaboande pentru a-şi lipi inductorul de sursa de energie, însă nu mai avea şanse. Mişcările sale, altă dată atât de vioaie, erau mult încetinite, cred că acumulatorii i se descărcaseră aproape de tot. Gâtul telescopic îi fusese îndoit şi camera de luat vederi nu mai putea privi decât în jos. Sub ochii mei, o namilă de Libit, un urs electronic masiv, i-a mai zdrobit o şenilă de pe partea stângă.

A scâncit "bi-blip-bi-blip" (sunteţi robot utilitar sau animal electronic de casă?).

– Sham-Poo, l-am strigat. Vino la mine!

Şi chiar credeam că vine, dar pe urmă mi-am dat seama că începuse să mă ocolească. Lansa mereu semnalul de identificare "sham-poo" (bună ziua, sunt un animal electronic de casă, prietenos şi paşnic), apoi continua cu "pliau-pli-pli" (vreţi să vă jucaţi cu mine?).

Şenilele de pe partea dreaptă, câte îi mai rămăseseră, erau blocate. Nu putea decât să se învârtă în cerc. Sau poate el stătea pe loc şi amintirea lui se învârtea undeva în adâncurile mele, acolo unde îmi este atât de frică să privesc?

Jocul politic

„În problema negocierilor şi a tratativelor, un rol important îl au promisiunile şi ameninţările. Desigur, definiţia exactă a promisiunii în opoziţie cu cea a ameninţării nu este evidentă. Diferenţa constă în aceea că o promisiune este costisitoare când reuşeşte, iar ameninţarea este costisitoare când nu reuşeşte. O ameninţare care a reuşit este aceea care nu se pune în practică."

Petre Constantinescu – „Jocuri şi probleme distractive"

Partea I – Regulamentul

1. Jocul Politic se adresează tuturor persoanelor, indiferent de sex şi vârstă, care doresc să-şi întregească viziunea despre destinul social-istoric al omului. El dezvoltă aptitudini de conducător al maselor largi de indivizi, creează, întreţine şi perfecţionează spiritul diplomatic. Jocul Politic constituie o comoditate plăcută de relaxare pentru toţi cei ce simt nevoia să-şi exercite instinctul de dominare asupra naţiunilor şi să guste din beţia puterii. Caracterul umanist al jocului apare evident tuturor participanţilor. Practicarea lui consecventă de către politicienii profesionişti duce la dorinţa sinceră a acestora pentru instalarea unei păci trainice în lume, deschide porţile înţelegerii pe cale paşnică între popoare.

Jocul politic este, de asemenea, util tuturor extratereştrilor care doresc să înţeleagă ultimele nouă milenii de istorie a Pământului.

2. Înainte de începerea jocului, participanţii aleg prin vot secret sau deschis un arbitru. Acesta se consideră validat dacă i s-a acordat o majoritate de 90%. Arbitrul nu participă efectiv la joc, rolul lui fiind acela de a supraveghea respectarea regulilor ce vor fi expuse în paragraful 3. El poate fi ulterior destituit, la propunerea a 40% dintre jucători. Alegerea unui nou arbitru se face tot în condiţiile iniţiale. În timpul exercitării prerogativelor, deciziile sale au caracter absolut: nu pot fi modificate de către altcineva şi nici nu se poate reveni asupra lor de către un alt arbitru succesor.

3. Jocul politic se desfăşoară secvenţial. Se numesc „secvenţe" operaţiile de trageri la sorţi a parametrilor naţionali.

3.1.1. În secvenţa 0 a fiecărui joc, participanţilor li se atribuie următorii parametri definitivi:

- numărul (sau numele) ţării şi categoria de mărime a suprafeţei acestei ţări (m);
- resursele naturale (în unităţi convenţionale);
- rata secvenţială demografică (%);
- procentul populaţiei apte pentru serviciul militar (%).

Parametrii definitivi rămân neschimbaţi pentru o suprafaţă nomi-

nalizată, oricât de mare ar fi numărul de secvenţe ale jocului.

3.1.2. Tot în secvenţa 0 a fiecărui joc participanţilor li se atribuie următorii parametri iniţiali (iniţializarea):

- mărimea populaţiei (în unităţi convenţionale); va fi corelată la fiecare secvenţă cu rata demografică;
- numărul şi numele religiilor practicate pe teritoriul ţării (pot fi maximum 10, la care se adaugă ateismul). Rapoartele dintre adepţii fiecărei credinţe (inclusiv ateismul) şi numărul total de locuitori.

Observaţie: Suma tuturor rapoartelor trebuie să fie egală cu 1.

- gradul de animozitate între adepţii diferitelor religii (%);
- ataşamentul populaţiei faţă de şeful de stat (%);
- numărul partidelor naţionale şi orientare politică a acestora. Numărul de adepţi ai fiecăruia (%);
- orientarea politică a şefului de stat (trebuie să facă parte obligatoriu dintr-un partid naţional);
- numărul ţărilor învecinate şi numele (numărul) fiecăreia.

Observaţie: Se va avea în vedere faptul că, în mod obiectiv, vecinătăţile sunt reciproce (dacă ţara A este vecină cu ţara B, atunci şi ţara B este vecină cu ţara A).

Observaţie: Parametrii iniţiali nu sunt stabili. Ei se modifică aleatoriu, automat sau prin decizia şefului de stat, conform înţelegerilor prealabile dintre participanţi. Arbitrul jocului are datoria să vegheze ca modificarea parametrilor naţionali să fie plauzibilă.

Exemplu: Numărul de locuitori ai ţării creşte sau scade automat la fiecare secvenţă conform ratei demografice.

Ataşamentul populaţiei faţă de şeful de stat va fi corelat cu venitul naţional pe cap de locuitor şi cu poziţia respectivului şef faţă de partidele şi religiile existente. Şeful de stat îşi poate schimba propria religie şi poate trece într-un alt partid politic; poate decide interzicerea unei religii sau a unui partid atunci când consideră că este necesar, dar popularitatea sa va trebui să scadă proporţional cu numărul celor afectaţi de măsură.

3.1.3. După ce secvenţa 0 a avut loc, şeful de stat procedează la repartizarea venitului naţional în următoarele ramuri:

- industrie, agricultură, exploatarea resurselor naturale, transporturi;
- întreţinerea aparatului politic statal;
- întreţinerea armatei;
- întreţinerea populaţiei;
- investiţii în: tehnică militară neconvenţională, cercetare ştiinţifică pentru sectoarele productive ale economiei, achiziţia de bunuri materiale (inclusiv arme) de pe piaţa externă.

Observaţii:

a) Aparatul politic statal este constituit din partidul susţinător al şefului de stat, aparatul juridic şi poliţienesc, serviciile de spionaj şi contraspionaj.

b) Prin investiţii în tehnica militară neconvenţională se înţeleg cheltuieli de creare sau achiziţionare de:

1) armament atomic, chimic şi biologic.

2) alte tipuri de armament, încă necunoscute.

3.2. Între oricare două state pot exista următoarele feluri de relaţii politico-economico-militare: colonie, dominion, ignorare, schimburi economice, consulat, ambasadă, alianţe economice, politice şi militare, pacte economice şi militare.

3.2.1. Relaţiile politice se întreţin prin înţelegeri între şefii de state sau ajutoarele lor, cu ocazia unor:

- convorbiri, congrese, vizite bilaterale, multilaterale;
- cockteiluri, recepţii, dineuri, supeuri, serate, spectacole etc.

Relaţiile politice pot fi publice sau secrete.

În orice moment al jocului, relaţiile politice trebuie să fie urmate de emiterea unor documente oficiale. Dacă acestea sunt publice, ele trebuie puse la dispoziţia celorlalţi participanţi, atunci când ei solicită acest lucru. Dacă documentele oficiale sunt secrete, atunci ele se depun la arbitru. Statele interesate pot participa la aflarea secretelor de stat prin tragere la sorţi. Numărul tragerilor la sorţi este proporţional cu înzestrarea umană şi financiară a serviciilor de spionaj şi invers proporţional cu înzestrarea tehnică şi umană a serviciilor de contraspionaj interesate să păstreze secretul.

3.2.2. Relaţiile economice între două sau mai multe state apar în urma acceptării unor oferte sau prin presiuni politico-militare. Arbitrul veghează ca beneficiile rezultate să fie conforme contextului.

3.2.3. Relaţiile militare de colaborare se stabilesc în condiţiile menţionate la 3.2.1. şi 3.2.2. Şi acestea pot fi publice sau secrete.

Relaţiile militare de conflict se desfăşoară în condiţiile impuse de regulamentul Jocului Războinic.

3.3. Scopul Jocului Politic este întărirea poziţiei şefului de stat, pe plan intern şi extern, prin îmbunătăţirea parametrilor naţionali iniţiali şi secundari. Îmbunătăţirea se poate face prin creşterea unor parametri (venitul naţional, venitul pe cap de locuitor, etc.) sau micşorarea altora (gradul de animozitate între adepţii diferitelor religii şi partide, cheltuielile pentru întreţinerea aparatului legislativ şi poliţienesc etc.). Aceste aspecte se referă la situaţia internă a fiecărui stat. Pe plan extern, aprecierea rezultatelor fiecărui şef de stat se face după cum urmează:

A. Dacă Jocul Politic se termină într-o secvenţă paşnică, atunci se iau în considerare parametri naţionali ca: eficacitatea diplomatică, beneficiul economic total dat de comerţul exterior, contribuţiile aduse la instaurarea păcii printre ceilalţi participanţi etc.

B. Dacă Jocul Politic se termină într-o secvenţă cu incidente armate locale, atunci, pentru aprecierea activităţii şefilor de state implicaţi în aceste stări conflictuale, se aplică regulamentul Jocului Războinic pentru evaluarea câştigătorului şi apoi criteriile expuse anterior la 3.3.A.

C. Jocul Politic se consideră automat încheiat în momentul declanşării unui război cu arme neconvenţionale (atomice, chimice sau biologice), chiar dacă el are o participare minimă de 2 beligeranţi. În acest caz, se consideră că toţi participanţii au pierdut în egală măsură.

3.4. Un şef de stat se consideră înfrânt şi înainte de terminarea jocului dacă, prin politica dusă şi prin voia hazardului, media parametrilor naţionali interni scade cu 30%, exceptând temporar situaţia descrisă la 3.3.B. În acest caz, el şi ajutoarele sale părăsesc Jocul Politic respectiv, pierzând dreptul de a influenţa în vreun fel desfăşurarea sa.

3.4.1. Orice persoană care doreşte să intre în Jocul Politic după începerea sa poate face acest lucru în două cazuri:

A. Când un şef de stat acceptă să-i cedeze un teritoriu aflat sub controlul

său. În acest caz, înţelegerea se face în principiu bilateral.

B. Când un şef de stat iese din joc de bunăvoie sau în condiţiile descrise la 3.4. În acest caz, doritorii de a-i prelua locul trebuie să aibă asentimentul populaţiei (care se decide prin tragere la sorţi şi încadrarea automată în partidul politic şi religia de cea mai largă răspândire naţională) sau asentimentul unei mari puteri care dovedeşte arbitrului că este în stare să controleze situaţia internă a statului respectiv în proporţie de 51%

3.4.2. Dacă un teritoriu rămâne fără conducător în condiţiile 3.4.1.B., şi nu există o persoană care să preia funcţia sa, atunci arbitrul propune statelor vecine să-şi dispute în condiţiile regulamentului Jocului Războinic teritoriul ţării respective. Dacă nici în aceste condiţii situaţia nu se rezolvă, arbitrul poate propune unei mari puteri (celei mai apropiate din punct de vedere geografic) să facă acelaşi lucru. Dacă arbitrul nu poate rezolva situaţia, atunci jocul se declară închis în condiţiile 3.3.A sau 3.3.B.

3.4.3. Dacă un şef de stat nu mai poate continua Jocul Politic din motive independente de voinţa sa, atunci el are dreptul de a-şi numi un succesor care trebuie validat pe plan intern conform 3.4.1.B.

4. Despre teoria Jocului Politic şi teoria Jocului Războinic, dezvoltate ca ramuri ale teoriei Jocurilor, s-au scris până astăzi mii de volume valoroase şi cel puţin câteva zeci imposibil de ignorat. S-au conturat, pe cale teoretică şi experimentală, mai multe feluri de strategii, care tind să optimizeze seturi de parametri naţionali definitivi şi iniţiali. Referitor la aceştia, a existat o vreme când s-a căutat mărimea numărului lor şi a puterii corespunzătoare de nuanţare. Timpul a arătat că nu pot fi manipulaţi decât şefi de state foarte inteligenţi şi cu multe ajutoare. Astfel s-a născut Jocul Politic competiţional, cu vedetele şi campionii săi. Acest regulament este, deci, simplificat, faţă de varianta sa competiţională. Lipsesc, de exemplu, parametrii de amănunt (cum ar fi tipurile de armament atomic din dotare sau categoriile aparatului legislativ) sau condiţiile de efectuare a tragerilor la sorţi (numărul de evenimente posibile, dispozitivul folosit etc.). Considerăm însă că acest Regulament este foarte potrivit pentru masa largă a începătorilor, a celor ce pot practica Jocul Politic în condiţii modeste (locuri neamenajate special, număr mic de participanţi şi ajutoare etc.). Din rândurile lor, suntem convinşi, se vor naşte politicienii de mâine, campionii Jocului Politic Mondial sau, mai probabil, simpli cetăţeni cu o bună intuiţie şi pregătire politico-socio-economică, apţi de a participa la adevărata politică. Trebuie spus că aceasta nu mai este însă un joc.

Partea a II-a. Jocul.

1. O zi înnorată de vară. Deşi cerul este acoperit, norii nu sunt propriu-zis aducători de ploaie ci mai degrabă de umbră.

– Simt electricitatea din aer, da, da, o simt! Madame la Contesse, dumneavoastră o simţiţi? şi bătrânelul scund, rotofei se întoarce către vecina lui, aflată o treaptă mai sus pe scara de marmură şi scara socială. Ea se încruntă puţin, făcând o cută simpatică la baza nasului, şi se apleacă spre el.

– Dă-i drumul, baroane, te conjur pe numele tuturor iluştrilor dumitale înaintaşi, dă-i drumul! Dacă începe ploaia şi o să mi se ude rochia, n-am să ţi-o iert niciodată , să ştii! Baronul tuşeşte „Da, da, hm, să-i, hm, dăm drumul...” şi ridică ochii spre cer, în timp ce mâinile sale, pline de pernuţe de grăsime, ajustează înălţimea trepiedului din faţa sa. În difuzoare zgomotul făcut de

această operaţie se aude tare, atrăgând atenţia tuturor celor de faţă. Se întrerup conversaţiile şi toate privirile se îndreaptă către tribuna improvizată chiar pe scările castelului. În liniştea lăsată, bâzâitul aparatelor de filmat, ţiuitul convertizoarelor pentru tuburile vidicon şi blitzuri se izbeşte de zidurile vechi, intrând pe sub iederă, şi se reîntoarce în mulţime. Discursul pluteşte în aer. Din locul de unde stă Prim Ministrul, microfonul din faţa Baronului se vede ca o prelungire a nasului acestuia, ceea ce îl face să zâmbească condescendent. Lângă el, Anarhistul îl priveşte, îi sesizează zâmbetul şi curios la culme îşi îndreaptă ochii către Baron. Din locul lui, însă, are o imagine firească, complet necomică. „De ce o fi zâmbind?" se întreabă şi ridică din umeri. Gândurile oamenilor politici sunt greu de citit.

– Domnilor – vocea pornită în sfârşit se izbeşte de aripile castelului, şi revine puţin întârziată lungind cuvântul. Se aude „Domnilor...., în calitate de preşedinte al Federaţiei Mondiale a Jocurilor Politice, am deosebita onoare şi plăcere să declar deschisă înfruntarea politică de la Waalsmandale"

Toată lumea aplaudă. Un snop de blitzuri luminează obrazul destul de neted încă al Baronului. Aplaudând, Domnişoara Vicontesă scapă mănuşa ei lungă şi parfumată pe pietrişul aleii. Tânărul Preşedinte, îmbrăcat într-un frac vişiniu – toţi bărbaţii poartă frac – se apleacă să ridice mănuşa. Mişcarea fiind prea violentă, jobenul vişiniu îi alunecă de pe cap. Îl culege cu o mişcare nervoasă. Când întâlneşte privirea Domnişoarei Vicontese, obrazul său este perfect asortat cu fracul. Domnişoara zâmbeşte încurajator. Tânărul Preşedinte învârte încurcat într-o mână jobenul şi în cealaltă mănuşa. Ca să iasă din încurcătură se decide să facă un gest excentric, un truc învăţat în copilărie de la un servitor din casa părinţilor săi. Cu o mişcare dibace ascunde mănuşa în mânecă. Întinde mâna dreaptă, rămasă goală, spre privirile vicontesei, apoi îi arată interiorul jobenului. Vicontesa încă surâde amuzată, dar printre genele ei lungi şi răsfrânte începe să-şi facă loc îngrijorarea. Mâna dreaptă a tânărului se apropie într-un chip neaşteptat de buclele părului ei blond şi extrage din acel loc mănuşa buclucaşă. O priveşte drept în ochi, blând şi totuşi arzător, sărută mătasea fină şi o înapoiază în sfârşit posesoarei. Domnişoara Vicontesă schiţează o reverenţă în semn de mulţumire. Din spatele lor, Bătrânul Preşedinte a observat toată scena.

– ... se află câţiva dintre cei mai renumiţi performeri ai Jocului Politic şi câteva – nu le numesc pentru că le veţi recunoaşte, cu siguranţă – mari personalităţi politice de renume internaţional. Încă o dată, ţin să mulţumesc Doamnei Contese pentru a fu avut amabilitatea să găzduiască Jocul Politic în acest frumos castel din Waalsmandale. Fie ca frumuseţea secvenţelor sale să desfete inimile cetăţenilor din toată lumea şi fie ca cei mai buni, mai cinstiţi, inteligenţi şi omenoşi oameni de stat să învingă.

Răsună doar câteva aplauze timide pentru că de la jumătatea ultimei fraze a început brusc să plouă. Domnii şi doamnele, tinerii şi bătrânii îşi deschid umbrelele şi se îndreaptă grăbiţi către intrarea în holul castelului. În fruntea tuturor, reporterii aleargă ferindu-şi aparatele sub poalele hainelor. Jocul Politic a început. Un şef de stat este un om în general sensibil la boli. Umblând prin ploaie, el ar putea căpăta un guturai sau chiar o pneumonie care să-l facă indisponibil.

2. Bătrânul Rege se simte bine gustând clipele de linişte şi whisky-ul. Incredibil, şi totuşi stătea de 45 de secunde netulburat în sala aceea mare şi plină de lume, la câţiva paşi de butucii arzând cu zgomot molcom în

şemineu. „Sunt bătrân" remarca privind limbile flăcărilor filtrate prin cristal şi alcool. „Sunt oare prea bătrân pentru acest joc?".

– Maiestate, de la ce vârstă aţi început să practicaţi Jocul Politic?

„Gata, momentul de linişte a trecut!".

Bătrânul Rege aruncă o privire peste umăr. Evident, după timbrul vocii şi întrebare, nu putea fi decât Ziaristul. Ezită, în căutarea unor cuvinte pline de înţeles.

– Am fost sortit Jocului Politic dinainte de a mă naşte. Încă de la primele scâncete adversarii au început să tremure de frica mea.

Intuieşte declanşarea flash-ului şi adoptă o mină de om sigur pe el. Evenimentul se produce, dar nu în favoarea lui. Fotograful pe care îl urmărise cu coada ochiului imortalizase pe altcineva. Întrebarea următoare îl surprinde nepregătit.

– Credeţi că veţi câştiga?

Mormăie neinteligibil şi gesticulând se pierde printre invitaţi.

2.1.1. Chiar aşa va apărea scris în „Marele Cotidian": „Este firesc să ne întrebăm dacă la cei peste... ani ai săi, dintre care cea mai mare parte petrecuţi în învolburatele culise ale politicii, Bătrânul Rege mai poate face faţă solicitărilor intense pe care partida de la Waalsmandale i le va pretinde. Să ne reamintim că, anul trecut, în secvenţa 0 a jocului de la Los Angeles a fost nevoit să abandoneze din cauza unei crize de lumbago. El nu a mai participat deloc în Circuitul Asiatic, iar la Leningrad a obţinut abia modestul loc IV. Desigur, aceste fapte pot îndemna pe unii să tragă o linie sub numele său şi să-i încheie bilanţul. Ne-am putea întreba dacă Bătrânul rege se va retrage în mod demn de pe arena Jocului Politic de performanţă sau va insista în mod penibil să ocupe locuri din ce în ce mai modeste în clasamente. Poate că, totuşi, aceste afirmaţii sunt premature. Palmaresul impresionant al Bătrânei Majestăţi ar putea fi un reazem solid pentru noi victorii.

2.1.2. Reflectoare puternice l-au fixat pe Anarhist în fotoliul adânc. E crispat, are gesturi necontrolate. Mâna dreaptă, de exemplu, caută înfrigurată o manşă de avion pe care s-o acţioneze lansându-se în picaj ca să scape de tirul artileriei antiaeriene. E evident, are iluzia zborului la bordul unui bombardier greu. Nu se ştie exact de ce larma seratei, conversaţiile pe ton reţinut, clinchetul paharelor de şampanie îi evocă zgomotul motoarelor. Ceea ce îl stresează este intensitatea prea slabă. Ar vrea să simtă fotoliul de sub el vibrând şi să audă în căşti indicaţiile de control ale bazei ei. În loc de toate acestea, anarhistul nu are parte decât de întrebările Reporterului:

– În ce constă noutatea strategiei dumneavoastră?

Răspunde. Cuvintele îi curg din gură ca nişte bombe. După un şir mai lung se opreşte ca pentru a asculta zgomotul exploziilor la sol şi instinctiv priveşte în jos.

– Încerc să instaurez haosul printre toţi participanţii la joc. Mă bazez pe un lucru astăzi demonstrat: orice societate umană este entropică. Orice politică se întoarce mai devreme sau mai târziu acolo de unde a venit: în haos.

– Şi cum reuşiţi să câştigaţi?

– În limita regulamentului, s-ar putea spune că pescuiesc în ape tulburi, după ce, în prealabil, dinamitez adversarii.

Uşurat de încărcătura răspunsurilor, Anarhistul se relaxează şi scapă de obsesia zborului. În schimb, Reporterul capătă strania expresie că dinspre interlocutorul său se aude, în ciuda zgomotului de fond, un tic-tac obsesiv. Reflectoarele şi camera de luat vederi se îndreaptă către Tânărul Preşedinte. Reporterul profită pentru a pune o întrebare confidenţială Anarhistului.

– Nu vă supăraţi, nu ştiţi cât este ceasul?

– Poftim?!

2.1.3. Îl puteţi asculta pe toate lungimile de undă dacă nu aveţi timp să vă uitaţi la televizor. Discursul Tânărului Preşedinte este de-a dreptul zguduitor. Puteţi sau nu să fiţi de acord cu cele spuse de el, dar trebuie să recunoaşteţi că expune într-adevăr un punct de vedere propriu. Uneori se fac paralele între platforma sa politică şi cea a Anarhistului, asta pentru că ambele încep cu dărâmarea unor idei învechite. Nu este aici locul să subliniem că Tânărul Preşedinte nu se opreşte la atât. „A sosit momentul – spune el cu voce bine timbrată, care inspiră încredere şi elan – a sosit momentul să dovedim unor politicieni învechiţi că ideile lor, deşi miros a naftalină, sunt roase de molii. Ca şef de stat, afirm că numai libertatea individuală garantează libertatea naţională. Mă voi strădui să impun democraţia mea atât în statele aliate, cât şi în cele inamice. Adversarii mei este bine să ştie că sunt foarte principial. Eu nu-mi permit să pierd un Joc Politic. Prefer apocalipsul nuclear înfrângerii la puncte.

Şi încheie, emfatic:

„Veniţi, cu mine libertatea, începutul a orice, oriunde şi oricând".

2.1.4. Acest tip de încheiere îl apropie stilistic pe Tânărul Preşedinte de Anarhist, care, cu ocazia unui discurs a lansat îndemnul: „Veniţi, cu mine este libertatea, începutul şi sfârşitul a orice". Asemănarea este, desigur, formală, sensurile adânci ale cuvintelor fiind foarte mult diferite.

2.2. Întunericul de la primul etaj al castelului este tot atât de dens pe cât sunt la parter lumina, sunetul pianului, zgomotul de petrecere. Observat în spectrul de radiaţii infraroşu, trupul Bătrânului preşedinte ar prezenta neuniformităţi de strălucire. Faţa, mâinile, spatele îi transpiră abundent. Aceste zone ar emite deci radiaţii calorice mai puternice decât altele. Bătrânul Preşedinte dă, în orice caz, dovadă de mai multă agilitate decât ar fi de bănuit la vârsta lui. Iată-l, intră în dormitorul Arbitrului şi aprinde o veioză de pe birou. Începe să parcurgă filă cu filă teancul de documente oficiale secrete emise după secvenţa „0" a jocului. Le va fotografia cu un aparat ultraminuscul, ultima noutate în tehnica spionajului sau îşi va nota extrase într-un carneţel, dovedindu-se la fel de bătrân cu vârsta pe care o arată? O soluţie de compromis care îl aruncă în afara timpului. Le fotografiază, dar mintal. Procedeul are o mulţime de avantaje.

Comentariu: terminând de parcurs toate documentele secrete, Bătrânul Preşedinte stinge lumina li părăseşte camera Arbitrului. Îşi freacă mâinile cu satisfacţie şi gândeşte: „Există unii participanţi la Jocul Politic, care, probabil, din cauza lipsei de experienţă ce caracterizează tinereţea lor, îşi închipuie că pot dărâma, fie în joacă, rânduielile străvechi ale politicii. Adevărul se află în nou şi numai în nou. Sunt atât de idioţi încât nu-şi dau seama că nu se schimbă decât ambalajul, produsul rămâne acelaşi, dar se vinde eventual mai scump. Lăsaţi copiii să ţină discursuri şi să petreacă! Noi, ăştia mai bătrâni, ne mulţumim să stăpânim. Să fim câştigătorii Jocului Politic. Declaraţii, discursuri, interviuri, astea se dau sau cu mult înainte, sau cu mult după.

Observaţie: Ducesa aprinde brusc lumina pe coridor. Ea nu dispune de tehnica necesară urmăririi Bătrânului Preşedinte în spectrul razelor infraroşii, dar nici nu a fost nevoie. Are un auz deosebit de sensibil. Între ei doi se înfiripă o discuţie aprinsă. Bătrânul preşedinte se agită, gesticulează, este roşu de mânie sau de ruşine. Ducesa îi întinde o foaie de hârtie pe care el o semnează. Dacă este vorba de o alianţă politică nu se ştie, fiindcă Arbitrul nu a

primit nici o indicaţie în acest sens.

2.2.1. Generalul, Amiralul şi Contraamiralul ocupă o masă retrasă, la adăpostul unei coloane de marmură. Se bea coniac nemarcat, vechi de 80 de ani şi tezaurizat, zic ei, în mod abuziv de majordomul Contesei în pivniţele castelului. Se consumă, complet neprotocolar, fursecuri şi saleuri. Se fumează, în ordinea enunţată la început, trabuc, pipă şi contra-pipă. Sub masă fixat cu gumă de mestecat pe un picior, se află ascuns un microfon neoficial.

Generalul: Mi-aduc aminte ... avea doar douăzeci şi doi de ani şi eram plutonier când am participat la prima mea lovitură de stat. Ştiaţi că am fost dictator timp de trei zile şi 4 ceasuri?

Amiralul: Şi acum ce faci, te înarmezi?

Generalul: A nu, dragul meu Nelson, vremurile alea când se trăgea mult cu puşca s-au schimbat. Astăzi trebuie să dai mult din clanţă ca să ai succes. Stilul cazon a apus. Investesc mult în spionaj şi contraspionaj. El al dracului de eficace. Vă voi demonstra, sper, în curând.

Contraamiralul: Dimpotrivă, cred că o forţă armată solidă îţi permite nişte libertăţi de instrucţie şi manevre politice deosebite.

Amiralul (îngrijorat): Vă propun un pact alcoolic. Să jurăm că nu vom declanşa războiul până când nu vom termina acest divin coniac al Contesei.

Cei trei îşi împreună mâinile deasupra mesei şi scandează la unison „Jurăm, jurăm, jurăm".

Observaţie: Din motive necunoscute, exact în clipa jurământului, Anarhistul a tresărit puternic, deşi se găsea, chiar în capătul opus al sălii, angajat într-o discuţie cu Principesa.

2.2.2. Anarhistului îi sticlesc ochii privind decolteul Principesei, gâtul ei zvelt , colierul încrustat cu diamante negre ce pune în evidenţă albeaţa orbitoare a epidermei. Aceasta îi zâmbeşte insinuant. îşi înfige uşor unghiile lungi în braţul său şi îşi apropie buzele de urechea lui stângă.

– Ştii, m-am gândit să particip şi eu la joc. Această chestie numită politică e atât de amuzantă...

Şi apoi, după o clipă, relansează cu voită candoare:

– Nu-i aşa, dragul meu?

Anarhistul are impresia că suflul şoaptei i se lichefiază în pavilionul urechii şi că i se preling picături de smoală fierbinte dea lungul şirei spinării. În plus, e probabil electrizat. Bâiguie:

– Eu ...

– Nici nu-mi trebuie mare lucru! se agăţă Principesa de începutul lui. Un mic principat, aşa, pitic şi drăguţ.

Anarhistul dă peste cap întreaga cupă de şampanie, simţind că se volatilizează. Exact în clipa aceea, Generalul, Amiralul şi Contraamiralul pronunţă jurământul şi Anarhistul se îneacă violent. Agăţată de braţul lui, principesa ia tusa lui drept expresia protocolară a unui refuz şi se simte ea însăşi înecată. Cu un ultim efort, trage adânc aer în piept şi degajează spre un nou interlocutor.

2.2.3. Bătrânul Preşedinte conversează cu primul ministru. Se simte profund enervat de faptul că acesta nu bea şi nu fumează.

– Sunteţi propria dumneavoastră statuie! scapă Preşedintele şi asta îl face să-şi dea seama că e aproape beat şi nu îşi mai poate controla spusele.

Prim-ministrul caută o replică tăioasă, dar nu o găseşte. Preferă atunci să mimeze neatenţia. Cu regret, constată că un pic de scotch i-ar mai fi dezlegat limba.

Alexandru Ungureanu

Parada păianjenilor

Imensa piaţă de la nivelul -17 stă sub genunchii mei, dalele reci de piatră nu-mi dau voie să mă scufund, deşi trupul mi-e greu, şi aş face-o, zău, aş face-o! Fiindcă trebuie să încerc, mă ridic, încet îmi înfrâng nesfârşite rezistenţe interne şi înfirip un pas, doi, iată, trei, patru,... gata... Mai departe nu mai pot, mâna mi-a ajuns deasupra liniei albe. Puţin tremurată, desenată de o mână grăbită sau nesigură, culoarea ei pură închide un pătrat de mărimea unei camere obişnuite. Nevăzuţi, pereţii se ridică de jur-împrejurul ei şi mă cuprind pe mine în mijlocul lor, dalele reci de piatră nu-mi dau voie să mă scufund, deşi trupul mi-e greu, şi aş face-o, zău, aş face-o, aş trece dincolo de linia albă! Palatul Guvernamental mă priveşte, Sediul Controlului Spaţial mă priveşte, deasupra mea, atârnat de cupolă, ochiul incandescent de cristal mă priveşte şi el. În piaţă nu e nimeni şi simt nevoia unui cer. Ochiul incandescent de cristal se lăfăie pe fundul antenei parabolice. Degeaba îngenunchez şi pipăi nevăzutul perete cu vârfurile degetelor. El nu există, dar nu-mi dă voie să trec dincolo de linia albă, deşi trupul mi-e greu, aş face-o, zău, aş face-o! Peretele nu există, totuşi este perfect neted şi dur şi mă doare când încerc să-mi croiesc drum prin el. Mă pot sprijini de el sau chiar, dacă-l lovesc, pot auzi o vibraţie înfundată. Pumnul mă doare, vibrează nu zidul ci undeva, în mine, durerea, zidul nici nu există, doar doare, buricele degetelor nu se turtesc la atingerea lui, şi asta o văd privindu-mi braţele oprite de un inexistent obstacol. Deasupra, ochiul incandescent de cristal îmi apasă pe umeri şi trupul mi-e greu, aş trece în adâncuri prin dalele reci de piatră însă nu se poate, aş trece dincolo de pătratul meu desenat cu linie tremurată, nesigură sau grăbită, dar nu pot să mă ridic să frâng corola antenei parabolice, fiindcă mi-e frică de arşiţa ochiului şi de mirosul trist al acestei insolite flori de temniţă. Îmi duc mâinile la cap şi îmi cuprind tâmplele între degete. De aici iau naştere pereţi invizibili. Este suficient un emiţător telepatic, aşezat pe undeva pe-aproape, de exemplu în interiorul unei antene parabolice, şi dacă ai creier şi eventual imaginaţie, cu cât mai multă imaginaţie, cu atât mai bine, încep să se nască ziduri perfect transparente, inexistenţa nu e altcumva decât foarte transparentă. Cei care m-au vrut prizonier şi-au spus că nişte pereţi telepatici sunt la fel de impenetrabili ca orice alt soi de pereţi, că o temniţă creată telepatic este chiar mai chinuitoare decât una de altă natură fiindcă îţi dă în fiecare clipă iluzia libertăţii şi ţi-o distruge tot atunci. La urmă, or fi concluzionat filosofic: "Inexistenţa creează captivităţi la fel de bune ca şi existenţa!".

Închid ochii. Vreau să scap de privirea fierbinte a ochiului incandescent de cristal şi văd fereastra camerei mele de la ferma părintească. Un păianjen Arko îşi risipise plasa extraodinar de fină, pe toată întinderea ei. În lumina slabă a înserării, nu putea fi văzută. Gâze bezmetice se repezeau să treacă prin ea şi deodată sufereau impactul cu ceva invizibil, mişcarea aripilor li se încetinea şi zborul se curma imediat. Plasa elastică le aducea în perimetrul cercevelelor şi încremeneau, nimic nu mai trăia în ele, cu excepţia privirii, ochii lor mici încă se mai rugau pentru milă inexistenţei aceleia duşmănoase. Mă apropiam să

le văd mai bine. Nimic evident nu le oprea să zboare. Nimeni nu le tăiase aripile. La fluturii cu două perechi de aripi, de obicei, se lipea de plasă doar cea inferioară, iar cea superioară continua să se zbată. Lumina slabă a înserării scotea la iveală un desen uşor fosforescent pictat pe spatele lor, iar mişcarea regulată de zbatere a petalelor mă fascina. Nimic nu mă împiedica să văd prin transparenţa fiecăruia dealul de lângă fermă peste care turma noastră de prepisoni mergea la culcare. Curând se făcea întuneric, şi atunci nu se mai distingeau fluturi, ci doar contururi care încadrau un desen fosforescent. Atunci păianjenul Arko apărea dintr-un ungher ştiut numai de el şi se căţăra până în mijlocul plasei. Nu-l vedeam prea bine, era doar o insectă neagră urcând pe cerul plin de stele. La intersecţia diagonalelor ferestrei se oprea, acoperind *β Cassiopeea* cu pântecul său, şi deschidea ochiul incandescent ca o supernovă spre mine. Dacă în clipa imediat următoare cineva intra în casă pe uşa din faţă, se făcea curent în camera mea dinspre exterior spre interior şi plasa păianjenului Arko îşi forma o concavitate cu spatele la mine. Înseşi stelele păreau să coboare, şi mi-era frică de *β Cassiopeea*, fiindcă în mijlocul ei dogorea o supernovă. Privirea celorlalte gâze n-o mai înţelegeam, era rândul să mă tem pentru mine, şi frica este un sentiment atât de copleşitor încât nu-ţi mai lasă loc pentru a o percepe şi la alţii. Mă uit printre pleoapele foarte puţin întredeschise la ochiul incandescent de cristal şi păianjenul Arko este cea mai potrivită asemănare pe care o pot dezgropa din amintiri. Aştept ca cineva să deschidă uşa, să se facă curent şi ochiul să se apropie de mine. Administraţia ar fi putut să improvizeze şi în această piaţă un cer artificial, ca la nivelul -19.

*
* *

De clipa care urmează mi-e frică. De pătratul în care mă aflu întemniţat se apropie un pâlc de copii. Sunt vreo patru şi nici unul nu are mai mult de 12 ani. Se opresc lângă linia albă. Se uită la mine curioşi, fiindcă stau întins pe dalele de piatră, chiar în mijlocul pieţei, şi nu dau nici un semn că aş vrea să plec de acolo. În timp ce eu mă bucur că printre ei nu se află şi micuţul Bati, unul îşi ia inima în dinţi şi mă întreabă:

– Nene, da' de ce stai dumneata culcat aici?

Mă uit la el şi nu ştiu ce să-i răspund. Improvizez:

– Aştept şi eu pe cineva!

– Şi aştepţi de mult? vrea să ştie un altul.

– Nu, abia am venit.

– Nene, da' pe cine aştepţi?

– Pe cineva.

– Aha!

– Nene, da' de ce stai matale culcat?

– Astăzi am umblat foarte mult şi mă dor picioarele. De aceea stau culcat. Să mă odihnesc puţin. Nu vreţi să-mi ţineţi de urât?

S-au aşezat toţi patru pe latura dinspre Palatul Guvernamental.

Dacă vreţi, pot să vă spun o poveste..., le propun.

– A nu! zice unul, tot numai pistrui. Poveşti ne spun şi roboţii, şi părinţii, chiar şi la şcoală... Mai bine, nene, hai să ne jucăm!

– De acord! îmi dau grăbit aprobarea. Uite cum zic eu să facem: voi alergaţi în jurul pătratului – le arăt cu degetul linia albă – şi, pe rând, trebuie să treceţi prin interiorul lui dintr-o parte în alta. Dacă prind pe unul din voi, acela va trebui să rămână cu mine aici, înăuntru, şi să mă ajute la prinderea celorlalţi. E-n regulă?

– Daa! încuviinţează pe rând.

– Nene, vrea pistruiatul să ştie, după ce suntem toţi prinşi, o luăm de la capăt şi altcineva e primul, nu-i aşa?

Nu răspund la întrebare. Mă ridic şi-i provoc:

– Ei, nu-i daţi drumul?

Puştii pot trece prin zidul telepatic fără să-l simtă. Eu îmi propun să-i distrez cât mai bine şi să fiu atent la linia albă, ca să nu mă lovesc.

*
* *

Cu cei mari e mai greu. Ei ştiu că sunt captiv şi afişează o gamă largă de stări, între compătimire şi batjocură, chiar violenţă uneori.

"Tinere, dumneata ai furat?" m-a întrebat o bătrânică. Am tăcut, privind-o absent. După un interval de aşteptare, a insistat: "De ce nu-mi răspunzi, tinere, nu-i aşa c-ai furat?"

– Ba v-am răspuns, doamnă!

– Cum mi-ai răspuns, că eu n-am auzit nimic?!

– V-am răspuns în interiorul meu, n-aţi putut să-mi citiţi în priviri?

– Ai furat, las' că ştiu eu c-ai furat!

– De unde ştiţi, m-aţi văzut sau v-a dispărut ceva din casă?

– Vai, ce ruşine, tinere! Să furi, la vârsta dumitale! Părinţii ştiu?

"Părinţii mei?!" Dac-ar şti mama cum mă ţin ăştia închis, n-ar mai rămâne un nivel întreg din tot oraşul! Oare câte mii de parseci or fi până acasă? La fereastra din camera mea, ochiul incandescent al păianjenului Arko mă aşteaptă, ştiu sigur. Şi sora mea mă aşteaptă. Întreabă: "De ce eşti tu aşa de tăcut, visător?" "Nu sunt tăcut, visător... Sunt un vagabond", mă laud eu, ca să-l văd pe tata zâmbind. "Aşa n-ai să ajungi departe!" mai adaugă soră-mea, convinsă că glumesc. Oare cât de departe o fi până acasă? Câţi parseci?

"Lasă, dragă, nu te mai uita atâta la el!" exclamă un domn îmbrăcat respectabil către consoarta lui, ceva mai tinerică. "E un delicvent, un borfaş, sau ceva de genul ăsta". "Şi chiar nu poate ieşi din mijlocul pătratului ăluia?" El îi şopteşte ceva la ureche şi îi arată cu degetul ochiul incandescent din tavan şi antena parabolică ce-l susţine. "Nu-mi vine să cred, nu se vede nimic!" se miră ea şi, întoarsă cu profilul spre mine, îmi zâmbeşte doar cu o jumătate de faţă. "E atât de tânăr şi drăguţ!" Mă înclin, făcând o reverenţă. Ca s-o distreze şi să-i arate cât de curajos este, individul încearcă un pas în interiorul pătratului meu. Se uită la mine cu teamă. Am să-l muşc oare? Văzându-mă pasiv, îndrăzneşte şi mai face unul. Acum se află în aceeaşi temniţă ca şi mine. Pentru el, inexistenţa nu există, pur şi simplu. Mă simt umilit şi vreau să fiu rău. Mă prefac, luându-mi masca fioroasă, schiţez gestul de a sări la el şi trag un urlet atât de înfiorător cât mă pricep. Mi-a făcut impresia că a executat un salt de 20 de metri înapoi. Acum e departe, în afara pătratului, nu-l mai pot ajunge. Păcat! Mi-ar fi făcut plăcere să-l muşc! Oare câţi parseci sunt până acasă la mine? Doamna râde, se amuză cu lacrimi, evident, de soţul ei. Acesta se reapropie. Acum nu mai e speriat. Îi şopteşte din nou ceva consoartei care, din când în când, întoarce capul şi se uită la mine. "Cum, chiar crezi că unei femei ar fi în stare să-i...?!", disting. El întăreşte, clătinând din cap. Se îndepărtează amândoi. "Mai poftiţi! le strig în urmă. Încă două zile sunt la dispoziţia dumneavoastră, pe urmă plec într-un turneu şi cine ştie când mă mai întorc. Mai poftiţi, să vă distrez!", dar ei nu-mi mai acordă nici o atenţie. Izbesc cu pumnii în zid şi mă doare. Zidul e neted şi asta mă doare şi mai mult. Mă dor şi pumnii. De fapt, zidul nu există decât în mintea mea. Îmi şi văd creierul închis într-un cub de sticlă foarte transparentă. Nimic nu se mişcă în el, nu disting nici o pulsaţie, circumvoluţiunile sale stau încremenite.

*
* *

Târziu, noaptea, visez creiere închise în cuburi de sticlă şi mănunchiuri de nervi purtând spre ele informaţia: "Dalele reci de piatră nu mă lasă să mă scufund, deşi trupul mi-e greu, şi aş face-o, zău, aş face-o!" Păianjenul Arko priveşte cuburile de sticlă agăţate în invizibila-i plasă şi ochiul său incandescent clipeşte. E semn că-i înfometat. Şi mă trezesc, fiindcă aud paşi.

Este Ea, o aşteptam să sosească după schimbarea gărzii la palat. Vine la marginea liniei albe şi îngenunchează. Ca în fiecare noapte, îşi trece mâna prin părul lung şi aşteaptă. “Oare de data asta va pătrunde în pătratul meu?” mă întreb, dar cu voce tare spun altceva:

– Cine eşti, cine ai putea fi?

– Acum două nopţi mi-ai zis că mă cunoşti. Îşi îngroaşă vocea: “Eşti fiica unui dur de la Controlul Spaţiului, ne-am întâlnit într-un vis, nu-ţi aduci aminte?”

A încheiat citatul şi acum zâmbeşte. Oprit în dreptul Ei, îi mângâi conturul. Întâi, pe peretele invizibil desenez ochii, apoi nasul şi buzele, linia fină a gâtului, silueta sveltă... Câţiva milimetri de aer despart desenul de model. Pentru mine sunt de netrecut. Schiţez cu linii nevăzute pe un perete nevăzut gleznele Ei şi apoi fruntea mea atinge dalele reci de piatră.

– Dacă aş fi liber..., şoptesc. Sau dacă ai vrea să treci linia albă...

– Am trecut-o, spune Ea, tot şoptit. Nu vezi?

Neîncrezător, mă ridic în picioare şi trec vârfurile timide ale degetelor peste buzele calde şi moi. Atât se află în temniţa mea. Un sărut incandescent ca o supernovă, paralizant ca plasa păianjenului Arko. Oare nu va deschide cineva uşa de la intrare, să se nască o boare de vânt care s-o apropie şi mai mult de mine? Încerc sămi trec braţul peste umerii Ei şi întâlnesc zidul. Ea râde ştrengăreşte şi buzele fac un pas înapoi. Acum sărut un zid nevăzut.

Iat-o, se învârte în jurul temniţei mele, iar eu mă răsucesc pe loc urmărind-o.

Iat-o, traversează pătratul, prin locul cel mai depărtat de mine, şi eu fac un salt să o prind.

Zidul, iată, mă doare şi spun:

– Eşti frumoasă ca o batjocură! Tu eşti o temniţă ai cărei pereţi nu stau niciodată pe loc! Mai bine pleacă! Să ştii că doar creierul meu se află închis într-o cuşcă. Inima încă mai bate afară!

Iată, zâmbeşte, dincolo de linia albă.

Iată, se duce. Sunt singur.

Coloana imensă de demonstranţi se iveşte la capătul pieţei şi defilează tăcută în jurul temniţei mele. Eu dorm şi n-o simt. Cineva spune chiar lângă mine: “... atunci gândurile şi faptele noastre vor fi libere”. Dar păianjenul Arko? mă întreb, căci e noapte târziu, şi încă există creiere în cuburi de sticlă.

*

* *

1. De câteva zile sunt liber. Am două săptămâni să-mi găsesc de lucru, altfel voi ajunge din nou în mijlocul pieţei, sub ochiul incandescent de cristal. Dacă s-ar întâmpla aşa ar mai veni Ea oare să mă vadă? Ar trece linia albă?

2. Am rămas cu un tic din captivitate. Adeseori întind braţele în faţă şi caut pereţi nevăzuţi. Uneori, ei nu există.

3. M-am dus la medic şi l-am rugat sămi arate holograma creierului meu. L-am văzut mărit de douăzeci de ori. Imens, tăcut, nimic nu pulsa în el, circumvoluţiuni încremenite. Mi s-a părut că disting, vag, transparenţa unui cub încătuşindu-l. I-am atras atenţia medicului. El n-a observat nimic. L-am consolat: “Nu-i nimic, doctore, sufletele noastre nu pot fi niciodată închise într-un contur descris de o linie albă!”

4. Într-o zi, am văzut-o dând să intre în clădirea Sediului Controlului Spaţial. Am strigat-o, nu m-a auzit şi am vrut s-o ajung. Cele două santinele mi-au proptit ţevile automatelor-laser în piept.

“Eşti de partea cealaltă a zidului, omule! Pereţii, vizibili sau invizibili, te dor şi trupul ţi-e greu!”

5. Mă plimb pe străzile oraşului şi încerc să m-apropii de oameni. Între mine şi ei stă un zid, o temniţă. Eu am temniţa mea, iar ei pe a lor. Sunt închisori mobile. Ne lasă să ne deplasăm, dar să nu ne şi apropiem. Ziduri lângă ziduri...

6. În lumina slabă a serii, păianjenul Arko...

Cei dintr-o lacrimă

Îmi aduc vag aminte că a fost o vreme când mă deplasam pe deasupra, stăpânit de dispreţ pentru toată această colcăială vegetală. "Ridică macheta – taie – un pas..." Din cabina elicopterului, întreaga junglă părea apa tulbure a unui lac încreţit de valuri uşoare. "Niciodată să nu încerci să afli ce se ascunde în adâncurile sale!", spusese odată Jeremy, unde e acum Jeremy?, păi vezi, ăsta-i şpilul, Jeremy nu mai e, nici măcar scheletul său nu mai există, oasele i-au fost roase de fiare, să nu mai vorbim de ţesuturi, mă întreb "oare ce, sau cine, i-a mâncat ochii?". I-a mâncat?! Păi, sigur, aici orice se asimilează, se devorează, până la urmă totul ajunge vegetaţie. Jeremy, ochii tăi verzi mă privesc incrustaţi în frunzele arborilor şi mâinile tale-liane le tai cu macheta.

"Ridică – taie – un pas – ridică – taie – un pas..."

Undeva, prin apropiere, o fiară urlă sinistru, jungla e plină de foşnete, trosnituri înfundate, fluierături, miresme putrede şi umezeală, mai ales umezeală. De pretutindeni şi din orice ies aburi subţiri ca nişte fuioare, pierzându-se printre frunzele ciudate ale arborilor. Asta când nu plouă, ceea ce însă se întâmplă foarte des şi, caracteristic acestor meleaguri blestemate, absolut imprevizibil. Atunci nu mai ies aburi, totul e înecat de potop, dacă nu ai un adăpost trebuie să-ţi protejezi nasul, altfel nu poţi respira. Hei, Jeremy, iarăşi plouă! Spune-mi, ai murit ca să te scurgi din ceruri peste mine?

Ridic macheta şi lovesc orbeşte, un pas, ploaia nu-mi dă voie să ţin ochii deschişi, dar, de fapt, ştiu că nu merg niciunde, n-ar avea nici un rost, până la Bază sunt numai 3.500 kilometri, o viaţă de om care merge. "O viaţă de om?, eşti naiv, o mie de vieţi poate, şi nici atunci nu e sigur!". În fond, ce e Baza? Un adăpost subteran, în mijlocul unui câmp încercuit de trunchiuri ameninţătoare. La început, nu fusese nici măcar atât, exista o simplă clădire cu un etaj, construită din buşteni şi fibre de sticlă, asta până într-o noapte când, din cauza unei foarte mici erori de pilotaj, cursa trimestrială era să ni se aşeze în cap, şi atunci ne-am îngropat în pământ. Prin deschizăturile înguste ale buncărelor se văd copacii, o armată sumbră, niciodată înfrântă până la capăt. Cum aş spera să nimeresc această mică insulă pe întinsul imensului ocean al junglei?! Nu mă pot orienta decât după busolă, iar polii magnetici ai acestei blestemate planete se mută cu câteva grade la fiecare trei zile, fără a urma vreo regulă aparentă. Am certitudinea că dacă totuşi aş conteni căutarea şi m-aş opri, trupul meu s-ar acoperi de mucegai şi muşchi în umezeala atotstăpânitoare.

*

* *

"Ridică – taie – un pas..." Deodată parcă trunchiurile se înclină să mă strivească şi pierd verticala. Cad în genunchi şi universul întreg se roteşte. Îmi revin cu greu. Nu e de la foame... sunt sigur că nu. Ieri am prins un animal ciudat, cu trei picioare, şi i-am retezat capul cu macheta. L-am mâncat crud, aici nu am cu ce şi, din cauza umezelii, oricum, un foc ar fi aproape imposibil de stârnit şi întreţinut. Avea sângele albăstrui-verzui, dar, de

foame, am lăsat scârba la o parte şi l-am ronţăit complet. Aş putea spune chiar că mi-a plăcut. Ah, dacă atunci când motoarele s-au oprit brusc şi comanda s-a blocat aş fi avut prezenţa de spirit să-mi vâr pistolul cu ultrasunete în buzunarul combinezonului... M-am bazat numai pe trusa universală de supravieţuire, fir-aş de trei ori... Trebuia să-mi imaginez că era descompletată... Of, Jeremy, mi-e capul greu, sunt ameţit şi-mi vâjâie urechile, mai e puţin şi poate ne vom întâlni...

*

* *

De trei zile nu am pus nimic în gură. Combinezonul nu are glugă şi, după ce m-a plouat de cinci ori într-un singur ceas, pornind parcă de la rădăcina părului ud, au început să mi se lase în trup frisoane prelungite. Am avut ghinion, n-am reuşit să răpun nici o vietate cu macheta şi acum mi-e teamă că nu mai am puterea s-o fac. Cred că am şi febră, ieri am zăcut aproape o oră într-un soi de leşin. Am impresia că nici nu mai văd prea bine, sau aburul ţâşnind de pretutindeni s-a făcut mai dens? Naiba s-o ia de busolă! Singurul drum e spre tine, Jeremy...

*

* *

În colibă nu plouă şi e suficient de uscat pentru ca două vreascuri să ardă. Şeful tribului Aneza vorbeşte un dialect pe care îl înţeleg foarte greu. Îi privesc trupul bine legat, bătând în albăstrui metalic. Umerii lui sunt aproape umani. Spune că Ultimul Vraci ştia de accidentul nostru. Nu înţeleg de ce i se spune "Ultimul Vraci", am impresia că, mai degrabă, traduc eu greşit şi nu pricep, de asemenea, de unde ştia de prăbuşirea elicopterului. Am mers după busolă, e adevărat, totuşi, chiar abătându-mă de la direcţie, nu se putea să mă fi învârtit în cerc. În treizeci de zile făcusem măcar vreo 200 de kilometri. Şeful Aneza explică, gesticulează, nu înţeleg decât un cuvânt din zece, dacă nu cumva mă înşel şi în această privinţă; e uscat şi stau pe un pat moale de ierburi. Capul îmi vâjâie şi coliba se roteşte uşor cu mine, îmi vine să râd şi să-i spun: "Nu te mai osteni, mâine trebuie să plec, am întâlnire cu un prieten, îl cheamă Jeremy". N-am însă habar cum s-ar putea spune toate astea în dialectul Aneza. Murmur stins doar "Jeremy..." şi adorm.

*

* *

Iartă-mă prietene, nu înţeleg de ce întârzie întrevederea noastră, dar tu ştii că ea va avea loc în curând. Şeful continuă să-mi vorbească, în timpul somnului l-am auzit pronunţând descântece sau rugăciuni. Mi s-a părut că disting ceva despre o floare. Cred că individul începe să-şi piardă răbdarea. Gesticulează, mă zgâlţâie şi ţipă, ca şi cum astfel l-aş putea înţelege mai bine.

– Leacul, leacul!, pronunţă şi cred că nu interpretez greşit cuvântul. Deodată pune mâna pe macheta mea şi o ridică deasupra capului. Într-o clipă, o văd coborând şi retezându-mi gâtul. "Da, amice, ai dreptate, ăsta e singurul leac!", îmi spun şi zâmbesc. Dar nu face altceva decât să-mi taie o bucată din combinezon, dezgolindu-mi umărul. Îmi arătă nişte pete albăstrui ce-mi pigmentează epiderma. Spune răspicat:

– Legeea!

Să fie oare o boală pe care o cunoaşte?! Două tipuri de fiinţe atât de diferite ca structură să poată prezenta aceleaşi simptome?!

*

* *

A mai trecut o săptămână, Jeremy, şi încă n-am murit. Ultimul Vraci mi-a dat nişte fierturi. Le-am înghiţit şi parcă m-am simţit mai bine. Şeful Aneza a profitat de ocazie, înteţindu-şi eforturile de a se face înţeles. Am reuşit să pricep fără dubii că starea mea de revenire e provizorie, după care urmează tot ceea ce ştii. Mi-

a mimat asta arătând insistent spre mine şi apoi aşezându-se jos şi rămânând nemişcat. Pe urmă, a continuat cu un recital de pantomimă şi desene pe scoaţă albă de copac. E aşa de ciudat ce mi-a spus... Boala mea se numeşte "Legeea" şi nu se vindecă altfel decât iubind floarea cu acelaşi nume. Am crezut că e vorba de o confuzie, poate trebuie fiartă sau ceva de genul ăsta, dar nu, mi-a mimat insistent nişte ritualuri de-ale băştinaşilor, pe care le cunosc într-o oarecare măsură. Să nu te gândeşti la prostii, Jeremy, floarea trebuie iubită aşa... cu gândul. Şi trebuie să stai în preajma ei. Dacă am reţinut bine, floarea trăieşte şi în junglă, dar atunci nu e bună, nu vindecă. Când însă se apropie la mai puţin de o bătaie de săgeată de un sat, ei spun că ea are nevoie să fie iubită, şi dacă poţi face asta, dacă reuşeşti să o convingi de dragostea ta, atunci îţi cedează forţa ei vitală, ca un gest de supremă dăruire. Ce prostii frumoase, Jeremy, nu-i aşa? Să poţi iubi o floare ca pe o mireasă, îţi poţi imagina?! Oricum, un tratament ca ăsta ar trebui să-l cunoască şi doctorul nostru, naiba să-l ia, de ce stă la Bază, în loc să fie aici, lângă mine, să mă ajute? Poate băştinaşii Aneza sunt capabili, mă gândesc că pe această planetă abundenţa vegetaţiei creează alte relaţii între floră şi faună, dar eu nu cred că sunt în stare de aşa ceva. Şi chiar dacă aş face-o, eu nu sunt un Aneza. De ce m-ar iubi atunci floarea Legeea?

*

*   *

Să nu te superi, Jeremy, m-am lăsat convins... Să ştii, nu cred absolut deloc în chestia cu floarea, dar dacă există o infimă şansă ca ea să fie adevărată, mă simt dator să încerc... Trebuie, Jeremy, acasă, la noi, m-am obişnuit să consider viaţa ca pe ceva mult prea preţios. Şeful m-a condus într-un loc aşa cum nu-mi închipuiam că există în junglă, o zonă pătrată, cu latura de vreo zece metri, fără urmă de arbori, tufişuri, liane sau ierburi. Pe jos se aşterne un soi de nisip alb, foarte fin. Pare o discontinuitate vegetală naturală, singura de acest fel pe care am întâlnit-o. Ar putea fi observată dintr-un elicopter zburând la joasă înălţime. Centrată perfect la intersecţia diagonalelor pătratului, se află o floare plăpândă – Legeea, îmi spun şi îngenunchez s-o examinez curios. Aproape că nu e deloc frumoasă. Petalele violacee sunt arcuite într-un fel nepământean, iar culoarea albăstruie a frunzelor completează impresia de străin, neapropiat şi poate neapropiabil.

Desfac petalele şi privesc înăuntrul corolei. Mi se dezvăluie o cavitate caldă şi intimă, o atmosferă mov. Undeva, adâncurile ei se continuă în întuneric, plantele de aici nu au stamine. Nu îndrăznesc să lărgesc fereastra mai mult, carnea vegetală este atât de puţin densă... Mă uit împrejur. Şeful Aneza a plecat. Mi-a promis că va trimite în fiecare zi pe cineva să-mi aducă de mâncare. Oftez. Floare mică şi urâtă, cum aş putea face să te iubesc? Jeremy, te simt privindu-mă din spatele cerului galben. Începe iarăşi să plouă şi prefer picăturile ce-mi udă umărul, acolo unde combinezonul a fost sfâşiat. Jeremy, de ce sunt lacrimile tale atât de sărate?

*

*   *

Stau culcat pe spate şi privesc un soare străin. Undeva, la periferia vederii mele, floarea Legeea se apleacă deasupră-mi, antrenată de suflarea uşoară a unui vânt. Nu, aşa nu se poate, e absurd! Sar în picioare şi mă plimb agitat, cu mâinile la spate. O undă de ameţeală vine pe neaşteptate şi mă trimite la pământ. Îmi revin cu greu. Cuprind una din frunzele moi ale florii în palmă şi încep să o mângâi.

– Ei, Legeea, – îngân – după cum vezi, am venit de foarte departe ca să fiu lângă tine. Diseară am să încerc să-ţi arăt steaua mea, deşi nu ştiu dacă de aici se poate vedea, din cauza copacilor, şi nici nu-mi dau

seama dacă tu ai ochi pentru a o zări. Oare chiar ştii că mă aflu aici, lângă tine? Chiar auzi ce îţi spun, înţelegi?

Nemişcată, o floare străină, în mijlocul unei lumi duşmănoase.

*

*   *

Încerc să-mi înving inerţia. În fond, nu-i vorba decât despre un joc de-a iubirea. Dacă m-aş strădui să-i atribui un alt înţeles, ar fi grotesc. Ştiu ce mi-ai spune, Jeremy, o floare e un simbol, poate semnifica multe lucruri frumoase, dar simbolurile nu sunt iubite. Tu te-ai fi însurat cu un simbol, Jeremy? Nu cred. Îţi plăceau chestiile mişcătoare. Dacă ar fi fost să îndrăgesc o băştinaşă, poate mi s-ar fi părut ceva mai rezonabil, deşi sunt atât de diferite de noi încât...

Când susţii că iubeşti o floare, Jeremy, de fapt minţi. O admiri, o doreşti, o miroşi, dar nu te poţi ataşa de ea mai mult decât de un obiect rar şi fragil. Un câine, sau o pisică, îţi este infinit mai apropiat, pentru că face parte din regnul tău. Este prima oară când realizez depărtarea dintre faună şi floră. Ai văzut pe cineva să scoată la plimbare sau să mângâie în fiecare zi o floare măcar pe jumătate cât ar face-o cu un câine? Am început să îmi pierd minţile, Jeremy, o clipă mi-am închipuit că m-aş întoarce acasă, la părinţi, purtând împachetat sub braţ un ghiveci. Intru, îmi îmbrăţişez tatăl şi mama, apoi, fără un cuvânt, desfac pachetul şi mângâi floarea.

– Legeea! aş face prezentările.

– Drăguţ din partea ta să ne aduci un asemenea dar de pe unde ai fost! ar spune, probabil, mama.

– Nu e un dar, mamă! aş contrazice-o. Cadourile pentru voi sunt altele, o să vi le arăt mai încolo. Aceasta este soţia mea! le-aş spune, arătându-le inelușul subţire de aur ce ar încercui tulpina.

Aş zâmbi fericit şi m-aş apleca să-i sărut o petală. Mai pot oare să continui această scenă absurdă? Reuşeşti, în sfârşit, să înţelegi ceea ce trebuie să fac?! Drumul spre tine e mult mai scurt şi mai drept.

*

*   *

Mă gândesc. Bun, şi să zicem că aş realiza această performanţă şi aş fi primul om care iubeşte o floare ca pe o femeie. De unde ar putea floarea să ştie că o iubesc?! Ea nu vede, nu aude... Examinez atent tulpina fragilă, căutând ceva asemănător cu un ochi. Nu pare să aibă vreunul. Nu ştiu de ce, dar cred că nu mi-ar fi plăcut să aflu că mă priveşte. M-ar fi stânjenit. Desfac petalele şi observ abisul din interiorul corolei. Ar putea fi un fel de ureche. Dar dacă citeşte gândurile? Atunci s-a zis, nu mă voi vindeca niciodată! Asta însă ar însemna să aibă un fel de creier, mă rog, un sistem nervos oarecare.

Scrutez planta bănuitor. În corolă? Nu, acolo nu e loc! Privirea îmi coboară de-a lungul lujerului şi se opreşte acolo unde el se afundă în nisip. Ar putea fi în rădăcină? Absurd! Şi totuşi, sunt pe o altă planetă. Orice e posibil. O clipă, sunt tentat să o smulg. Să fim calmi! Îmi construiesc în minte un tablou al variantelor posibile:

1) Legeea este un mit, o superstiţie. În acest caz, înseamnă că, totuşi, cei din tribul Aneza se vindecă din când în când, probabil organismul lor învinge singur boala. Există, deci, o infimă şansă şi pentru mine.

2) Legeea vindecă boala Legeea dacă este iubită, exact cum mi-a spus, mimat şi desenat Şeful. În acest caz:

a) Citeşte gândurile. Eu nu o voi putea trişa.

b) Are alte modalităţi de a recepta exteriorul, posibil prin intermediul excitanţilor sonori, luminoşi sau tactili. Ar putea fi păcălită.

Jeremy, ceva şanse parcă aş avea. Te superi dacă încerc?

*
* *

Mă aplec spre floarea Legeea şi îi desfac petalele. Şoptesc afectat:

– Te iubesc, Legeea!

Jeremy, cât de fals poate să sune! Mă uit speriat spre copaci şi te ghicesc în spatele lor, să nu mă înţelegi greşit, sunt doar un om care vrea să-şi joace ultima carte, înainte de a se întâlni cu tine. Da, mint o floare urâţică pentru că ar fi posibil să existe o probabilitate, eu ştiu cât?!, una la o mie sau la un miliard, n-are importanţă, oricum nu am ce pierde! Mi-este din ce în ce mai rău. Ameţesc şi pe creier simt o greutate imensă. Trebuie să mint în cuvinte atâta timp cât o mai pot face. După aceea e rândul tău, Jeremy!

– Te iubesc, Legeea! şoptesc, şi îi mângâi frunzele.

*
* *

Nu mai există realitate. Doar halucinaţii mi se perindă înaintea ochilor, ca nişte şiruri paralele de draperii, pe care le sfâşii una după alta cu macheta, şi trec mai departe, spre niciunde, spre niciodată. Delirez!

– Niciodată n-am să-ţi pot spune cât de mult ţin la tine! Nu găsesc suficiente cuvinte. Niciodată n-am să te pot mângâia îndeajuns pentru a-ţi transmite căldura palmelor mele!

Oare pe cine mint? Pe ea sau pe mine? Oare cui fac rău? Jeremy, mai eşti lângă mine? De ce e aşa de frig şi de cald deodată?

*
* *

Este parfumul tău, Legeea, acela care îmi umple fiinţa? Sunt petalele tale acelea care îmi ating buzele? Nu, nu se poate, Jeremy, de ce-ţi baţi joc de mine? De ce încerci să mi-o îndepărtezi? De ce n-ai răbdare? Ce mai contează pentru tine o zi sau un an?! Lasă-mă abandonat acestui sărut vegetal şi fii îngăduitor! Timpul nu încetează să curgă spre tine.

*
* *

Trupul mort al florii pe care am iubit-o stă întins pe nisipul alb.

– Hei, cine ştie cum se înmormântează o floare?

Copacii mă privesc miraţi. Jeremy, tu ştii?

O iau la fugă spre sat. Sunt luni întregi de când nu am mai fost în stare să o fac. Caut în coliba şefului Aneza tubul cu răşină transparentă pentru fracturi pe care îl conţinea trusa de supravieţuire. Bine că nu s-a atins nimeni de ea! Câţiva Aneza se uită la mine miraţi.

*
* *

Legeea, trupul tău fără viaţă îl păstrez închis într-o piramidă de răşină transparentă polimerizată. Petalele încă nu şi-au pierdut culoarea şi pari atât de reală! Acolo unde eşti tu acum se află şi Jeremy. Caută-l şi spune-i să nu fie supărat pe mine. Vă veţi înţelege, căci sunteţi amândoi şoapte, umbre şi amintiri.

*
* *

Se aude zgomotul unui elicopter care caută. Mă ridic şi mă strecor printre copaci ca să nu fiu văzut. Plâng pentru piramida transparentă care închide în ea trupul firav al unei flori aproape frumoase. Plâng pentru toate lucrurile ce nu ştiu cum le-aş putea spune cuiva, fie el om sau floare, şi pentru buchetul de sentimente pe care îl port în mine şi nu mai am cui să-l dăruiesc. Plâng. Legeea, Jeremy, suntem toţi trei ascunşi într-o lacrimă şi jungla foşneşte tainic.

Alexandru Ungureanu

Artele Marţiale Moderne

– Rei (Salutaţi)! strigă arbitrul de margine cu voce ascuţită.

Câmpul de protecţie al spectatorilor se vede ca o perdea albăstruie. Mă ridic de la locul meu şi mă îndrept către mijlocul shiai-jo-ului (spaţiul de luptă). Îmi verific sumar ţinuta chimonoului. Marele Maestru se uită la mine calm. O uşoară senzaţie de căldură mă cuprinde la baza nasului şi îmi dau seama că asupra acestui punct se concentrează privirea sa. Încep să mă enervez când senzaţia se amplifică. "Asta n-are voie să o facă! - gândesc. Mă crede un începător care se va speria din atâta lucru? De fapt, este o gravă jignire la adresa mea. Ar trebui să ştie că pot face la fel, ba chiar mai bine!" Inspir adânc, abdominal, şi mă liniştesc. Îl salut pe Marele Maestru printr-o aplecare în faţă a trunchiului. Îmi răspunde, fără să aibă însă amplitudinea gestului meu, şi prin asta mă jigneşte din nou. Mă concentrez asupra unei aluniţe minuscule pe care o are între sprâncene şi îmi imaginez un ac incandescent atingând locul. Marele Maestru tresare puternic. Pentru o clipă, s-a putut zări un abur uşor degajându-se din aluniţă. "Suntem chit!" îmi spun plin de satisfacţie, dar, în acelaşi timp, nu pot să nu-l admir pentru perfecta stăpânire de sine. O singură lacrimă de durere îi scapă de sub control şi se târăşte pe obrazul său palid până se pierde printre firele albe din barbă.

– Hajime (Începeţi)! anunţă arbitrul de margine.

Ne îndreptăm amândoi către videoplastor. Publicul a tăcut. Mă aşez în fotoliul din dreapta şi las aspiranţii să-mi adune părul în smocuri, pentru a face loc electrozilor de iridiu. Când operaţia este gata, unul dintre ei apasă pe buton. O clipă doar am senzaţia că stau spate în spate cu mine şi că pot vedea acea parte din sală care se află înapoia mea, pe urmă totul revine la normal. De acum înainte, timp de o jumătate de oră posed o videoplasmă ce mă copiază perfect. Videoplasma mea şi cea a Marelui Maestru se ridică şi salută publicul care izbucneşte în urale prelungi. Un grup destul de numeros de suporteri ai mei îmi scandează numele.

Videoplasmele se instalează în centrul shiai-jo-ului, la o distanţă de aproximativ patru metri una de alta. Arbitrul face semn copiei mele să se dea cu o jumătate de pas înapoi. Se mai consumă trei secunde cu salutul, apoi aspiranţii înmânează fiecărui luptător câte un flash-stick.

– Hajime!

Neatent o clipă, nu-mi dau seama care arbitru a pronunţat începerea luptei propriu-zise. După regulament însă nu poate fi decât arbitrul de luptă.

*

* *

"Flash-stick-ul este o ţeavă de oţel care are la unul din capete un bec erlogen de mare putere. Becul erlogen, după cum se ştie, în momentul alimentării sale cu energie electrică dă o lumină foarte puternică. În dreptul becului se găsesc fante prin care lumina iese afară. Restul ţevii este umplut cu acumulatori de mici dimensiuni, iar la celălalt capăt al ei se află un întrerupător. Tehnica luptei cu flash-stick-ul a fost întâlnită prima oară pe planeta Olma de către o expediţie zirtobiană. Membrii ei au fost

plăcut impresionaţi de spectaculozitatea şi eficacitatea întrebuinţării acestei arme. În consecinţă, au studiat-o şi răspândit-o ulterior în toată galaxia. Pe Pământ, se pare că primele înfruntări de acest gen au fost semnalate în urmă cu cincizeci de ani. Relativ recent s-a ajuns la concluzia că becul erlogen este singurul în măsură să producă orbirea parţială, în spectrul vizibil, a unui adversar, de la distanţa de 5-6 metri (având, bineînţeles, şi dimensiuni reduse)".

Fragment din "REN-DO – Arta luptei cu flash-stick-ul"

*

* *

Videoplasma Marelui Maestru este Tori (atacantul), iar Uke (atacatul) sunt eu. Tori stă cu stick-ul rezemat pe podeaua sălii şi se concentrează. Uke este aşezat cu profilul stâng spre el şi ţine ochii închişi. În momentul declanşării flash-ului, dacă nu ar face aşa, ar putea orbi temporar. Câteva fracţiuni de secundă sunt însă suficiente pentru a primi o lovitură mortală de stick. Tori începe să descrie o serie de mişcări laterale, cu paşi foarte uşori. Dacă celălalt nu are auzul îndeajuns de sensibil sau este furat de rumoarea sălii, lupta se va termina foarte repede. Uke clipeşte scurt şi îşi dă seama de manevră. Cu mâna dreaptă aşază stick-ul deasupra capului pentru a para o lovitură din spate, declanşează flash-ul şi face un salt înainte, întorcându-se. Declanşarea primului fulger produce întunecarea comandată a câmpului de protecţie pentru spectatori. Din tribune, cei ce privesc au brusc impresia că peste shiai-jo s-a lăsat noaptea. Kiai-ul (strigătul) lansat de Tori mă descumpăneşte. Este aşa-numitul "kiai rotund", o undă sonoră care încercuieşte adversarul şi, pentru câteva clipe, acesta nu mai poate localiza direcţia iniţială de pornire. Ar fi trebuit să mă aştept ca Marele Maestru să cunoască această tehnică şi să fac antrenamente pentru a mă obişnui cu ea, însă vechii maeştri n-au vrut să mă ajute. Oare Uke va pierde din această cauză?

Tori fandează în gol, căci Uke s-a retras lateral. Stă cu ochii închişi, declanşând flash-ul din două în două secunde. Lumina fulgerului este atât de puternică, încât poate vedea silueta lui Tori chiar ţinând pleoapele coborâte. Tori atacă direct. Flash-urile celor doi luminează alternativ. Din cauza iuţelii mişcărilor, becurile erlogene par nişte mici sfere incandescente ce se rotesc furioase una în jurul alteia. Uke, atins uşor la umărul drept, se dezechilibrează. Cade, dar imediat se răsuceşte şi sare din nou în picioare. Pe locul unde fusese cu o secundă înainte, stick-ul lui Tori lovise nimicitor. Derutată de eşec, videoplasma Marelui Maestru se depărtează de Uke cu "paşi acoperiţi" şi ia poziţie de aşteptare. Uke, întors cu profilul spre el, aşteaptă de asemenea.

*

* *

Privesc această luptă având sentimentul straniu că videoplasma, care mă copiază până în cele mai mici amănunte, este mai bună decât mine. Mă întreb dacă eu, cel care a generat-o, aflându-mă într-adevăr în shiai-jo, m-aş ridica la nivelul tehnicilor ei. Am stat de vorbă cu mulţi luptători şi se pare că această senzaţie este rar întâlnită. În general, impresia pe care o ai despre propria ta videoplasmă este proastă. Eşti tentat să găseşti copiei tot felul de imperfecţiuni. Să fie oare reflexul unui orgoliu pe care încă nu mi l-am descoperit?

*

* *

Acum Uke atacă. Stick-ul său trece prin garda lui Tori şi îl izbeşte în abdomen. Tori nu-şi poate stăpâni strigătul de durere şi se apleacă în faţă. Flash-ul său izbucneşte continuu, din cauză că mâna strânge crispată întrerupătorul. Becul erlogen, suprasolicitat, explodează, pârlindu-i sprâncenele. O clipă mai târziu, stick-ul lui Uke

despică printr-o lovitură directă craniul lui Tori, care se prăbuşeşte cu fruntea spre podea. Practic, nu se vede nici o rană, dar este clar că se află într-o stare de inconştienţă ce nu-i va permite să reia lupta până la scurgerea timpului de dezintegrare. Este posbil, de asemenea, ca lovitura să fi fost instantaneu mortală. Uke a luat poziţia de apărare, în aşteptarea Hantei-ului (decizia arbitrului). Aceasta se aude tare în difuzoarele sălii:

– Sore-Made, Jdamiwake (Lupta s-a sfârşit, învins prin accidentare)!

Publicul izbucneştre în urale delirante. Sunt atât de fericit încât uit de cuplarea la videoplastor, printr-un mănunchi de fire, şi sar din fotoliu, repezindu-mă spre Uke. Norocul meu e că unul din aspiranţi a sesizat gestul şi, cu un reflex formidabil, a smuls mufa, altfel este probabil că epiderma capului mi-ar fi fost grav jupuită de către mulţimea de electrozi. Uke, videoplasma mea, mă primeşte cu braţele deschise. Sunetul puternic al sirenei de concurs restabileşte ordinea pentru ritualul de încheiere. Îmi controlez ţinuta şi-l salut pe Marele Maestru, apoi pe Uke. Cu glas tremurat, pronunţ formula consacrată:

– Cu fiecare adversar învins, gloria mea creşte! Toată gloria mea vine de la tine şi-ţi mulţumesc! Viaţa mea şi a ta le închinăm Artelor Marţiale!

Este rândul Marelui Maestru. Nu pare deloc afectat de înfrângerea videoplasmei. Mă gândesc la faptul că, probabil, timpul şi experienţa de luptă, nenumăratele întreceri îţi taie punţile afective cu propriile videoplasme.

– Cu fiecare adversar ce mă învinge, gloria mea rămâne neştirbită! Nu m-ai făcut de ruşine şi-ţi mulţumesc! Viaţa mea şi a ta le închinăm Artelor Marţiale!

Părăsesc shiai-jo-ul împreună cu videoplasma mea. Mai are cinci minute până se va dezintegra şi vreau să profit de ele pentru a culege impresii directe despre luptă.

*

*   *

În vestiar este linişte. Evit să aprind lumina. Mai am doar patru minute. Nerăbdător, intru fără înconjur în subiect:

– Spune-mi, ce ai simţit când Marele Maestru a folosit "kiai-ul rotund"?

– Stând aşa, cu ochii închişi, am avut impresia că strigă învârtindu-se în jurul meu cu o viteză fantastică.

– De unde au ştiut când va lovi?

– N-am ştiut. Ceva între nimereală şi intuiţie. Am avut noroc, asta-i!

Mă blochez. "Am avut noroc, asta-i!" Deci fără noroc învingea Marele Maestru. "Dar dacă n-avea noroc?" Îmi muşc buzele şi sunt aproape gata să-mi dea lacrimile. "La ce bun o viaţă de antrenamente? Nu voi fi niciodată Maestru în Artele Marţiale Moderne!"

– Crezi că am vreo şansă în continuare? reuşesc să articulez.

– Nu ştiu! Are o iuţeală fantastică! Tu nu pierzi nimic încercând, ci doar noi, videoplasmele!

– Cum e să fii copie?

– Nu simţi nimic deosebit! De fapt, nici nu am avut timp să mă gândesc la asta. Am luptat pentru a trăi aceste minute alături de tine. Pot să-ţi spun ceva?

– Dă-i drumul!

– Aş fi vrut să nu te fi despărţit niciodată de EA. N-a avut nici un sens!

– Deci o ştii şi pe asta?!

– Fireşte, ştiu tot ceea ce ştii şi tu! Şi am o experienţă de-o luptă în plus!

– Şi ce ai câştiga tu dacă EA ar fi aici?

– Poate că aş refuza să mă mai dezintegrez. Sau poate că m-aş bucura că totul are un sens!

– Ce sens?

– S-ar putea să nu realizezi: noi, astea, videoplasmele, existăm pentru ca tu să nu rişti! Înţelegi? Trebuie să ai un motiv ca să nu rişti! Acum, ţie îţi e, de fapt, totuna: înfrânt sau învingător, mort sau viu... Pentru cine, pentru ce? Ai putea să intri în

shiai-jo chiar tu!! Oricum, gloria îţi rămâne neştribită! Mai gândeşte-te!... Şi acum, fii drăguţ, dă-mi o ţigară!

– Să ştii că nu fumez decât foarte rar, ca să-mi menţin condiţia fizică! E foarte curios că tu simţi nevoia.

– Da, dar nu mai e necesar să fac la fel. Oricum, – şi surâse – nu mai are nici o importanţă, în patruzeci de secunde s-a terminat! Haide, scoate-le, ştiu că le ţii în buzunarul secret al hainei!

Le scot şi îi aprind una. Trage un fum, în timp ce eu îl privesc şi mă gândesc că s-ar fi putut să mă aflu eu în locul lui. Expiră fumul şi în aceeaşi clipă se dezintegrează. Ţigara cade pe podea. Îi văd vârful licărind slab. Mă aplec şi o ridic. Ezit îndelung şi trag un fum. Ducă-se naibii antrenamentele! Ies din vestiar trântind uşa. Asta a fost totul Mult dialog, întuneric, câteva impresii. Aşa de uşor poate dispărea o videoplasmă ce mă copiază până la ultima celulă? Şi atunci eu? De fapt, mare diferenţă nu e. Dacă aş intra în shiai-jo, n-ar mai fi nici una. Ideea asta mă face să mă opresc din mers. Aşa e! Diferenţa dintre mine şi Uke se vede doar dacă suntem învingători! El nu poate supravieţui succesului, iar eu pot. Dacă aş fi învins printr-un chi-mei (lovitură mortală), originalul s-ar întâlni cu acelaşi întuneric. Asta-i tot! De ce sunt originalul şi nu copia?

*
*   *

"Tirapa este un ansamblu de ţevi (de obicei şaisprezece) triplu sau dublu articulate între ele prin intermediul unor arcuri de oţel. Pentru a fi folosită ca armă, tirapa se strânge într-un mănunchi compact printr-o mişcare complexă de scuturare a mâinii. Aruncată într-un anume fel către adversar, tirapa se desface cu o viteză fantastică, la distanţa de aproximativ un metru în faţa obiectivului vizat. Una sau mai multe părţi ale tirapei ating ţinta într-un mod absolut imprevizibil. Din câte se cunoaşte, în cele aproape două secole şi jumătate de folosire a acestei arme, nici un Maestru pământean nu a reuşit să controleze mişcările tirapei. Amintim că extremităţile ei pot atinge viteze de ordinul a 800 km/oră, provocând bangul sonic. Mânuirea tirapei este de obicei precedată de alte tehnici de luptă".

"Manualul Artelor Marţiale Moderne"

*
*   *

– Hajime! strigă arbitrul de luptă.

Înfruntarea cu tirapa va fi precedată de un duel cu pistoalele. Este foarte spectaculos şi, de fapt, în Tirapa-DO (arta luptei cu tirapa), slujeşte drept metodă de antrenament, cu ajutorul unor automate special concepute. În mâna stângă, luptătorii ţin un mic scut de oţel, cu diametrul de 25 de centimetri, iar în mâna dreaptă un revolver cu 12 gloanţe. Trebuie să tragi în adversar cu o cadenţă de un glonţ la 20 de secunde şi să te aperi în acelaşi timp de gloanţele lui. Scutul trebuie plasat perfect perpendicular pe traiectoria plumbului, altfel există mari şanse ca acesta să ricoşeze, provocând răni care pot fi mortale.

Tori începe să tragă. Aparent, nici el, nici Uke nu se silesc prea mult să ochească şi par a-şi plimba micile scuturi prin faţa corpurilor proprii ca pe nişte oglinzi în care caută să se observe. După fiecare împuşcătură se aude însă sunetul metalic al scuturilor vibrând, ceea ce înseamnă că glontele nu a muşcat din carne ci din oţel.

– Mate (Opriţi)! anunţă arbitrul, sesizând golirea încărcătoarelor. Hiki-wake (egalitate)!

Publicul aplaudă îndelung. Puţini sunt însă aceia care îşi dau seama că a te feri de o tirapă este ca şi cum ai vrea să scapi de tirul a vreo 12 revolvere.

*

* *

Aspiranţii înmânează ambilor luptători câte o tirapă.

– Hajime!

Uke şi Tori încep să facă mişcări laterale unul în faţa celuilalt şi să-şi scuture tirapele. Ciocnirea segmentelor metalice ale armelor este făcută în contratimp, iar accentul ritmului astfel creat se mută de la unul la altul destul de repede. Tori îşi aruncă tirapa în sus şi lansează kiai-ul rotund. Când arma se află din nou în mâna sa, este strânsă în mănunchi, gata de a fi azvârlită spre ţintă. Publicul aplaudă această execuţie tehnică de înaltă virtuozitate. Sunt silit să recunosc în sinea mea că tipul e bun, e foarte bun. Videoplasma Marelui Maestru se angajează într-o suită de mişcări denumite "Baletul Hipnotic". Aşa cum arată şi numele, această coregrafie are scopul de a hipnotiza adversarul sau măcar de a-l aduce într-o stare de relaxare ce-i va încetini reflexele în momentul culminant al luptei.

– Mate! cere arbitrul de luptă.

Ţinuta lui Tori nu este regulamentară. Acesta îşi aranjează chimonoul cu gesturi nervoase, iritat că a fost întrerupt în acest moment dificil de execuţie tehnică.

– Joshi (Continuaţi)!

Tori reia "Baletul Hipnotic". Îmi place să cred că întreruperea l-a făcut pe Uke mai rezistent la efectul său. Îi aud tirapa strângându-se în mănunchi cu un sunet sec. Şi totuşi sunt îngrijorat de faptul că priveşte parcă prea fix, mereu puţin în dreapta lui Tori, ca şi cum acolo s-ar mai afla un adversar invizibil. Un fior rece mă străbate. Uke a început "să cadă în mişcări", cum spun în argoul lor luptătorii cu tirapa. Asta înseamnă că încet, încet înfiripă aceleaşi gesturi ca şi Tori. Este primul semn al căderii în transă. În mod normal, ar trebui să încerce o coregrafie cu totul diferită de cea a adversarului, pentru a induce acelaşi efect în videoplasma Marelui Maestru. Publicul realizează ce se întâmplă şi în sală se iscă o rumoare. Se stinge imediat, atenuată de câmpul de protecţie, pentru că lupta nu trebuie influenţată de alte zgomote decât cele produse de luptători. Îmi muşc buzele ca să nu strig. În felul acesta l-aş scoate pe Uke din începutul de transă hipnotică, dar aş fi dezonorat pe viaţă de actul respectiv şi nici o Academie de Arte Marţiale nu m-ar mai primi în rândurile ei. Mă silesc să tac şi sunt surprins să constat că am faţă de Uke un sentiment cu totul diferit de cel din timpul luptei cu flash-stick-ul. Sunt aproape sigur că eu, dacă m-aş afla angajat direct în luptă, nu aş cădea în mişcările adversarului.

Aud videoplasma Marelui Maestru strigând cântat spre Uke:

– Ayame (Opreşte)!

Uke încremeneşte, iar mie îmi dau lacrimile. "Gata, s-a sfârşit, anul acesta nu voi mai ajunge Maestru! Totul s-a sfârşit! Acum Tori îşi va bate joc de Uke mai rău ca de ultimul începător".

– Vino spre mine! cheamă Tori cântat, şi Uke îl ascultă cuminte ca o păsărică ademenită de un şarpe veninos. Se opreşte atunci când Tori îi spune blând:

– Stai! Eşti un câine cu trei picioare! Ia arată-mi cum merge un câine cu trei picioare?

Uke îşi îndoaie genunchii, se sprijină cu o mână de podea şi îşi azvârle capul pe spate. În cealaltă mână ţine încă strânsă tirapa. În sală se aud râsete.

– Aşa, bravo! Ei, dacă eşti câine şi nu luptător, latră un pic! Hai, latră!

– Ham, ham! face Uke.

Strâng pumnii şi unghiile îmi intră în carne. "Ah, Mare maestru, ce laş, ce coiot de şacal eşti! Nu-ţi ajunge că eşti învingător în această luptă, vrei să batjocoreşti, să umileşti, să te răzbuni pentru înfrângerea

precedentă, sau poate fiindcă n-am vrut să vin niciodată la seminariile tale! Îţi jur că asta n-am să ţi-o iert niciodată!”

– Ham, ham, ham! continuă să latre Uke şi să înainteze şchiopătând. Tori nu îndrăzneşte încă să-i comande abandonarea tirapei, de teamă că cenzura conştientului este încă prea puternică, dar presimt că o va face în curând.

– Ei, gata cu lătratul! Acum eşti o broască! Cum sare broasca, ştii?

Uke începe să ţopăie, adunând şi destinzând genunchii sub el.

– Haide, viitorule Maestru, să auzim orăcăitul tău de broască râioasă!

– Oac, oac! face ascultător Uke.

Mă uit la faţa arbitrului de luptă şi văd expresia nemulţumirii sale. Ca vechi luptător, îşi dă seama că e cumplit ce se întâmplă şi, dacă ar putea, ar întrerupe această scenă dezgustătoare, însă regulamentul nu-i permite să o facă. În schimb, bestia de arbitru de margine schimbă câteva vorbe cu Marele Maestru şi izbucneşte în râs. Se amuză, ticălosul! Ah, de ce nu sunteţi voi nişte broaşte râioase adevărate, să vă zdrobesc sub talpa piciorului şi să acopăr cu sângele şi carnea voastră podeaua shiai-jo-ului ?!

– Gata, destul! Comandă Tori. Târăşte-te în genunchi până la picioarele mele!

S-a terminat! Îmi vine să urlu de necaz. În câteva clipe, Uke va preda tirapa în mâna lui Tori. Ce copie proastă! Pe undeva, sunt sigur că videoplastorul a comis o gravă greşeală. Mie, originalului, nu mi s-ar fi putut niciodată întâmpla aşa ceva. Uke îngenunchează şi se târăşte aşa spre Tori. Când ajune la doi metri de el, acesta îi spune:

– Eşti un prea bun luptător ca să mai ai nevoie de tirapă! Dă-mi-o mie!

Publicul înlemneşte. Încet, infinit de încet, Uke, cu privirile plecate, ridică braţul drept întinzând tirapa spre Tori. Apoi, brusc, răsună kiai-ul său înspăimântător, dând drumul armei să se destindă. Pocnetul ei apocaliptic acoperă pârâitul oaselor sfărâmate. Videoplasma Marelui Maestru, încremenită, nu a schiţat nici cel mai mic gest de apărare. Tirapa cade pe podea cu zăngănit de arcuri, dar Tori mai rezistă încă în picioare. Se scurge o clipă, două, şi iată-l că se prăbuşeşte dezarticulat, aşa cum încă nu am văzut niciodată. Probabil că nici un oscior nu a rămas nesfărâmat. Cade fără să ţipe, fără să se împotrivească, şi capul îi bufneşte oribil la contactul cu podeaua. Toată lumea a rămas încremenită, surprinsă de întorsătura neaşteptată pe care a luat-o lupta. Apoi vuietul sălii izbucneşte spontan. Este un delir de neimaginat! Eu însumi nu-mi pot stăpâni un urlet de satisfacţie. Îmi smulg electrozii de iridiu de pe cap şi mă reped către Uke, care a rămas în genunchi.

– Sore-Made, Jdamiwake (Lupta s-a terminat, învins prin accidentare)! pronunţă arbitrul de margine decizia, dar cine mai stă să-l asculte?! Este o victorie fără precedent în istoria Artelor Marţiale Moderne. Îl îmbrăţişez prelung pe Uke şi mă uit la ceas. Încă zece minute mai putem sorbi împreună licoarea îmbătătoare a victoriei. Îl trag spre marginea shiai-jo-ului, lângă videoplastor. Este încă absent, poate că încă nu şi-a revenit din încordarea luptei. Distrat, apucă în joacă pistolul folosit înainte de înfruntarea cu tirapa şi, parcă într-o doară, introduce în el un încărcător. Îşi întoarce privirea spre mine.

– Aşa-i că nici tu n-ai crezut? întreabă cu glas obosit, de parcă ar fi ştiut răspunsul dinainte.

Dau din cap afirmativ, şi brusc realizez că mie nu mi-ar fi trecut niciodată prin cap un asemenea şiretlic.

– Ei bine, tot ce se va întâmpla este din cauză că ţie îţi lipseşte senzaţia luptei ade-

vărate şi pentru că EA nu se află aici!

Tac fiindcă nu înţeleg nimic. El se răsuceşte pe călcâie şi strigă:

– Hei, Mare Maestru!

Marele Maestru se află lângă trupul neînsufleţit al videoplasmei sale şi îi examinează rănile. Se aude strigat şi ridică mirat capul, nedumerit dacă l-am strigat eu sau copia mea, sau poate chiar face confuzie între noi, căci, în fond, suntem identici.

– Mare Maestru, eşti un câine şi o broască râioasă!

Aud zgomotul piedicii trase şi trei pocnete seci înfingându-se în fruntea adevăratului meu adversar. La început, nimeni nu înţelege ce se petrece. Am un reflex ciudat şi izbesc cu piciorul în abdomenul propriei mele videoplasme, apoi îi smulg revolverul şi vreau să trag, dar mă opresc văzându-l că nu se apără. Se lasă o tăcere grea. Mă priveşte trist.

– Nenorocitule! exclam. Îţi dai seama ce-ai făcut?

Doi aspiranţi ţâşnesc din spatele lui şi îl imobilizează.

– Să nu mă condamni! Am trăit o luptă în plus faţă de tine şi aş fi avut dreptul ca EA să se afle aici!

Arunc revolverul la întâmplare şi ţip sfâşietor:

– Iertare, înţelepţi arbitri, videplastorul a fost defect! Eu nu aş face aşa ceva niciodată! Nu lăsaţi ruşinea să acopere numele meu! Viaţa mea o închin Artelor Marţiale Moderne, iar viaţa lui săpiară în neant!

– Existenţa videoplasmei va fi prelungită pentru a se verifica dacă nu s-a strecurat o eroare de copiere. Părerea noastră însă este că ai încălcat Prima Lege Marţială: Să nu urăşti niciodată pe cel care acceptă să se lupte cu tine, chiar dacă el te dispreţuieşte! Marele Maestru era deasupra patimilor luptei, iar dacă ţi s-a părut a fi cu totul altfel, să ştii că aceasta era una dintre Probele Marţiale Secrete. În subconştientul tău tulbure ai urât şi dispreţuit, iar dovada stă acum rece la picioarele noastre. În Marele Maestru, Artele Marţiale Moderne au pierdut un excepţional talent, un om înzestrat cu o experienţă de luptă cum nimeni nu mai are pe planeta noastră!

Arbitrul de luptă face un gest de lehamite cu mâna şi adaugă:

– Îţi cunoşti pedeapsa!

*

*

- Rei! Comandă arbitrul de margine, şi mă înclin să salut cele patru videoplasme aidoma mie. Patru chipuri identice mă privesc, ca şi cum m-aş afla în faţa unei oglinzi multiple. Stăm aşezaţi pe marginea unui cerc imaginar cu raza de 10 metri şi încă nu s-ar putea spune că mă voi lupta eu singur contra celorlalţi. Poate că va fi o luptă colectivă, toţi împotriva tuturor. Poate că videoplasmele copiate celulă cu celulă după alcătuirea mea vor refuza să lupte şi vor scanda la unison: "Maitta (mă predau)!" Le-aş convinge, dacă ar şti că ele sunt copii, iar eu originalul. Sau poate că nu e aşa. Mă uit în ochii lor. Nu văd însă decât propria mea faţă împietrită şi le citesc în priviri dorinţa de a învinge, de a fi Maestru, pentru care am sacrificat totul până acum, chiar şi pe EA.

"La ce bun?" mă întreb, şi simt în sfârşit ceea ce a vrut să spună prima mea videoplasmă de astăzi. Orice trebuie să aibă un sens. "Dacă prin absurd – îmi spun – voi scăpa din această înfruntare, o voi căuta!" Infima undă de speranţă mă umple la fel cum lava inundă coşul unui vulcan.

Şi totuşi, nu pot să strivesc ecoul unui ultim gând: "Şi dacă originalul nu se află printre noi?..."

– Hajime!

Alexandru Ungureanu

Artele Marţiale Moderne (II)

"Curgi, curgi, curgi, curgi,
Şuvoiul vieţii aleargă necontenit înainte,
Mori, mori, mori, mori,
Moartea le ajunge pe toate"

Kobodaishi

Zboară, şoimule aprig, ţâşneşte spre înalt din pumnul meu şi sparge norii cu pieptul, roteşte-ţi privirea, spune-mi dacă vezi marginea acestui pământ; nu te mai ridica, păstrează-ţi puterea spre groaza duşmanilor mei. Undeva jos mă aflu eu. Simţi, asculţi de comenzile mele? Pogoară ca fulgerul către cei ce-mi vor moartea. Să nu mă confunzi cu ei! Sunt eu acela de la care soseşte comanda. Sunt ei aceia împotriva cărora eşti ghidat. Uşor, foarte uşor, mişcă-ţi insesizabil aripile şi efectuează o mică modificare a traiectoriei. Întâi va trebui să-l dobori pe acela din spatele meu. E cel mai periculos. Apoi te vei avânta spre următorul şi aşa mai departe, până când nu va mai rămâne în picioare nimeni în afară de mine. Nimeni în afară de mine! Eşti acum suficient de jos ca să ne vezi. Eu sunt cel din mijlocul cercului. Scoate-ţi ghearele din suporturi! Alimentează-le până ajung la temperatura de 4000°C. Acum e momentul! Înfige-le în ceafa primului! Simţi, simţi cum pătrund prin armură? Gata, ai dat de carne. Cuplează bobina de inducţie! Descarcă! Desprinde-te şi lasă-l să cadă. Sari către pieptul celui de-al doilea. Fereşte să nu te prindă sub el! Circuitele din trupul tău sunt atât de fragile... Cuplează programul automat de atac, se întâmplă atât de repede totul încât nu te mai pot urmări. Ai grijă, eu sunt Sursa! Să nu uiţi!

*

* *

Pe acela, pe ultimul, lasă-l să scape! Decuplează programul automat. Lasă-l! Priveşte cum fuge cu paşi mari, împleticiţi. Cineva trebuie să fugă departe, să scape şi să cânte prin ceainării groaza de mine, frica de Cel Invincibil. Victoria are nevoie de recunoaşterea socială. Dă un ocol pe deasupra mea şi strigă în cercuri biruinţa. Vino apoi şi aşază-te pe mănuşă, acum poţi să-ţi pliezi ghearele încă fierbinţi, o, şoimule, bravul meu şoim, eşti doar o maşină firavă care aduce moartea de prin văzduhuri, legat în gânduri de mine urăşti ceea ce urăsc şi eu, ochii mei văd ceea ce vezi şi tu, uneori mă regăsesc privindu-mă de sus, sunt atât de mic... oare mă voi reîntoarce la mine?

Bravul meu şoim, îţi spun acum micuţa glugă pe cap şi circuitele tale ies din funcţiune. Deschid ochii mei, intrigat privesc împrejur. Victoria, atât de greu dobândită, atât de îmbătătoare, unde e ea, unde se ascunde?

Aceste trupuri, închise în armuri confecţionate din aliaj de aluminiu cu titan şi beriliu, cu feţe convulsionate în dosul vizierelor transparente să însemne Victoria? Şi iată, chiar înşişi duşmanii dispar ca

un fum, rămânând doar armuri, căci laşii, fricoşii se ascund în palate, meditează prin ceainării la tainele acestui univers zbuciumat, iar la luptă trimit videoplasmele.

Cópii perfecte dar efemere, ele dispar în înfrângeri sau victorii, totul se anulează, dispare în neant, doar Lupta, singură ea rămâne în oasele mele. Izbesc armurile cu bocancul, ridic vizierele şi scuip înăuntru, pe cine?, pe nimeni, pe mine... Bravule şoim, viteazul meu şoim, sub gluga micuţă tu dormi, ferice de tine că eşti amorţit, tu nu ştii cât de amar este gustul acestei victorii.

Într-o zi, poate că îţi vei înfige ghearele în ceafa Originalelor, poate că atunci, în sfârşit, ne vom bucura împreună.

*
*   *

O, Sotumpa, neprihănită putere a curăţeniei din ceai, mă îndrept către tine să-mi spăl stricăciunea lăuntrică. Este ceasul amurgului de toamnă şi, părăsind machioiul (pridvorul), picioarele mele calcă pe frunzele deopotrivă de roşii ca şi pietrişul aleii. Sub micul podeţ care întrerupe roji (poteca din grădină) un pârâiaş poartă ape negre, par foarte adânci, probabil despart sunkya (ceainăria) de restul lumii până în partea cealaltă a pământului. Miroase a frig, s-ar putea să ningă. Felinarele de granit îmbrăcate în muşchi au fost aprinse, flacăra lor palidă tremură sub vântul aspru. Văzduhul sângeriu e limpede, atât de limpede, atât de rece încât sugerează încremenirea, nu-i aşa că eu stau pe loc iar roji umblă sub mine ca un şarpe, sau chiar în mine?

Ajung la capătul drumului cu sentimentul că trădez, înaintarea e mult mai preţioasă decât nemişcarea, direcţia mult mai importantă decât drumul. În midsuya (tindă) mă opresc citind pergamentul atârnat aparent neglijent de un stâlp, savurez superba scriere Laugh: "Eu sunt arma sau arma sunt eu?".

Înclin capul, copleşit de adânca înţelepciune a acestor cuvinte. Încep să scot armele ce le am asupră-mi, aşezându-le printre uneltele ceaiului. Mă dispreţuiesc fiindcă nu pot să renunţ la toate, în nici un caz însă în suflet pacea nu mi-ar coborî ştiindu-mă lipsit de ele. Aplecându-mă adânc, trec prin uşa înaltă de numai trei picioare, umilinţă ascunsă sub semnul necesităţii; moment de reculegere în faţa kakenuono-ului (tablou); moment de revelaţie în faţa crinului galben prelins dintr-o glastră – singur, zâmbeşte spaţiului incert dintre nimicnicie şi eternitate. Mă aşez pe rogojină privind jarul din vasul peste care fierbe ceainicul. Tăcere, un uşor ţiuit, învingând umbrele din colţuri hologramelor Marilor Maeştri apar înaintea mea fără să rostească un cuvânt. Şi stăm aşa, o vreme, aşteptând mişcarea căuşului de bambu care să toarne ceaiul peste albastrul închis al ceştilor, neverosimile relicve din evul Sung. În şoaptă, timid, cu grijă să nu acopăr sfârâitul cărbunilor, spun:

– Liniştea ceaiului să fie în voi şi cu voi, Mari Maeştri! iar ei înclină din cap. Le pun în faţă ceştile – lacuri de jad topit peste care frunzele plutesc asemănându-se cu nuferii; între ele şi rogojină întind ştergare neatinse încă de mâini omeneşti, albe ca prima ninsoare. Sorbim împreună aburul uşor ce se înalţă încolăcindu-se în jurul stâlpilor subţiri către tavanul de paie, în aşteptarea duhului ce va înfrumuseţa aceste clipe trecătoare cu lumina tainică a puterii lui. Acesta însă întârzie. Privindu-mi chipul aplecat deasupra ceştii, îl văd înecat în şerpi lungi de cinabru. Vărs ceaşca, risipind pe rogojină o baltă de sânge. Le privesc pielea netedă a feţelor, pleoapele întredeschise, hotărând că ceremonia este definitiv compromisă.

– Mari Maeştri, îi apostrofez fără să ridic vocea, pacea este cu voi, dar nu în voi. Mari Maeştri, voi doriţi moartea mea;

voi vreţi sânge, nu ceai.

Ei tac, nu îndrăznesc sau nu pot să spună nimic, eu continui:

– Sunteţi laşi, de la înălţimea cunoaşterii voastre în Artele Marţiale Moderne răspândiţi în jur duhoarea râncedă a fricii. N-aţi cutezat nici măcar să vă trimiteţi aici videoplasmele, ca să lupte în locul vostru, de teama înfrângerii.

Atunci unul din Maeştri îşi ridică privirea spre mine şi, iată, aud că poate vorbi.

– Unui Mare Maestru nu-i poate fi frică de tine. Ci tu, acela scăpat de la dreapta Judecată Marţială pentru că eşti atât de tulbure în adâncuri ca şi clisoasa mlaştină a morţii, plângi pe la porţile Academiilor care nu te mai pot primi şi împroşti cu insulte pe cei mai bătrâni şi mai ştiutori decât tine într-ale luptelor; sădiţi veninul neîncrederii în cursanţi şi vrei să nu fi stârpit ca un câine turbat?!

Tăciunii din vas aproape că s-au stins. Peste întunericul din cameră hologramele Marilor Maeştri se aştern ca un praf stelar. Văd dincolo de ei prin trupurile imateriale. Iată cuvântul meu:

– Pentru că voi cei mulţi vreţi pieirea celui singur, veţi pieri în singurătate. Pentru că vă îmbuibaţi în palate trimiţându-vă la luptă videoplasmele, veţi primi moartea de la acesta. Şi oricine vă va fi duşman mie îmi va fi prieten. Mă voi afla cu regele din Waishoo, vă voi distruge videoplastoarele, obligându-vă astfel să scoateţi la luptă propria voastră carne. O să vedem noi atunci dacă ştiţi atâta cât vă lăudaţi. Şi cel mai cunoscător să învingă! Viaţa mea o închin Artelor Marţiale Moderne! Viaţa noastră o sortesc morţii! Între noi pacea ceaiului nu va mai fi. Puteţi pleca!

Unul câte unul, trupurile lor pălesc şi se contopesc în întuneric. Doar cel mai bătrân pare a nu fi auzit nimic. Sub părul său alb pare a sălăşlui într-adevăr pacea, dar e mult prea târziu, iar el e mult prea singur. Mă uit la ultimul tăciune aprins încă în vas, apoi îmi mut privirea către acoperişul de paie şi încep să-mi imaginez focul. Se simte miros de fum, iar flăcările nu întârzie să apară. Stâlpii se aprind de la acoperiş, cad prin trupul Marelui Maestru, care continuă să stea nemişcat, uitându-se pe sine în albastrul evului Ming.

– Marele Maestru, strig privindu-l din midsuya, în timp ce îmi adun armele, ce mult te-aş fi admirat dacă trupul tău ar fi fost măcar o videoplasmă!

Acoperişul şi pereţii subţiri se prăbuşesc, iar holograma sa pare mistuită, numai după o vreme, când pacea ceaiului a rămas îngropată în jar, îl văd iarăşi în aceeaşi poziţie, cu picioarele strânse sub el şi pleoapele coborâte. Dispare încet, mult prea încet, stând rezemat de un felinar, acum stins, zăresc peste ultimii tăciuni ceaşca albastră de ceai şi lângă ea crinul galben plângând. Vântul rece mă face să închid ochii, e întuneric, până când două lumini încep să crească.

*

* *

Lângă mine simt atunci trupul ei moale, încolăcit în apele somnului, aud zgomotul aspru al motoarelor supraturate. Îmi spun: “Haide, redeschide-ţi ochii, ăsta nu e un simplu vis, nimic nu e simplu, nimic nu e vis, de acest adevăr s-ar putea să depindă viaţa ta”. Mă trezesc învăluit în lumina alb-albăstruie a reflectoarelor de halogeni ca într-un giulgiu. Timpul trece greu, frecându-se de retină, zgâriind-o. Ea zace prăbuşită în somn, ba nu, uite-o cum se trezeşte şi vede îngrozită marile motociclete Paziwa, cu enormele lor turbine mult ieşite în afară, trecând prin geamul uşilor dormitorului, ploaia de cioburi ţâşnind înainte, clipocind pe podea, frigul intrând înăuntru şi întunericul din spatele vizoarelor de duraplex. Se strânge în mine speriată, căci moartea sclipeşte sinistru în

vârful lănciilor aplecate în cumpănire, lumina m-ar orbi dacă aş privi spre faruri, mi-am coborât pleoapele, văd acum altfel, ca şi cum totul s-ar întâmpla în mine, ca şi cum totul ar fi închipuire. Dar când şuvoaiele fierbinţi se avântă spre piepturile noastre nu mă bazez pe asta, ci o împing în unghiul mort, jos din pat, azvârlindu-mă peste ea, cu o mână dibui printre veşminte căutând pacheţelul în care se află plasa electrică. Îl găsesc, îi desfac legătura tăindo cu dinţii. Aruncându-l către cel mai apropiat, mi-o închipui înfăşurându-l, nu aud nici un ţipăt, dar farul se stinge. E clar că, în spatele lui, mâna ce apăsa pe întrerupător s-a transformat în cenuşă.

Arde patul, arde urma trupului ei. Nimeni n-a rugat-o să se bage între cei doi dezamorsând o grenadă cu fosfor. Totuşi a făcut-o. Bucăţi din ea zboară prin cameră, eu nu mă uit, nu le văd căci stau cu faţa îngropată în covorul moale de pe jos. Câteva clipe trec până mă ridic dintre flăcări, alergând la fereastră. Dincolo de ţăndările geamului, grupa a noua, foştii mei colegi de la Academia de Arte Marţiale, se învârte prin grădină, batjocorind straturile de peony şi frângând tulpinile fragile ale prunilor abia înfloriţi în iarna timpurie. Cântă, înjură, ard totul cu aruncătoarele de plasmă, bucurându-se de ceea ce cred ei că a fost moartea mea.

"Haide – îmi spun – să mă concentrez, să-mi adun gândurile. Cugetul meu e o sfoară pe care o strâng într-un ghem, o mână de ape ce curg într-un lac, o piatră de jad topită într-o ceaşcă de ceai, în ceai este pacea, este liniştea, sunt calm, sunt liniştit ca şi cerul de după furtună, nu mă mai urăsc şi nu mai iubesc, nu mă mai bucur şi nu mai sunt trist. În mine şi în afara mea se aşterne tăcerea născută din frig, luminile îngheaţă, roţile îngheaţă, coboară din cer o răceală pe totul, singur sunt cald, singur mă pot încă mişca, restul e gheaţă, restul e moarte".

Singur mă plimb printr-o lume de gheaţă. Peste aşternuturile carbonizate s-a depus un strat gros de promoroacă. Bucăţi congelate din Ea găsesc pretutindeni; armuri zdrobite sub motociclete grele. Deschid o vizieră. Ochi sticloşi privesc fără să vadă. Mâinile încă strâng lăncii. Din tulpinile frânte ale prunilor a curs sevă şi a îngheţat în picături mici alungite. Florile albe au plâns?

Un motociclist încremenit în şa, cu lancea pregătită de atac, a proptit roata din faţă în gard, rămânând dăltuit în această dinamică poziţie. Farul puternic luminează până departe în câmp, dar nimic altceva nu se vede afară de nesfârşirea pământului şi a întunericului.

*
* *

"Da, atotputernice rege! Am fost hăituit pentru că m-am simţit la fel de puternic ca Marii Maeştri. Îţi spun, o, rege, că ticăloşiile lor nu cunosc margini. Stând în palate şi îmbuibându-se, au ajuns să se creadă seniori mai presus de casa Waishoo. Căutându-şi justificări, prin raţionamente sofisticate au ajuns până la măsluirea fără precedent a videoplasmelor. Mulţi dintre Marii Maeştri sunt nişte bătrâni decrepiţi, neputincioşi, care truchează videoplasmele pentru a scoate cópii mai bune decât originalele. Unii dintre ei abia sunt în stare să se târâie, dar videoplasmele lor dau spectacole în arenele de lupte sau îi terorizează pe supuşii tăi. Ci, rege, tu însuţi eşti Maestru în Taihalezi, arta luptei cu ajutorul animalelor. Te văd mângâind capul pitonului roşu, gata să îl asmuţi împotriva mea dacă aş cădea în greşeală. Mai văd de asemenea în bazine caracatiţe cu braţe atât de lungi încât pot ajunge până la mijlocul sălii, să-ţi înşface duşmanii. Cu gândul sondez prin pereţi, aflând că ai cuşti bine izolate fonic, în care pândesc fiare cumplite aşteptând semnul tău ca să sfâşie.

O, rege, eu nu mă tem de ele, după cum

nu mă tem nici de roboţii-luptători care stau în spatele meu. Află că aceia de care m-am jeluit sunt peste toate, chiar peste mine, duşmanii tăi cei mai aprigi. Ei nu respectă nici o Putere, ei înşişi se cred Regi. Ci eu vin să-ţi spun că eşti un conducător luminat, dar Puterea ta nu e îndeajuns de mare, iar eu mă alătur ţie pentru a o spori. Ca să te convingi de adevărul spuselor mele iată, priveşte, ascultă:

Corpul meu este greu, corpul meu este greu, apasă podeaua şi vrea să intre în ea, corpul meu este greu însă partea sa dreaptă este mai uşoară decât cea stângă care este mai uşoară decât cea dreaptă care este mai uşoară decât cea stângă...

Mă vezi, rege, suspendat în aer, sub cupola de şindrilă? Aici nu mă pot atinge nici braţele lungi ale caracatiţelor, nici lovitura pitonului, nici muşcăturile fiarelor ascunse în dosul pereţilor, numai biciurile electrostatice ale roboţilor se înalţă spre mine, dar le evit glisând în spirală spre ei. Ci pitonul sfărâmă pieptul primului încercând să mă apuce, iar caracatiţa îl târăşte în bazin pe cel de-al doilea.

O, rege, nu fi mâhnit, în locul a doi roboţi ingenioşi dar limitaţi ai căpătat un supus credincios şi puternic. Cu un singur kiai aş putea să sfărâm coroana de pe creştetul tău, dar n-o fac. Drept mulţumire, dă poruncă:

– Să fie distruse toate aparatele care fac din oameni videoplasme şi din videoplasme oameni; să fie nimicite toate videoplastoarele sau aparatele, mecanismele, dispozitivele cu funcţiuni analoge;

– să fie condamnaţi la sinucidere toţi Marii Maeştri care s-au folosit de videoplastoare pentru a evita ei înşişi lupta. Iar cine va voi să lupte de acum înainte, să lupte cu carnea sa proprie. Iar cine va voi să omoare sau să rănească, să omoare sau să rănească dacă poate, sau să moară, să fie rănit, dacă se dovedeşte neputincios. SĂ PIARĂ CARNEA SA ORIGINALĂ;

– urmaşii Marilor Maeştri în vârstă de până la doisprezece ani să fie arşi cu napalm, iar mamele lor să primească în loc videoplasmele copiilor, cu durata existenţei de patru ani.

O, rege, cheamă-ţi roboţii, soldaţii, scoate la iveală din tainiţele palatului toate fiarele pe care le ai şi porneşte la împlinirea regeştii tale porunci pe care ai rostit-o prin buzele mele! Ci eu, acela ce singur se luptă cu sine şi cu Marii Maeştri, fără ajutoare, plec să înfrâng Oastea Celor Uniţi care presimt că s-a strâns lângă lacuri. Iar dacă voi pieri, va fi ca şi când n-aş fi fost. În cazul când voi învinge, răzbunarea singură o să-mi fie de ajuns.

Viaţa mea o închin Artelor Marţiale Moderne".

*
* *

Iubito, spune-mi acum, înainte să mori izbită de jetul de apă în faţă sau ruptă în două de sforile trase de puternicele motociclete electrice, înainte să-ţi vâr ţeava aruncătorului pe gât ca să-ţi ard măruntaiele, spune-mi, iubito, dacă buzele tale au fost măcar o clipă sincere atunci când sărutându-mă încercai să mă iradiezi, dacă răsuflarea ta, purtătoare de viruşi perfizi la care eşti imună, fremăta sub arşiţa privirilor mele, dacă inductorul ascuns între sâni m-ar fi putut curenta mai tare decât atingerea şoldurilor tale. .

Eşti videoplasma trucată a celei ce am iubit-o într-adevăr, eşti amintirea singurei pe care am iubit-o, pângărită şi falsificată de duşmanii mei, ca să nu ajung să mă lupt cu mine. Eşti .. ai fost!

*
* *

Toată noaptea m-am târât printre tufişurile pitice, săpând ca o cârtiţă. În zori, tocmai când cuplam mitralierele-laser şi aruncătoarele de plasmă la Wospy, creierul

organotronic, i-am văzut venind. Încă nu se luminase bine de ziuă, cerul era mohorât, aşa că uriaşele motociclete Paziwa şi monoşenilatele alunecau peste coama dealurilor, prin pădure, forfecând copacii în tăişul razelor alb-albăstrii ale reflectoarelor. Mi-am îmbrăcat armura, apărându-mi trupul din carne. Vizorul de duraplex se interpune între mine şi ei tocmai când ies în lizieră desfăşurându-se. În dreapta, acolo unde câteva movile apar în faţa copacilor, câteva motociclete se opresc în pantă pentru a putea şarja ulterior mai puternic. Îi recunosc după emblemele de pe căşti. Aceeaşi veşnică grupă a noua.

Dau drumul şoimului, care se înalţă desfăşurându-mi drapelul pe deasupra locului bătăliei. Inima tresare înfiorată privindu-i albăstriul optimist. Nu sunt decât două sute de luptători contra unuia singur. Se va numi probabil "Războiul Maeştrilor".

Marii Maeştri împing monoşenilatele grupei a X-a înainte, până la câţiva metri de mine. Îi aştept nemişcat, sub vizor faţa mi-e împietrită. La fel sunt şi ei. Tăcem izbindu-ne cu privirile. Mă doare, mă răneşte înverşunarea lor. Îmi pierd răbdarea.

– Hei, Mari Maeştri, dacă sunteţi atât de grozavi, de ce nu vă aflaţi în frunte? Vă e frică de un singur om care nici măcar nu a terminat Academia de Arte Marţiale Moderne?! Haide, îndrăzniţi!

Două monoşenilate se trag într-o parte lăsând la vedere trei Mari Maeştri, uşor de recunoscut după armurile negre. Mă adâncesc în mine însumi. Mă văd de undeva de sus, sus de tot. Sunt o furnică în faţa unui semicerc de gândaci. Îmi alcătuiesc mental un ecran care să mă protejeze împotriva descărcărilor bruşte de energie.

– Câine râios! aud vocea unui Mare Maestru. Noi nu ne vom lupta cu tine, ar fi înjositor. Te vom hăitui, te vom fugări ca pe o jivină nevolnică. Îţi vom extirpa nervii care comandă mişcarea limbii tale păcătoase după ce ne vom fi amuzat îndeajuns cu tine. Îţi vom lua simţul echilibrului şi al orientării. Te vei plimba pe străzile oraşelor ca o păpuşă dezarticulată, vei stârni hazul copiilor care îţi vor pune piedică. Ţi se va da de mâncare în gură, căci nu ai şti să ajungi la ea. Cum ai putut să speri că, după ce ai fost condamnat de dreapta Judecată Marţială, te vei mai lupta cu vreunul din noi?!

Ultimele cuvinte aproape le-a ţipat acolo jos. Vântul se zbate prin penele de pe căşti, agită panglicile atârnate de lăncii.

– Cu propria voastră carne veţi plăti aceste jigniri! Viaţa mea o închin Artelor Marţiale Moderne! Hajime! (Începeţi!)

Din vârful lănciilor gaze fierbinţi ţâşnesc înspre mine, şoimul, bravul meu şoim, cade, tot cade din cer, picioarele apasă pe acceleraţiile monoşenilatelor, azvârl plasa electrică peste o mână ce ţine un pistol, sar într-o parte să nu fiu zdrobit şi las să-mi alunece din geanta de la şold două mine. Haide, bravul meu şoim, nu te speria de grupa a IX-a care şarjează spre noi, căci ea se izbeşte de zidul mental. Roţile din spate ale motocicletelor Paziwa se ridică spre cer, cursanţii zboară din şa, izbesc cu flash-stick-ul în nişte oameni care se mişcă încet, încet, am reuşit în sfârşit să mă concentrez şi să măresc de trei ori forţa de gravitaţie pe o rază de cincizeci de metri în jurul meu, pământul e greu, trupul mi-e greu, însă partea sa dreaptă este mai uşoară decât cea stângă, iar partea stângă mai uşoară decât cea dreaptă.

Trag cu pistolul. Mici bucăţele de plumb se chinuie, înşurubându-se, să intre printre plăcile armurilor. Timpul curge lent, fără vlagă, peste noi pluteşte o arşiţă care secătuieşte clipele; uscându-se, ele mor. Cineva, cu piciorul prins sub motocicleta răsturnată, ţipă şi nu se mai opreşte; mai multe grenade se îndreaptă către mine, dar eu nu sunt, poate nici n-am fost aici,

poate că nici n-am avut curajul să lupt, ci stau adăpostit în dosul liniei de aruncătoare şi mitraliere automate. Wopsy, ajută-mă, sunt prea mulţi iar eu nu mă lupt cu ei ci cu mine!

*
* *

Ninge. Pacea lumii acoperă morţii cu alb. Fulgii se aşază peste roţile motocicletelor prăbuşite care încă se mai învârt. Ninge într-un coif căruia i-a sărit viziera. Cel care s-a aflat înăuntru a fost videoplasmă, s-a evaporat. Vântul cântă ceva şuierat printre crengile copacilor din pădure însă nu se înţelege prea bine. Ridic din zăpadă trupul sfărâmat al şoimului. Mă văd prin ochii lui reci, e frig, mi-a îngheţat ceva în adâncul sufletului. Unii dintre cei căzuţi au fost videoplasme, alţii carne şi oase. Nu-i nimic, băieţi, într-o zi veţi fi mai mulţi decât acei ce sălăşluiesc în mine! Veţi învinge inevitabil, statistic, totul e să mai încercaţi. E drept că mă voi lăsa greu, vor pieri mulţi încercând, însă veţi reuşi! Abia atunci o să aflaţi că sensul vostru profund se afla în mine. Veţi căuta un altul împotriva căruia să vă înverşunaţi, încă înainte de a fi încetat cântecul victoriei.

Bravul meu şoim, zborul tău a îngheţat în văzduh, măruntaiele îţi sunt risipite în omătul neştiutor. Mă uit la mine de undeva de sus. Un punct negru la marginea unei câmpii albe.

*
* *

În capătul celălalt al tunelului, Marele Maestru, în ţinută de antrenament, îmi barează calea spre palat. Fiindcă e luminat din spate, faţa lui apare întunecată, abia disting sprâncenele albe, însă părul pe care îl ştiu cărunt s-a transformat într-o aureolă tremurândă.

Merg spre el observându-i mişcările calme, de încălzire. Cu muchiile palmelor despică aerul prin lovituri repezi, făcându-l să şuiere. Are asupra lui un generator electrostatic fiindcă în vârful degetelor şi al firelor de păr trosnesc scântei albăstrui. Am impresia că simt miros de ozon venind dinspre el. Pare foarte sigur de sine; ca niciodată, mi-e frică, am pulsul agitat şi palmele ude. Încerc să mă liniştesc, dar astăzi lucrul acesta nu prea îmi reuşeşte. O presimţire tulbure îmi îngreuiază respiraţia. Iată, imaginea se păleşte brusc. Nu se mai vede nimeni, oare va fi fost cineva? Tehnica luptei prin inadvertenţe mentale nu o cunosc. Eliminat din ultimul an de studii la Academia de Arte Marţiale, nu am avut de la cine să o învăţ, iar ei au aflat asta. Poate că va fi ultima luptă.

Desprind flash-stick-ul de la centura kimonoului. Închid pleoapele peste privirea care mă doare din cauza fulgerelor ce inundă tunelul. Din piept, un strigăt de luptă mi se desprinde pierzându-se către ieşire. Tăcerea din jur mă înnebuneşte, rotesc arma creând un cilindru de fulgere, mi-e frică, cumplit de frică, o simplă atin-

gere de mână a Marelui Maestru, uşoară ca o mângâiere, ar putea revărsa în trupul meu câţiva zeci de mii de volţi.

Becul erlogen explodează din cauza suprasolicitării. Cioburi mărunte mi se înfig în obraji. Ei, cam asta a fost! Aş încerca să fug, dar nu cred că aş ajunge până la capătul tunelului. Încrucişez braţele, în semn de abandon. Deschid ochii, aşteptând descărcarea electrică.

Oprit la mică distanţă de mine, regele din Waishoo surâde blând, poate uşor ironic.

– Eşti un luptător foarte priceput. M-a încercat o mare desfătare privindu-te. Făceai impresia că te-ai lupta pe viaţă şi pe moarte cu cineva. Probabil te aşteptai să găseşti în palat nişte duşmani, eventual Mari Maeştri, şi te încălzeai în vederea confruntării cu ei. Fii liniştit, pacea ceaiului să coboare în tine! Toţi Marii Maeştri au fost prinşi şi executaţi, afară de unul singur. Casa Waishoo ştie ce îţi datorează. Te invit să asişti la sinuciderea ultimului. Mâine vei prelua conducerea Academiei de Arte Marţiale Moderne. Te vei strădui să scoţi luptători pricepuţi, experţi credincioşi nouă.

Cad recunoscător la picioarele regelui. Episodul anterior a fost, desigur, o lecţie dată trufiei mele de către suveran. Liniştit, mă iau după el, urmându-l către subsoluri. Într-un târziu, se opreşte în dreptul unei uşi masive. Eliberează apărătoarea unui hublou. Îmi face semn să privesc. Îmi lipesc nasul de sticla groasă, dorind să mă umplu de bucuria morţii ultimului meu duşman.

*

* *

Dincolo, în camera sferică bine căptuşită cu materiale spongioase extraordinar de rezistente la rupere, mă văd cuprins de gândul sinuciderii, izbindu-mă cu capul de pereţii noi; încercând zadarnic să smulg izolaţia cu dinţii; înfăşurându-mi centura de Mare Maestru în jurul gâtului în tentativa disperată de a mă sugruma; plângând de ciudă pentru aceste nereuşite.

Un gaz gălbui, aburul sinuciderii, îl face pe omul din camera sferică să fie foarte nefericit că nu-şi poate lua viaţa. Ar da orice să reuşească. Îl recunosc, îl cunosc foarte bine, sunt eu însumi, ORIGINALUL. Intuiesc formidabila intrigă ţesută de Marii Maeştri, sentinţa Judecăţii Marţiale îndeplinită dincolo de moartea lor. Aş vrea să ţip, să plâng şi să muşc implorând iertare, dar faţa regelui din Waishoo exprimă lipsa de orice milă pentru cel de dincolo, pentru toţi Maeştrii sau cei asemenea lor care atentează la puterea lui. Dincolo de geam, ORIGINALUL se linişteşte, pregătindu-şi un harakiri mental. Simt în oase că sunt o videoplasmă a cărui timp de existenţă va exprira peste câteva clipe.

– Iată, o, rege din Waishoo, m-am crezut carne şi nu sunt. S-a crezut videoplasmă şi nu e. Aşa este alcătuită lumea pe care te las să o stăpâneşti întreagă, cu toată nebunia ei.

Viaţa mea şi a ORIGINALULUI meu o închin Artelor Marţiale Moderne!

Încep să mă dezintegrez. Lent, apoi din ce în ce mai rapid, lumea dispare iar eu rămân.

În faţa mea, singura lumină mai vine din interiorul unei ceşti albastre cu ceai, pe fundul căreia văd florile albe de prun scuturându-se în vântul rece al iernii, apoi geamul pe care sunt pictate este spart de enorme motociclete Paziwa, o singură lumină albă care mă cheamă, o singură speranţă: poate că nici el nu era ORIGINALUL! Poate că era tot o videoplasmă, iar cel mai adevărat dintre noi încă mai gustă nesfârşita pace de jad a ceaiului, peste care poate începe orice.

Cineva spune:

– Hajime!

Epilog

Îmi vine foarte greu să vorbesc despre Alexandru Ungureanu la timpul trecut. Despre cine sau despre ce să vorbesc mai întâi? Despre prozatorul dotat cu o imaginaţie debordantă? Despre poetul sensibil, ale cărui versuri se transformau uneori în balade cântate în acompaniament de chitară, în serile cu foc de tabără din codrii legendari ai Gurandei? Despre prietenul care ştia să-ţi întindă o mână la nevoie şi te ajuta să treci peste hopurile vieţii cu o vorbă de duh scoasă din sacul fără fund al umorului său inegalabil? Despre nenumăratele sale idei fascinante care, din cauza lipsei de timp sau a unor conjuncturi nefavorabile, au rămas doar în stadiul de proiect? Despre starea de efervescenţă spirituală pe care ştia s-o imprime pe parcursul şedinţelor cenaclului "Solaris", în perioada sa de glorie? Despre toate acestea, ca şi despre altele, pot vorbi mai mult şi mai bine toţi cei care l-au cunoscut şi la-u preţuit, precum şi înseşi scrierile lui – romanul modular "Marele Prag", apărut în 1984 la Editura Albatros, ca şi numeroasele povestiri risipite prin revistele şi fanzinele anilor '80.

Printre manuscrise vechi de 20 de ani, am descoperit câteva versuri purtând semnătura lui şi având titlul premonitoriu "Sfârşitul popasului": "Am pus un petic / Pe ultima petală din zâmbetul tău / Fiindcă mâine am treabă, / Sunt vânt şi te scutur"...

Aşadar, timpul nu a mai avut răbdare şi l-a luat cu el să colinde printre constelaţiile fără de număr ale cerului, să vadă alţi sori şi universuri. Sau, cum spunea chiar Sandu în finalul "Marelui Prag": "Este un prag peste care trebuie să trec adunându-mi clipele pe care tu le numeşti trecute sau viitoare, o cumpănă a vieţii ce se va înclina de partea cealaltă, permiţându-mi o existenţă în sine (...). Lumea se va schimba, totul va fi altfel, eu voi lipsi, universul însuşi se va schimba, timpul, spaţiul, energiile voastre vor fi altele decât acum... Trecând pragul, voi nu veţi mai fi în privirile mele, ci în gânduri, în ungherele ascunse ale sufletului".

Vreau să cred că acum prietenul nostru Sandu Ungureanu se află în Hipercubul 14, explorând acele mirifice universuri despre care îi plăcea să ne povestească şi istorisindu-le cu drag celor de acolo despre noi toţi.

Şi în loc de rămas-bun, îi voi dat tot lui cuvântul:

"De multe ori, rătăcind printre angrenajele diferitelor Maşini sau prin coridoarele timpului, am visat la planeta aceea de dimensiuni potrivite amenajată în totalitate ca un parc străbătut de nenumărate alei ce se strecoară pe sub arcuirea copacilor. Plouă mereu acolo şi asfaltul e totdeauna ud; uneori se pare, totuşi, că norii încearcă a se risipi, din cer nu mai curge apă, ci doar de pe frunze mai picură stropi, parcă te-ai aştepta să înceapă ceva, iar aceste clipe îţi strecoară în trup fiorii plăcuţi ai unei nesiguranţe lipsite de duşmănie. Aleile trec inevitabil pe lângă lacuri ale căror unde nu sunt tulburate de nimic, ici-colo bărci la mai visează să fie folosite, există leagăne şi maşini de agrement în perfectă stare. Şi mereu, aceeaşi senzaţie că singurătatea s-ar putea sfârşi brusc, ar putea să apară Cineva sau Ceva care să pună capăt acestui început.

Încă mai sunt convins că planeta pe care ţi-o descriu nu este o simplă ficţiune... Aş dori să ne întâlnim acolo cu totul întâmplător. Să schimbăm nişte banalităţi pe o bancă adăpostită, privind asfaltul negru de umezeală al aleilor, picăturile reci răsfângându-se în cercuri prin băltoace..."

O tele-agapă de vară

Textul ce urmează consemnează o masă rotundă înregistrată la TV România de Mâine. La dialog au participat scriitorii Robert Sheckley (SUA), Ian Watson (Marea Britanie), Roberto Quaglia (Italia) şi Alexandru Mironov (România).

Alexandru Mironov: Voi începe prin a spune că ne-am întâlnit pentru prima dată în San Francisco, iar tu erai în mijlocul unei acţiuni curajoase de apărare a unui frigider ce adăpostea trei sticle de whisky. Să spunem ca Ian Watson este preşedintele Societăţii Mondiale a Scriitorilor de SF.

Ian Watson: Nu aş apăra niciodată nişte sticle de whisky. În schimb, „mi-aş da viaţa" oricând pentru nişte sticle de vin sau bere. E adevărat că am răspuns de camera pentru protocol a scriitorilor SF americani, în Olanda, dar, din păcate, acea cameră a fost devalizată. Deci, probabil că de aceea apăram cu atâta îndârjire acel frigider.

Al. M.: Am în mână un număr din revista „Anticipaţia", o publicaţie destul de veche, a cărei editare a fost reluată de curând. În acest număr apare o povestire SF de-a ta, al cărei erou principal este o maşină a timpului - idee ce apare pentru prima dată la Wells. Maşina timpului din povestea ta este însă una foarte înceată. Mi-a plăcut foarte mult povestea.

I.W.: Mulţumesc.

Al. M.: Dar tu eşti cunoscut mai mult pentru romanele tale SF decât pentru povestiri.

I.W.: Este adevărat, dar mie îmi place să scriu povestiri. Până acum am scris în jur de 150 de astfel de povestiri şi, dacă aş

Alexandru Mironov

fi pus să aleg între cele două stiluri literare, aş alege povestirile, pe de o parte, pentru că le termini mai repede şi satisfacţia o simţi mult mai rapid. Pe de altă parte, poţi chiar să atingi perfecţiunea într-o povestire, pe când într-un roman ai mereu impresia că l-ai abandonat, nu că l-ai fi terminat.

Al. M.: Sunteţi de aceeaşi părere, domnule Sheckley? Vreau să adaug că „Chip Budget", de exemplu, este foarte cunoscută în România. Chiar am publicat-o într-un Almanah. Acum 20 de ani, era foarte dificil să publici povestiri SF în România, dar această povestioară a circulat de

Roberto Quaglia

la unul la altul. Apoi a fost „Spy ship”, în care era vorba de un fost spion care pleacă cu o navă către un asteroid. Sau povestea de dragoste care se petrecea tot pe un meteorit, în care o viitoare mireasă era îmbarcată într-o cutie şi trimisă către proprietarul acelui meteorit. Erau nişte povestioare foarte amuzante, care nu aveau nici un mesaj politic, dar care, luate ca un tot, aveau un rol foarte important, pentru că în faţa noastră ni se prezenta o cu totul altă lume. Care este părerea dv. despre povestirile şi romanele SF?

R.S.: Îmi plac mai mult povestirile, pentru că romanul mi se pare a fi un spaţiu mult prea mare pentru a pune în practică ceea ce am învăţat scriind povestirile. Aşa cum a spus şi Ian, le termini mai repede şi satisfacţia este pe măsură.

Al. M.: E bine de reţinut această idee! Românii sunt un popor cult, problema este în care nivel al culturii să pătrundă. Despre Roberto Quaglia pot spune că este un eseist, deoarece cărţile lui au mai mult forma unor eseuri.

R.Q.: Cea mai recentă carte a mea, care a apărut şi în România, conţine, într-adevăr, o colecţie de eseuri. Au trecut ceva ani de când am renunţat să mai scriu poveşti SF, în favoarea eseurilor. De fapt, nici nu mi-am dat seama că scriam eseuri, eu doar scriam, lunar, un articol pentru o revistă italiană. După un an, mi-am dat seama că, de fapt, scriam eseuri. Dar mă voi apuca să scriu din nou poveşti SF, pentru că sunt mai mult pe gustul meu.

Al. M.: Eu cred că a revenit moda scrierilor SF, pentru că ele sunt, în fapt, vise cu o tramă, o intrigă, personaje… Când am să vă prezint această enciclopedie enormă, sunt sigur că se va isca o luptă între voi doi, iar Roberto şi cu mine vom fi arbitrii!

Ia să vedem… Robert Sheckley, pagina o mie şi… nu mai ştiu cât. A, da! Pagina 1.096. Dvs. vă sunt rezervate una, două… trei, patru… Patru coloane şi un sfert, pe când lui Ian îi sunt rezervate numai… trei. Una, două… trei coloane.

Se poate spune că este o competiţie! Cine este mai publicat…

Veţi găsi informaţii despre toţi scriitorii lumii în această enciclopedie. De fapt, cea mai mare parte a lor, până la momentul în care eu am primit această carte.

Consideraţi că munca pe care o desfăşuraţi joacă un rol important pentru civilizaţie, pentru cultură?

R.S.: Eu cred că este importantă din punct de vedere al moralei sau al semnalului de alarmă care răzbate în finalul acestor scrieri, decât din punct de vedere al profeţiilor, al evenimentelor viitoare.

Al. M.: Deci nu vă consideraţi o persoană importantă? Spun acest lucru, pentru că aveţi foarte multe cărţi la activ, în întreaga lume, cărţi ce au fost citite de foarte mulţi oameni.

R.S.: Sunt foarte mândru de realizările mele, pentru că fac exact ceea ce mi-am

dorit, deci nu pot spune că nu sunt importante, dar nu mă consider o persoană mai specială prin prisma celor realizate de mine.

Al. M.: L-am întrebat acelaşi lucru şi pe Joe Haldeman, autorul cărţii „Forever War", carte ce s-a vândut în 500.000 de exemplare, rămânând pentru totdeauna în inima cititorilor. Mi-a răspuns că nu consideră să fi avut vreo influenţă asupra cititorilor, pentru că el nu a făcut nimic special! A scris o carte şi... atât! Dar eu cred că a scrie o carte presupune mult mai mult. Nu credeţi?

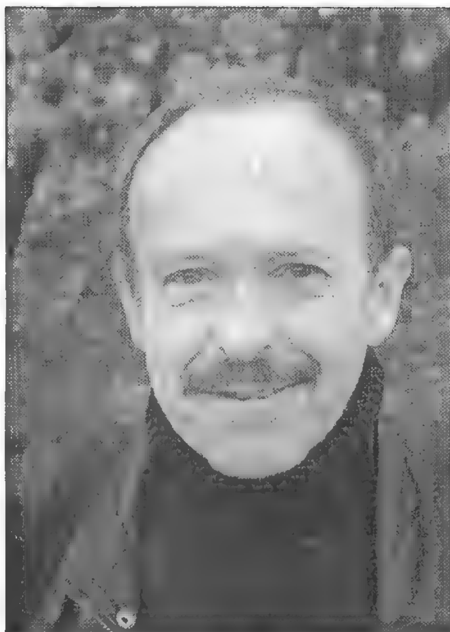
I.W.: Mie îmi place să schimb puţin percepţia oamenilor despre anumite lucruri, prezentându-le într-o cu totul altă formă. Cititorii rămân puţin şocaţi atunci când recunosc lumea în care trăiesc, prezentată însă într-o cu totul altă formă decât şi-ar fi imaginat-o ei. Aşadar, îmi place să provoc tot felul de „şoculeţe" psihologice cititorilor.

Al. M.: O faci înadins sau, pur şi simplu, acest lucru survine pe măsură ce scrii?

I.W.: E pur întâmplător, pentru că eu văd lumea într-o manieră distorsionată, chiar perversă, aşa că poveştile mele sunt puţin ciudate. De aceea, cititorii rămân şocaţi când le citesc. După ce a trecut prima reacţie, încep să se gândească că poate e un sâmbure de adevăr pe undeva. După ce-mi citesc cărţile, în ei se petrece o transformare, care-i face să perceapă lumea într-un mod cu totul diferit pentru următoarele două ore, două zile sau, poate, două săptămâni.

Al. M.: În general, povestirile tale încep normal, par a fi simple povestiri despre viitor, dar pe parcurs apar tot felul de excepţii de la regulă, unde indiciile psihologice îşi fac prezenţa.

I. W.: Cred că am scris primul roman în care s-a folosit limbajul ştiinţific modern, dar apoi aceasta s-a îndreptat mai mult către stânga, ceea ce i-a şocat pe americani atunci când au citit-o. În plus, apăreau şi o serie de elemente din antropologie şi din

Ian Watson

alte domenii care, în acea perioadă, erau puţin cam neobişnuite.

Al. M.: Domnule Sheckley, dvs. nu prea respectaţi regulile SF-ului. În cărţile dvs. nu prea găsim nici un fel de maşinării cu roţi, care se pun în mişcare şi alte lucruri de genul acesta... Cine vă citeşte cărţile are impresia că la dvs. totul este o joacă. Dar eu cred că sub această aparenţă se ascund mult mai multe. Ce credeţi?

R.S.: Nu cred că eu sunt cel mai indicat să vorbesc despre aceste lucruri, despre cât de amuzant este pentru mine să scriu o poveste. Sunt alţii care se ocupă cu astfel de lucruri.

Al. M.: Am aici cartea dvs. „Pelerinaj către Pământ". Mi-a dat-o un prieten de-al meu, fost ministru al Industriilor, mare fan SF. El citeşte numai în franceză, aşa că a cumpărat toate cărţile dvs. în limba franceză - în total, un metru cub - care reprezintă cam un sfert din tot ceea ce aţi scris dvs., pentru că aţi scris foarte multe

cărţi... El mi-a dat toate aceste cărţi, de aceea cărţile pe care le vedeţi pe masă sunt numai în franceză.

Cartea „Pelerinaj către Pământ" (Pelerinage à la terre), aşa cum a fost tradusă de către francezi, are o tramă foarte interesantă, după părerea mea. Chiar credeţi că Pământul va ajunge o simplă destinaţie de vacanţă, cândva, în viitor, aşa cum este pentru Roberto localitatea Cernavodă, un loc unde să-şi petreacă vacanţa într-un mod distractiv şi serios, în acelaşi timp?

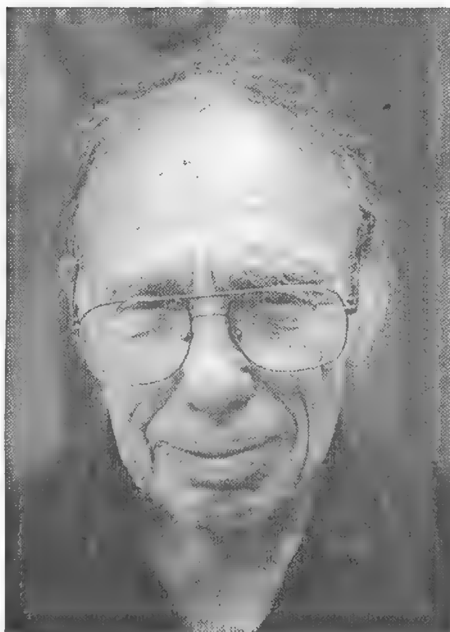
R.S.: Dintr-un anumit punct de vedere, s-ar părea că aşa se va întâmpla, mai ales din punctul de vedere al exagerărilor care apar în astfel de lucrări. E clar că Pământul va reprezenta mult mai mult de atât, dar aspectul de „destinaţie de vacanţă" este cel mai pregnant. Cred că deja a început să prindă această caracteristică încă de pe acum.

Al. M.: Mesajul transmis de această carte nu are în vedere numai ideea de „destinaţie de vacanţă", pentru că acţiunea se petrece, de fapt, în mintea eroului. Acesta este trimis într-un alt loc, unde întâlneşte o fată frumoasă etc. numai că eroul nu se mişcă, rămâne în acelaşi loc. De fapt, cercetările făcute, în ultimii ani, pe creierul uman deschid surprinzătoare perspective...

R.S.: Aşa este. Şi eu cred acest lucru. Cred că povestea mea este tot un fel de analiză pe creier, într-o manieră mai concisă, pentru că redă cât mai concret modul în care s-ar derula lucrurile în cazul în care astfel de experimente s-ar duce la capăt.

Al. M.: Roberto, tu erai foarte tânăr atunci când omul a călcat pentru prima dată pe Lună. Despre acest eveniment s-a scris şi în revista „Ştiinţă şi tehnică". Cred că ştii că sunt unii oameni care susţin că, de fapt, omenirea nu ar fi făcut acest pas la acea vreme, că oamenii nu au ajuns pe Lună în 1969.

R.Q.: Nu vom şti niciodată dacă aceste afirmaţii sunt simple speculaţii sau sunt

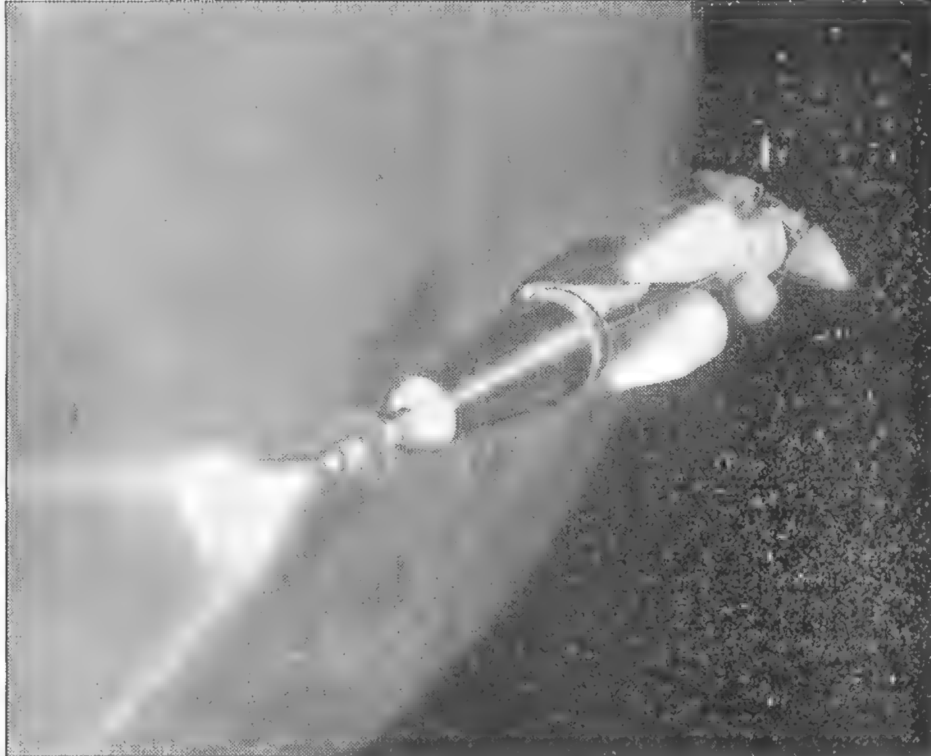

Robert Sheckley

adevărate. Îmi este foarte greu să cred că acest eveniment nu a avut loc. Am văzut chiar şi un film, intitulat „Capricorn One", în care, într-un viitor îndepărtat, oamenii simulau o coborâre pe Marte, acţiune care, cred eu, nu se va realiza niciodată. Pe de altă parte, nu cred că contează atât de mult dacă astronauţii au ajuns sau nu pe Lună în acel an, nu crezi?

Al. M.: Cred că am să mă gândesc de două ori înainte de să-ţi dau un răspuns, pentru că, de fapt, ţine tot de SF, sau mai bine zis este o dilemă SF: pe de o parte, sunt sigur că aselenizarea a avut loc, dar, pe de altă parte, se poate la fel de bine să nu se fi întâmplat niciodată şi totul să nu fi fost decât o proiecţie a creierului meu, să nu fi fost decât o poveste SF transpusă pe peliculă.

R.Q.: Plecând de la exemplul dat de tine, aş putea foarte bine să cred că lumea în care trăim nu există, de fapt. Dar nu vom şti niciodată. Eu unul de fapt cred că asele-

nizarea a avut loc în acel an, dar foarte multe lucruri pot fi altfel decât credem noi.

Al. M.: Orice se poate întâmpla... Cunoaşteţi cu toţii acel exemplu: dacă-i dai unei maimuţe un computer şi o laşi singură vre-un milion de ani, te trezeşti că a introdus toate operele lui Shakespeare în computer.

I.W.: Eu cred că este necesar să dăm realităţii o faţă ireală, deoarece, pe măsură ce preţul petrolului creşte tot mai mult şi petrolul nu va mai putea fi folosit, fie pentru că afectează mediul înconjurător, fie pentru că exploatările forestiere vor fi mult prea scumpe, vom fi nevoiţi să creăm destinaţii virtuale de vacanţă cât mai credibile, pe de o parte, pentru cei care au avut posibilitatea să călătorească peste tot în lume şi vor fi nemulţumiţi şi, pe de altă parte, pentru cei care nu au călătorit niciodată şi care vor fi extrem de amărâţi dacă nu vor putea să facă acelaşi lucru ca şi ceilalţi.

R.S.: Într-un fel, în America, au fost create astfel de locuri, numite „parcuri tematice". Americanii nu mai trebuie să călătorească în Pacificul de Sud, pentru că în Orlando există o replică a acelor regiuni.

I.W.: În Las Vegas, există o replică a Veneţiei unde te poţi plimba cu gondola.

Al. M.: Exact! Şi unde poţi întâlni şi soldaţi romani şi multe altele. Am fost şi eu acolo, dar nu am să mă mai duc niciodată. Prefer să aflu informaţii din cărţi decât privind acele construcţii din „carton maché".

I.W.: Spre deosebire de locaţiile originale, în copiile lor vei întâlni tot felul de suveniruri şi elemente specifice acelor regiuni, încât e de preferat să nu mergi în

locaţiile originale, dacă vrei să afli cum era în alte timpuri, pentru că asta caută, de fapt, turiştii.

Al. M.: Să revenim acum la descoperirile tehnologiei. Robert, de-a lungul vieţii tale... Telefonul se inventase deja, încă dinainte de primul război mondial. Televiziunea a apărut chiar în timpul războiului mondial.

R.S.: Aşa este, când eram eu copil televiziunea nu se inventase încă.

Al. M.: Acum, dacă stai în cameră şi nu ai telecomanda lângă tine, te simţi neputincios, sărac...

R.S.: Mie îmi plac camerele de genul acesta, pentru că nu sunt un fan la televiziunii.

Al. M.: Ray Bradbury spune acelaşi lucru ...

R.S.: Exact.

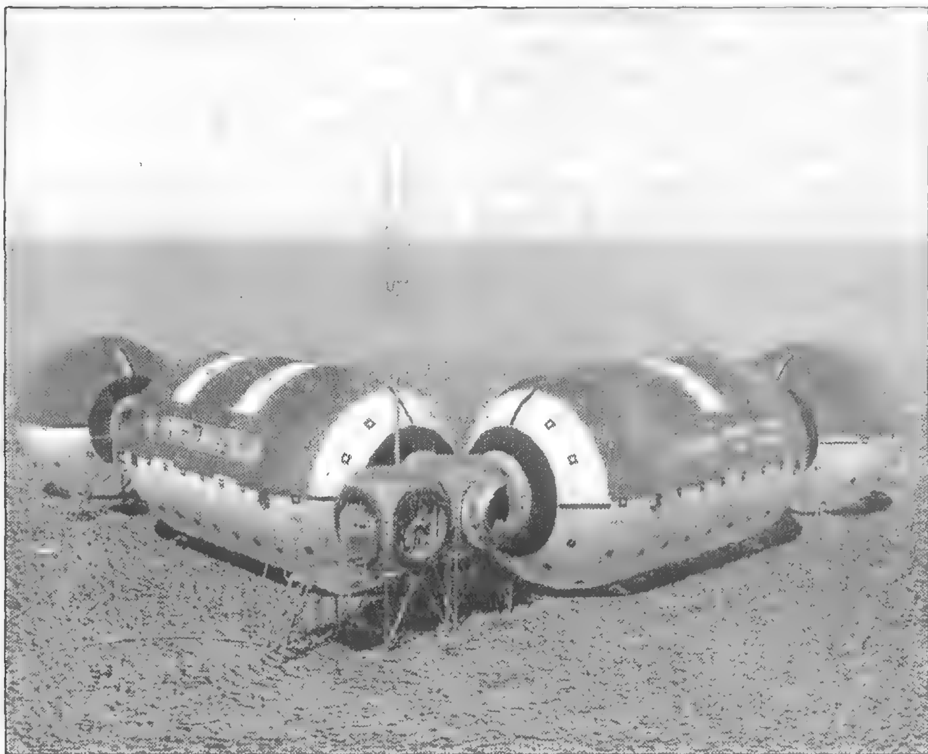
Al. M.: Şi el urăşte televiziunea.

R.S.: Televizorul blochează procesul creaţiei şi cred că Ray este de aceeaşi părere cu mine.

Al. M.: Să continuăm! Aşadar, omul a inventaţ televiziunea, apoi a aterizat pe Lună, apoi a urmat trimiterea satelitului Sputnik în spaţiu, apoi Crick şi Watson au descoperit structura ADN-ului, apoi a apărut Internetul. Aşadar, un număr însemnat de descoperiri ştiinţifice şi tehnologice ne-au schimbat pentru totdeauna viaţa.

R.S.: Din punct de vedere moral, etic, nu cred că ne-a schimbat viaţa prea mult. Facem aceleaşi lucruri de ani de zile: ne îndrăgostim, ne luptăm în războaie, ne omorâm semenii. Deci, etic vorbind, suntem la fel.

Al. M.: Vom ajunge mai departe? Vom

ajunge cândva pe Marte? Considerați că ar trebui să plecăm în spațiu așa cum suntem, neschimbați?

R.S.: Suntem nevoiți, într-un fel, deoarece, pe moment, nu ne putem schimba, deși se fac foarte multe cercetări în domeniul psihologiei conștiinței, cercetări care ne-ar putea schimba, dacă schimbarea ar fi posibilă.

Al. M.: M-am întâlnit cu John Brunner cu câteva zile înainte de a muri și i-am luat un interviu, pe care l-am publicat în această revistă SF. Era foarte trist. Mi-a spus următorul lucru: „Când eram tânăr, credeam că viitorul omenirii va fi unul strălucit. M-am înșelat, nu este deloc așa. Lumea noastră este un loc extrem de periculos și va fi din ce în ce mai periculos". John Brunner făcea aceste afirmații acum 10 ani.

I.W.: Așa este, dar, pe de altă parte, John Brunner a cam avut probleme cu coordonarea în timp. Și-a publicat minunata sa capodoperă „Stand in Zenzibar" cu doi ani mai devreme, deci a avut mult prea puțin de câștigat de pe urma ei, pentru că era o carte extrem de voluminoasă. Apoi, doi ani mai târziu, editurile au început să plătească un milion de dolari pentru cărți SF cât mai voluminoase. Pentru un scriitor SF, elementul material are o mare influență asupra carierei sale și Brunner a avut foarte mult de suferit din cauza acestei necoordonări în timp. Dar cred că toți scriitorii SF suferă de pe urma acestei necoordonări în timp.

Al. M.: Da, dar cum rămâne cu Therry Pretchett? Este un om foarte bogat.

R.S.: Probabil, nu cunosc acest amănunt.

I.W.: Însă, de două ori pe an, Terry lasă deoparte povestirile comerciale și scrie o carte SF adevărată, în locul benzilor desenate SF.

Al. M.: Nu cred că va înceta vreodată să facă acest lucru. Mă rog, va înceta atunci când Dumnezeu îl va chema la el.

I.W.: Da, dar în felul acesta se bucură de succes.

Al. M.: Tu ce crezi, Roberto, va deveni lumea un loc și mai periculos în viitor?

R.Q.: Sunt sigur că în viitor vom avea parte de o mulțime de coșmaruri. Vor fi coșmaruri virtuale și coșmaruri reale, care poate vor fi complet invizibile. Cred că se vor întâmpla multe lucruri, dar, fie că ele sunt plăcute sau neplăcute, acest lucru mi se pare neînsemnat. Ceea ce interesează este că viața va fi din ce în ce mai variată, mai misterioasă și mai surprinzătoare. Bineînțeles, eu prefer un viitor lipsit de griji, dar nu cred în el ...

Al. M.: Dând naștere însă acestor utopii, voi, scriitorii SF ați făcut din lume ceea ce este ea astăzi, voi ați făcut ca imaginația oamenilor să atingă un asemenea nivel. Să ne gândim la norvegieni, a căror medie de vârstă este, astăzi, de 79,8 ani, pe când acum 104 ani, speranța de viață era de 40 ani. La vârsta de 40 de ani, bărbații și femeile erau considerați deja bătrâni și se pregăteau să moară. Deci, totul se reduce la știință, la progres, nu credeți? Sau credeți că viața nu merită trăită... Pentru că, până acum, v-am văzut cam pesimiști..

I.W.: Eu cred că ar trebui să fim recunoscători SF-ului pentru că a făcut ca prezentul să nu arate mai rău decât arată acum. De exemplu, romanul lui George Orwell „1984" nu este o profeție despre viitor, ci, prin avertizarea cititorului, s-a transformat într-un avertisment pentru ca acțiunea romanului să nu se transforme în realitate.

Al. M.: Ian, pentru această regiune, romanul lui Orwell a jucat un rol foarte important. Noi știam pe dinafară. acțiunea romanului „1984", o transmiteam din gură în gură; cu efect politic teribil. Nu toți românii cunoșteau limba engleză, dar eu citisem romanul și cred că am povestit acest roman de o mie de ori, așa că pe noi, românii, acest roman ne-a ajutat foarte mult. Ace-

laşi lucru s-a întâmplat şi cu operele altor scriitori Aşadar, imaginaţia poate fi şi de ajutor ştiinţei care, la rândul ei, ajută societatea să se dezvolte Credeţi că vom ajunge cândva pe Marte?

R.S.: Unde anume?

Al. M.: Pe Marte.

R.S.: Cu siguranţă. Cred că vom ajunge acolo, sunt sigur.

Al. M.: Cât optimism!

I.W.: Vom ajunge? Te referi cumva la chinezi?

R.S.: Mă refer la omenire, în general, şi în particular la NASA. Călătoria către Marte nu va fi deloc una uşoară. Bineînţeles că nici „sejurul" nu va unul extraordinar, pentru că acolo nu există nici un fel de vegetaţie, copaci, oxigen sau apă, deci vom nimeri într-un deşert extrem de friguros. Eu cred că ar trebui să mergem pe Marte, chiar dacă nu-mi pot imagina care ar fi avantajele unei asemenea călătorii.

Al. M.: Dar credeţi că, după ce vom ajunge acolo, chiar vom rămâne?

R.S.: Cred că o vom face cât mai asemănătoare Pământului, vom crea o nouă atmosferă, vom găsi o metodă pentru a aduce apa şi vom crea un nou Pământ, unde vom putea declanşa noi războaie şi unde vom avea parte de noi suferinţe şi de noi nenorociri. Cred că cel mai important lucru este să te gândeşti cum să-ţi trăieşti mai bine cei 40, 50 sau 60 de ani pe care îi ai de trăit, deşi nu ştiu dacă asta aduce vreo consolare.

Al. M.: Bine, dar Roberto, care este un Cassanova al SF-ului… Îi place, atunci când vine în România, ca fetele să vină la el, să stea de vorbă cu marele Roberto Quaglia…

I.W.: El se bucură de viaţă din plin.

Al. M.: Aşa este. Pentru tine, viaţa este frumoasă. De ce crezi că ar trebui să mergem pe Marte?

R.Q.: Poate pentru a deschide primul post de televiziune marţian, care va transmite prima emisiune TV de pe Marte. Emisiunea va avea un succes garantat. Toată lumea va dori să vadă prima emisiune, în direct, de pe Marte, iar companiile de publicitate vor avea enorm de câştigat de pe urma acestui lucru. Cred că acesta va fi primul lucru pe care oamenii îl vor face când vor ajunge pe Marte: în fiecare duminică seara vor transmite, în direct, de pe Marte, un „music hall".

R.S.: Vedeţi, totul se reduce la bani, în cele din urmă, aşa că această călătorie spre Marte va trebui sponsorizată de mai multe companii.

I.W.: Unii vorbesc despre ocrotirea mediul înconjurător de pe Marte, dar eu cred că este o tâmpenie. Eu cred că ar trebui să deschidem acolo café-baruri italieneşti cât mai curând posibil. Însă, vorbind serios, unul din motivele pentru care ar trebui să mergem pe Marte este pentru că, ştiţi cum se spune, nu este bine să ţii toate ouăle în acelaşi coş. La fel ca ouăle, Pământul este mereu în pericol: fie să se ciocnească cu un asteroid, fie, din cauza efectului de seră, să se întoarcă înapoi în Epoca glaciară. Noi credem că, dacă Pământul este vechi de patru miliarde de ani, mai avem încă ani buni în faţă.

Al. M.: Aşa este.

I.W.: Ba nu, de fapt nu este aşa!

Al. M.: Kim Stanley Robertson încearcă să aranjeze cât de cât lucrurile într-o carte extrem de interesantă. „Marte roşu – Marte verde – Marte albastru" nu este doar un roman - de fapt el le-a împărţit în trei romane - este, mai degrabă, o agendă semi-ştiinţifică a viitorului, în care ne spune ceea ce am putea face pe Marte. La un moment dat, el afirmă că banii nu vor mai avea nici o importanţă, pentru că pe Marte nu va mai exista conceptul de profit şi că Marte va fi un fel de paradis Credeţi că se va întâmpla aşa?

R.S.: Întotdeauna vor exista oameni care vor plăti, dacă li se va da voie să meargă pe Marte.

R.Q.: Poate că vom ajunge să exportăm turişti pe Marte.

Al. M.: Orice e posibil.

I.W.: Eu cred că, în afară de puşcăriaşi şi sinucigaşi, pe Marte putem trimite miliardari, care ar da oricât să ajungă pe Marte.

R.S.: Sunt de acord. Şi cred că ar trebui să deschidem o expoziţie pe Marte, expoziţie construită după planurile lui Ray Bradburry.

I.W.: Cu canale şi toate celelalte...

R.S.: Da, mi-aş dori să văd aşa ceva.

I.W.: ...care reprezintă adevărata hartă a imaginaţiei.

R.S.: Da, dar de ce să ne oprim aici? De ce să nu apelăm la opera lui Edgar Rice Burroughs?

Al. M.: Excelent! Poate că aceste lucruri vor deveni realitate într-o zi.

Robert, ştiu că ţie îţi plac foarte mult roboţii, mereu introduci câte un robot în romanele tale. Noi trăim într-o lume a roboţilor acum… Cred că în domeniul industrial sunt folosiţi peste 100.000 de roboţi tehnici. Până aici, totul este minunat, fac o treabă extrem de bună, numai că problema cea mare este că iau locul muncitorilor.

R.S.: Omenirea este în cădere liberă – dar putem spune că, pe viitor, va fi din ce în ce mai multă nevoie de astfel de roboţi, care să muncească în locul oamenilor.

Al. M.: Crezi că nu vom supravieţui fără roboţi?

R.Q.: Nimeni nu are răspunsul la această întrebare! Problema este că ne îndreptăm în această direcţie şi nu cred că există cale de întoarcere. Poate doar o catastrofă la nivel planetar să schimbe situaţia. Supravieţuitorii unei asemenea catastrofe ar putea să-şi refacă viaţa într-un mod cu totul nou. Deci, fie mergem înainte cu mecanizarea, fie ne întoarcem la...

Al. M.: Acest scenariu catastrofal la nivel planetar ar putea deveni realitate, dar…

R.Q.: Cu toţii sperăm că el nu va deveni realitate!

R.S.: Avem nevoie de roboţi acum pentru a face munca degradantă pentru care nu am angaja oameni, cum ar fi culesul roşiilor.

Al. M.: Credeţi că vor putea culege roşii numai cu cele trei degete ale lor?

R.S.: Putem construi roboţi speciali, pentru culesul roşiilor.

R.Q.: Poate că, datorită modificărilor genetice, roşiile se vor culege singure, le vor creşte nişte picioruşe…

Al. M.: În România, ca şi în celelalte ţări socialiste, existau tot felul de cursuri referitoare la socialismul ştiinţific. Într-o zi, am ridicat următoarea problemă: acum ne confruntăm cu dictatura proletariatului - idee exprimată de către Karl Marx - conform căreia muncitorii ar trebui să fi cei care conduc. Ce se va întâmpla însă de acum încolo, când sunt din ce în ce mai puţini muncitori, „gulere albastre”, şi tot mai mulţi roboţi?

I.W.: Ne vom confrunta cu dictatura Microsoft - Windows!

Al. M.: Şi cea a roboţilor japonezi. Nu mai ştiu exact cum se numeşte acea companie japoneză care fabrică roboţi, Toshiba şi încă ceva, cred că Fanuc…

R.Q.: Ceea ce este interesant este că, în viitor, vom avea şi roboţi nanoroboţi, adică roboţi invizibili, deci ne-am putea confrunta cu dictatura roboţilor invizibili.

Al. M.: Da, vom avea şi astfel de roboţi, pentru că, acum 10 ani, voi, scriitorii SF, aţi început să scrieţi poveşti cu astfel de roboţi. Aşadar, vom avea şi nanoboţi... Ideea este însă destul de veche. A apărut pentru prima dată la Karl Capeck, RUR - „Ramson's Universal Robots“. Cartea aceasta a apărut în 1920.

I.W.: Veţi găsi amănunte despre acest lucru în enciclopedie.

Al. M.: Aşa este, afli foarte multe lucruri de aici. Eu am cumpărat această enciclopedie acum 8 sau 9 ani şi, de atunci, cred că scriitorii SF au mai mărit această enciclopedie, a lui John Klute şi Peter Nichols, cu încă 300-400 de pagini. Acum, ne ocupăm foarte mult de corpul uman, ştim cum să lucrăm cu ADN-ul…

R.S.: Da, dar nu ştim cum să schimbăm propria conştiinţă. Cred că aceasta va fi următoarea mare provocare pentru omenire…

I.W.: Sunt de acord.

R.S.: …Cum să modificăm impulsurile, lăcomia…

I.W.: Problema care se ridică este dacă faci aceste modificări de unul singur, perfect conştient, sau dacă altcineva face aceste modificări, fără ca tu conştientizezi acţiunea.

R.S.: Cine va fi atunci "cel de sus", cel care va ordona aceste acţiuni?

Al. M.: Ce vreţi să spuneţi prin „cel de sus"? Cum explicaţi acest lucru din perspectiva SF-ului?

R.S.: Vreau să spun cineva care să...

Al. M.: Un rege, un împărat?

R.S.: Sau poate un om de ştiinţă de seamă, poate chiar preşedintele NASA...

I.W.: Sau poate o conspiraţie...

R.S.: Da, cineva care să explice de fiecare dată care este scopul experimentului respectiv, deoarece nici unul din aceste experimente nu are un scop înnăscut.

Al. M.: Să trecem acum la alt nivel, de la gât în jos. Ştim deja cum să lucrăm cu ADN-ul, ceea ce înseamnă că am putea să ne fabricăm un ficat nou, un stomac nou, plămâni noi, o inimă nouă... Am putea trăi, astfel, sute de ani.

R.S.: Da, dar nu cred că ne-ar ajuta cu mare lucru. Nu înseamnă că vom fi mai fericiţi dacă avem organe noi. Nu asta caută, în general, omenirea şi, în particular, Winston Smith?

Al. M.: E un roman rusesc, intitulat „Oblomov", despre un om care era foarte leneş şi, cu toate astea, foarte fericit. Deci, ce este, până la urmă, fericirea?

R.S.: Poate că aceasta este cea mai mare realizare a imaginaţiei autorului: inducerea fericirii.

I.W.: Poate că tocmai această neîmplinire este cea care a dus la atâtea inovaţii, la dezvoltarea imaginaţiei, la evoluţie şi dezvoltare.

Al. M.: Am un prieten care face parte din Comisia UNESCO, unde lucrez şi eu, şi care vorbeşte opt limbi străine. Cunoaşte la perfecţie opt culturi. În marea majoritate a timpului, el este foarte nefericit, dar ceea ce-l sperie ce-l mai tare este faptul că va veni o vreme când nu va mai fi nefericit O idee de roman, extrem de interesantă, nu? De cele mai multe ori amicul meu este deci supărat de faptul că nu ar prea avea motive să fie nefericit! Este o situaţie extrem de complexă...

R.S.: În psihologie, această situaţie poartă numele de „dublă-lezare". Nu numai că eşti nefericit, dar eşti nefericit când te gândeşti că ar putea veni o vreme când nu vei mai fi nefericit.

I.W.: În momentul în care vei fi pe deplin fericit, vei deveni, însă, şi extrem de neîncrezător, de teamă să nu fii cumva manipulat de altcineva...

R.S.: Şi ajungem din nou la nefericire!

Al. M.: Aşa este.

R.S.: Da, dar, când eşti extrem de fericit, nu te mai gândeşti la astfel de lucruri.

I.W.: Atunci, ar trebui să purtăm în permanenţă un inel foarte strâns pe deget, care să ne inducă un nivel continuu de durere. Este exact ca în cazul sclavilor care, atunci când se aflau în faţa împăraţilor romani, auzeau mereu aceeaşi frază: „eşti un simplu muritor". În cazul nostru, fraza ar trebui să sune ceva de genul „eşti nefericit, eşti din ce în ce mai nefericit"...

R.S.: Dar exact asta se întâmplă: o voce din interior ne spune „nu eşti în totalitate fericit".

Al. M.: Aş dori să închei acest subiect... Robert, am auzit cu toţii de scriitorul Arthur C. Clarke? Cred că l-aţi şi cunoscut.

R.S.: Da, aşa este.

Al. M.: El a venit cu ideea construirii unui ascensor spaţial. Cei de la revista „Discover", care este o publicaţie serioasă, au publicat desenul unui astfel de ascensor spaţial, şi a apărut un tip, cred că se numea Brad Edwards, care a spus că el are nevoie

doar de 6 miliarde de dolari pentru a-l construi, sumă, de altfel, infimă, dacă e s-o comparăm cu suma folosită pentru proiectul Apollo, o sută de miliarde de dolari, sau cu cea necesară realizării Staţiei Spaţiale Internaţionale, care va ajunge la aproape 200 de miliarde de dolari. Aşadar, el a spus: „Daţi-mi 6 miliarde de dolari şi eu voi construi un astfel de ascensor înalt de 35.000 km, pe care vor circula 230 cabine. Veţi avea nevoie de şapte zile pentru a ajunge în cosmos. Veţi putea să plasaţi foarte uşor sateliţi sau, poate, să decolaţi spre Marte". Credeţi că este posibil?

R.S.: Nu-i văd rostul! Nu te va ajuta nici să fii mai fericit, dar nici mai nefericit. Toate scrierile mele SF au un caracter social, de aceea m-am întrebat care-i scopul şi nu dacă este posibil să construieşti aşa ceva...

Al. M.: Ştiu, de aceea m-am adresat dvs.! Roberto, tu ce crezi?

R.Q.: După cele auzite, mă gândeam că ideea de nefericire ar fi, paradoxal, irelevantă, pentru că oamenii care ar „fabrica" fericirea absolută ar deveni paranoici, le-ar fi frică să nu o piardă cumva.

I. W.: V-ar fi teamă de un eventual atac din partea Al Qaeda asupra acestui ascensor spaţial?

Al. M.: Nu va fi posibil, s-au făcut calcule. Teoretic vorbind, şansele sunt foarte mici, pentru că, de la ţărmul Pacificului, din dreptul Peru-ului, până în mijlocul oceanului, distanţa este de 2.600 km, deci va fi foarte greu de ajuns, iar, ca să lansezi o bombă în spaţiu, ai nevoie de miliarde de dolari.

I. W.: Deci nimeni nu va putea călători cu acest ascensor, pentru că toţi oamenii sunt potenţiali suspecţi Numai roboţii se vor putea folosi de acest ascensor spaţial.

R.S.: Vedeţi, pentru oricare scenariu aparent perfect i se poate găsi un punct slab.

Al. M.: Da, aşa este. Oricum, eu sunt un tip foarte optimist, aşa că nu voi refuza eventuala ofertă!

R.S.: Aşa se întâmplă şi atunci când scrii.

Al. M.: Dar, din cărţile dvs., reiese că sunteţi un tip extrem de optimist.

R.S.: Da.

Al. M.: Din când în când vă mai întristaţi şi dvs., la fel ca Ray Bradbird în romanul „October Count". Cred că, o dată la patru cărţi, vă întristaţi şi asta se reflectă în opera dvs., dar, în marea majoritate a cazurilor, optimismul vă caracterizează. Dar şi tu eşti optimist. Am dreptate?

I. W.: Da, în general, sunt un optimist. Eu sunt întru totul în favoarea călătoriilor spaţiale. Mai avem la dispoziţie vreo 300 de ani înainte să rămânem fără orice urmă de materia primă necesară pentru a părăsi Pământul şi cred că ar fi o mare greşeală dacă nu am profita de această ocazie. Aceasta ar fi faţa optimistă a personalităţii mele. Dar apoi intervine cealaltă faţă, care consideră tehnologia modernă ca pe ceva absurd. Aceste două feţe se suprapun şi se bat cap în cap, în acelaşi timp.

Al. M.: Aş vrea să vă întreb altceva. Consideraţi că arta este mult mai importantă pentru omul de rând?

R.S.: Pe mine mă interesează mai mult aspectul artistic, decât aspectul ştiinţific al vieţii. Când spun artistic, mă refer la eficacitate. Dacă o poveste trezeşte în cititor sentimentele pe care autorul speră să le trezească, atunci acea poveste şi-a atins scopul.

Al. M.: Credeţi că Michelangelo este unic? Se va mai naşte vreodată un alt Da Vinci să deseneze o nouă Mona Lisa?

R.Q.: Da, cred că da. Cred că se vor naşte noi şi noi metode de redare a frumuseţii, deoarece oamenii exprimă frumosul în diferite forme. Bineînţeles, în trecut, artiştii aveau norocul, dar şi limitarea, să facă acel lucru pentru care erau ta-

lentaţi toată viaţa lor. Nimic nu-i putea distrage de la acel lucru, aşa încât ei puteau atinge ceea ce noi numim perfecţiune. În prezent, este foarte dificil să atingi perfecţiunea, pentru că atât de multe lucruri îţi atrag atenţia, încât nu mai eşti o fiinţă simplă, dacă am fost vreodată aşa...

Al. M.: Astăzi avem parte de mai multă educaţie, de mai cultură şi de mai mult timp liber. Oare de aceea arta, în general, nu mai este la fel de importantă pentru noi?

I.W.: Azi avem parte de mai multe în toate domeniile şi aşa va fi şi în viitor. Tocmai din acest motiv Michelangelo sau Da Vinci vor fi daţi uitării, pentru că, fie vor avea din ce în ce mai multe din toate şi oamenii vor continua să trăiască pe Pământ şi să evolueze extrem de mult, în care caz nimeni nu-şi va mai aminti de Michelangelo sau Da Vinci, pentru că vor fi mii şi mii de alţi artişti, fie oamenii vor dispare de pe Pământ şi nimeni nu-şi va mai aminti de ei. Mai devreme sau mai târziu, nimeni nu-şi va mai aminti de ei.

Al. M.: Eu nu sunt de acord.

R.S.: Nici eu. Cred că vom avea întotdeauna nevoie de eroii noştri, chiar dacă nu au făcut ceva cu totul ieşit din comun.

I.W.: Deci, tu spui că ne vom aminti de numele Leonardo da Vinci, dar îl vom confunda cu Leonardo di Caprio.

R.S.: Da, ceva de genul acesta.

I.W.: Cine? Leonardo da Vinci? A, da! A jucat în „Titanic" şi a pictat tavanul pe Titanic.

R.S.: Da Vinci n-a avut un singur scop în viaţă. Este autorul unui număr foarte mare de invenţii şi de picturi.

Al .M.: Da, era o personalitate extrem de complexă.

Am trecut în revistă cam toate aspectele. Acum aş dori să vă întreb dacă, în secolul XXII, cărţile vor mai juca acelaşi rol pentru noi? Adică, vom mai dori să simţim mirosul de hârtie tipărită, vom mai ţine la fel de mult

la ele ca acum? Vor mai fi ele considerate prietenul nostru? Vor mai exista cărţi sau totul se va transpune pe peliculă?

I.W.: Vor rămâne... şi vor fi tipărite pentru nişte sume infime, datorită tehnologiilor avansate. Nu vom putea niciodată împiedica oamenii să colecţioneze cărţi, aşa cum nu-i putem împiedica să colecţioneze timbre, sau fluturi, sau orice altceva...

Al. M.: Dar reduci foarte mult puterea cărţilor, când spui aceste lucruri.

I.W.: Cred că vor fi din ce în ce mai puţine cărţi de calitate, din punct de vedere a tipăriturii. Cărţile vor putea fi multiplicate la comandă şi, de ce nu, reciclate, deoarece va fi mult mai plăcut să ţii un obiect în mână, decât să citeşti de pe un ecran. În acelaşi timp, vom beneficia de cărţi simulate, în sensul că vom beneficia de o „hârtie inteligentă", în care vom încărca vreo 5-6 pagini, iar hârtie respectivă se va reconfigura.

R.S.: Da, dar probabil că va pâlpâi.

I.W.: Cât de pesimist poţi fi!

Al. M.: Credeţi că vom avea tot felul de implanturi, de mici cipuri electronice introduse în creier?

R.S.: Nu cred că astfel de invenţii vor putea înlocui plăcerea de a citi.

Al. M.: Nu mă refer numai la citit. De exemplu, îmi voi implanta un mic chip în creier cu ajutorul căruia să pot asculta muzică sau cu ajutorul căruia voi putea face diferite calcule etc.

R.S.: Cred că este posibil. Nu ştiu cât de receptivi vor fi oamenii, în schimb.

I.W.: Vor fi întotdeauna împătimiţi ai tehnologiei, dornici să încerce pe propria piele noile descoperiri. Unora poate că li se vor transmite direct pe retină cărţi şi filme.

R.S.: Un fel de cyborg.

I.W.: Astăzi, am văzut pe cineva conectându-se la Internet cu ajutorul telefonului mobil, pe când eu d-abia pot să mă descurc cu telefonul mobil. Probabil că vei fi nevoit să foloseşti nişte ochelari speciali care să simuleze un ecran gigantic în faţa propriilor ochi. Eu unul prefer un ecran enorm real. Vor fi tot felul de reacţii.

Al. M.. Vor mai exista viorile sau violoniştii, sau sunetul pe care-l vom auzi va fi unul sintetic, care va fi, însă, unul mai mult decât perfect, realizat pe calculator.

R.Q.: Este posibil. Probabil că instrumentele adevărate nu vor rezista la nesfârşit. E de ajuns să trecem printr-o criză puternică şi cultul instrumentelor muzicale şi modalitatea de folosire a lor să dispară pentru totdeauna. Tot ce va rămâne este sunetul. Sau poate că se va ajunge la un asemenea stadiu de dezvoltare, încât oamenii vor beneficia de o simulare electronică a viorii, astfel încât, chiar dacă se vor preface să interpretează la vioara, muzica să vină de undeva din interior, care va reproduce mult mai bine muzica decât vioara în sine.

I.W.: Atunci, în viitor, oamenii ar trebui învăţaţi cum să cânte la vioara pe muteşte.

R.Q.: Da, vor deveni experţi în pantomimă.

Al. M.: Vreau să vă provoc la o discuţie mai concretă. Încercaţi să găsiţi o modalitate de a rezolva problemele politice cu care se confruntă Terra! Imaginaţi-vă că americanii tocmai şi-au trimis trupele, pentru că cineva din Texas vrea să distrugă Pământul.

R.S.: Interesant. De ce ne-ai cerut tocmai nouă să găsim un răspuns la această problemă, despre care se discută de ani de zile? De ce ar trebui tocmai noi să găsim o soluţie? Sau de ce tocmai eu?

Al. M.: Cine altcineva dacă nu scriitorii SF?

R.S.: Eu prefer războaiele mici, în locul celor mari, tot aşa cum sunt fanul ţărilor mici, nu al celor mari.

Al. M.: Tocmai asta se întâmplă acum.

R.S.: Da, dar încă mai sunt ţări foarte mari, aşa că eu cred că ar trebui fărâmiţate şi mai mult.

Al. M.: Este şi aceasta o variantă.

I.W.: Eu cred că instinctele noastre sunt cele ale omului din Epoca de Piatră, numai că acum beneficiem de mult mai multă tehnologie. Aşa că pagubele provocate de războiul mondial în Epoca de Piatră nu acoperă mai mult de câţiva kilometri pătraţi. Eu cred că ar trebui, mai întâi, să renunţăm la o parte din comportamentul nostru instinctual. Eu unul aş pune bazele unui program mondial de meditaţie şi aş pune bazele unei religii care să promoveze acest lucru, al cărui conducător aş fi. Ron Howard a făcut milioane de dolari prin lansarea unei religii, iar eu cred că, împreună cu Roberto, am putea implementa această schemă pentru binele omenirii.

Al. M.: Este o soluţie, nu, Roberto?

R.Q.: Cu siguranţă! Dânsul vorbeşte despre binele omenirii, adică al nostru, pentru că aceasta ar fi o ocazie să ne îmbogăţim, la fel ca Ron Howard. De foarte multe ori pornim de la premiza că există o rezolvare pentru toate. Dar este foarte posibil ca soluţia să nu existe. Eu cred că, în milioanele de ani de când există viaţă pe Pământ, au existat o serie de salturi evoluţionale, dar, de asemenea, va exista şi o criză de pe urma căreia fie va dispărea orice urmă de viaţă de pe Pământ, fie va împinge omenirea către un alt salt evoluţional care va duce la rezolvarea acestor probleme. Eu nu cred că există o modalitate uşoară de a rezolva problemele cu care omenirea se confruntă astăzi.

Al. M.: Tu spui că istoria se repetă?

R.Q.: Este ceva ce nu se poate controla, sau, mai bine zis, ceva ce noi nu putem controla,

I.W.: Mulţi conducători au impresia că ei pot controla totul, când, de fapt, nu poţi controla absolut nimic din ceea ce se întâmplă. Nu poţi împiedica un război să izbucnească, nu poţi controla bursa de valori, nu putem controla absolut nimic.

Al. M.: Lucrurile se întâmplă de la sine, istoria se scrie de la sine.

I.W.: Aşa este.

R.S.: Nu putem niciodată şti care vor fi consecinţele acestor evenimente.

Al. M.: Între 1991-2001, ne-am bucurat de 10 ani, sau aproape 10 ani, de pace, cu excepţia unor mici războaie, după cum aţi spus. A fost o decadă a speranţei.

R.S.: Dv. spuneţi că a fost pace. Atunci cum rămâne cu America de Sud, Africa sau Asia de Sud? Au fost nenumărate războaie, care nu au afectat în mod direct Europa sau Statele Unite.

I.W.: Dacă într-o luptă mor oameni, atunci, pentru ei, acesta este echivalent cu un război mondial, chiar dacă această luptă a avut loc într-o regiune micuţă.

Al. M.: Aveţi impresia că trăim într-un sat planetar?

I.W.: Din ce în ce mai mult! Bineînţeles că, în această situaţie, maladiile ucigaşe se vor împrăştia mult mai repede pe întreaga planetă, ducând în cele din urmă la catastrofa de care se temea Roberto sau care doreşte, în secret, să se întâmple.

Al. M.: Dar satul planetar îşi face din ce în ce mai simţită prezenţa?

I.W.: Cu siguranţă.

R.S.: Într-un fel, da.

Al. M.: Să fie oare datorită sistemelor de comunicaţie? Încă nu am pomenit nimic despre Internet!

R.S.. Internetul este un sistem enorm, deşi eu îl consider oarecum incomplet. Pe zi ce trece, se aduc noi îmbunătăţiri Internetului, dar este foarte greu să găseşti un manual cu versiunea pe care o ai tu.

Al. M.: Roberto, tu ce părere ai?

R.Q.: Internetul devine un fel de suport

psihologic al spiritualităţii omenirii. Pe Internet, poţi găsi toate informaţiile de care ai nevoie şi toate „sunetele de fundal" existente. Bineînţeles, a doua este de un milion de ori mai vastă decât prima, deci ne confruntăm cu o răsturnare de situaţie. Într-un fel, trebuie să învăţăm cum să ne mişcăm printre toate aceste zgomote. Cred că Internetul este un domeniu fascinant.

Al. M.: Dar cum fac pentru a găsi informaţia de care am nevoie? Ce pot face pentru a mă adapta sistemului?

R.S.: Este o întrebare foarte interesantă!

R.Q.: Putem lua exemplul lui William Gibson, care a creat acei conducători prin reţea, oameni care au anumite talente, cum sunt acei „agenţi" capabili s-ă găsească informaţia necesară cu ajutorul intuiţiei, pentru că nu există altă cale. Îmi place foarte mult această metaforă, deoarece nu văd altă cale de ieşire de a găsi informaţia decât prin intuiţie.

Al. M.: Asimov, în romanul „The Jokest", a dat naştere unui astfel de personaj, Maestrul: un creier enorm, capabil să traducă omenirii toate informaţiile transmise de computer. Aşadar, creierul Maestrului era pe puţin la fel de mare ca cel al computerului.

R.S.: Va trebui să se cadă de acord asupra informaţiile pe care trebuie să le transmită acel creier. De asemenea, se încearcă să se facă trecerea de la un singur creier imens la o serie de creiere mai micuţe, dar care lucrează în paralel.

Al. M.: Se spune că noi nu folosim decât 15% din capacitatea creierului nostru. Ştim cum arată „hard-ul", adică, dacă facem o incizie, cunoaştem fiecare celulă şi rolul ei. Dar, în ceea ce priveşte partea de „soft" a creierului, aceasta ne este total necunoscută.

I.W.: Nu ştim exact ce este conştiinţa. Avem o idee despre propriul eu, dar se prea poate ca „eu-l" să fie doar o iluzie.

„Eu-l" nu-şi face simţită prezenţa când dormi sau în cea mai mare parte a timpului când conduci. De fapt, orice decizie luăm, cum ar fi, de exemplu, să-mi îndoi degetul, creierul este cel care hotărăşte acest lucru. Cu câteva microsecunde mai devreme suntem conştienţi că luăm această decizie. Dar cine ia de fapt această decizie? Eu? În nici un caz!

Al. M.: Nouă ni se transmit doar informaţii despre această hotărâre.

I.W.: Aşa este.

Al. M.: Cred că acest domeniu va fi o provocare pentru acest secol şi pentru cel ce va urma, pentru că cea mai complexă

maşinărie din univers este creierul uman. Nu credeţi?

R.S.: Sunt de aceeaşi părere. Cred că problemele legate de creierul uman ne vor preocupa pentru o perioadă foarte mare de timp.

Al. M.: Credeţi că şi electronica va avea un rol de jucat?

R.Q.: Probabil, dar nu cred că va rezolva mare lucru. Adevăratul mister, acela despre care pomenea şi Ian, este cel al „conştiinţei", pentru că acesta este marele mister cu care ne confruntăm, pe care nu-l putem explica, pe care d-abia dacă-l putem descrie. Nimeni nu ştie ce se află dincolo de această frontieră.

Al. M.: Eu scriu articole din domeniul ştiinţei, dar îmi plac acele momente când oamenii de ştiinţă spun „din motive necunoscute s-a întâmplat cutare sau cutare lucru...", „din motive necunoscute materia cenuşie a Universului însumează 89-90 procente, dar nu ştim unde se află şi dacă există cu adevărat...". Este foarte probabil ca ea să existe. Sau, după fecundare, celula se divide în 2, apoi în 4, apoi în 8 etc., dar „din motive necunoscute". Un Dumnezeu ar trebui să dea un răspuns la toate acestea.

R.S.: Ne întoarcem, astfel, la originea Universului, nu-i aşa? De ce se întâmplă toate aceste lucruri?

Al. M.: Cine a creat toate aceste lucruri?

R.S.: Mulţi vor spune că Dumnezeu a făcut toate aceste lucruri.

I.W.: Bine, dar de unde a venit Dumnezeu?

Al. M.: Anul trecut am participat la conferinţa UNESCO la Paris. Printre invitaţi, au fost prezenţi cinci fizicieni, toţi câştigători ai premiului Nobel. Minţi strălucite! Unul dintre ei a spus: „Eu sunt credincios, eu cred în Dumnezeu, merg la biserică, nu pot întoarce spatele religiei. Dumnezeu există". Apoi, adresându-se audienţei, a spus „Credeţi că mă îndoiesc vreodată?". „Bineînţeles că da!", a răspuns el. „Dacă Dumnezeu există, de ce nu rezolvă problemele cu care ne confruntăm, de ce sunt oamenii atât de răi, de ce sunt atât de multe războaie?"

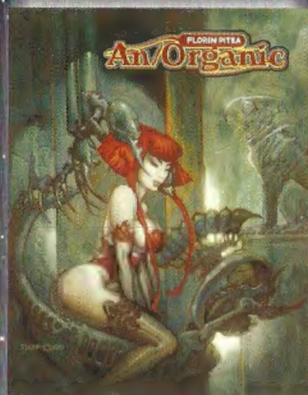
R.S.: Din moment ce se îndoieşte, înseamnă că oferă un argument fals la întrebarea dacă există Dumnezeu. Poţi crede într-o entitate fără să trebuiască să te întrebi de ce face aşa şi nu aşa.

Al. M.: Revin la Arthur C. Clark şi la acea poveste a lui despre un preot care se ridică la cer - romanul se numea „Steaua" - încercând să vadă dacă a existat vreo civilizaţie în jurul acelei stele. Civilizaţia existase, o găseşte... De fapt, el află răspunsul la întrebarea dacă există Dumnezeu. Da, Dumnezeu exista, dar oamenii nu mai credeau şi nu se mai încredeau în El, pentru că la naşterea fiului Său, Dumnezeu a făcut ca o stea să explodeze în cer şi acea explozie ucisese civilizaţia respectivă. Preotul revine pe Pământ, dar nu mai crede în Dumnezeu.

I.W.: Este foarte posibil ca Dumnezeu să ni se arate cândva, într-un viitor extrem de îndepărtat, când oamenii vor fi mai evoluaţi şi când o specie extraterestră va evolua şi ea, transformându-se în nişte fiinţe superinteligente, şi când omenirea va fuziona cu aceste fiinţe. Această fuziune va da naştere unui Entităţi care, poate, va crea Universul din care noi am luat naştere.

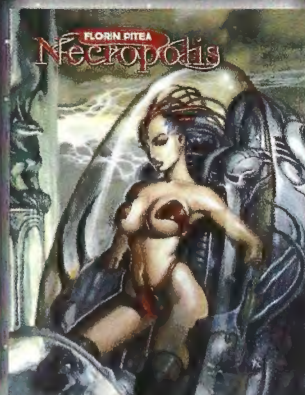
Al. M.: Poate că acest lucru se întâmplă tocmai acum, sau poate că acest eveniment a avut deja loc şi noi nu suntem decât o mână de gânditori, de la capătul Universului, care-şi pun o serie de întrebări cu privire la originea Universului...

Am petrecut o seară minunată, domnilor, şi vreau să vă mulţumesc. Sunt foarte mândru că am avut invitaţi în această emisiune pe trei dintre scriitorii SF care sunt prezenţi şi în această enciclopedie a lui John Klute şi Peter Nichols. Am petrecut o oră vorbind despre ştiinţă şi imaginaţie şi despre viitorul omenirii.

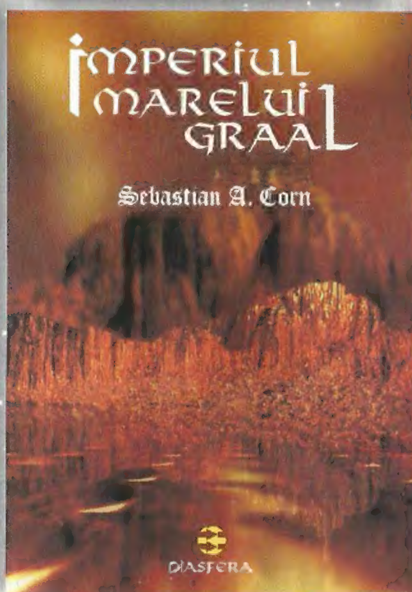

FLORIN PITEA

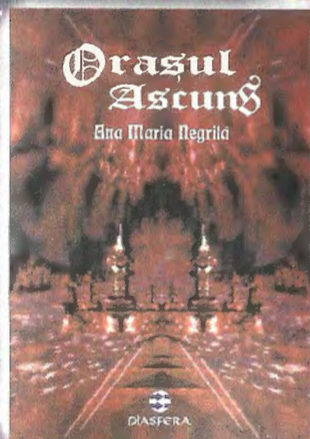
An/Organic
Necropolis

SEBASTIAN A. CORN

Imperiul Marelui Graal

ANA-MARIA NEGRILA
Orasul Ascuns

LIVIU RADU
Babl

